

CatalunyA

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · Desembre 2014 · núm. 167 · 0,50 euros www.cgtcatalunya.cat

VOTA CGT

per un sindicalisme alternatiu

RECUPEREM LA DIGNITAT LABORAL
FORA LES CASTES SINDICALS

Disseny: Roser Pineda

Dipòsit legal: B 36.887-1992

Editorial

La gran farsa de la recuperació econòmica

El 4 de Novembre de 2014 les dades dels Serveis Públics d'Ocupació oferien les següents xifres:
* L'atur augmenta en 80.000 persones més en el mes d'octubre a l'estat espanyol.
* La seguretat social solament ha augmentat en 28.000 persones afiliades més, quan a l'octubre de 2013 van augmentar en 50.000.
* El 91% de tots els contractes realitzats en el mes d'octubre són temporals i precaris.
* La diferència entre l'afiliació neta de 28.000 afiliats més es deu al que ja és una constant des de fa més de dos anys i mig: la gent s'esborra de la població activa, bé perquè emigra, bé perquè senzillament s'esborra (ni treballa, ni cerca ocupació, ni vol saber res de l'enquesta). Al baixar substancialment la "població activa", disminuïx la població parada i creix la població ocupada, però no hi ha més ocupació, sinó menys.
* Les prestacions socials per atur, siguin contributives, o assistencials, han caigut més de 12 punts, trobant-nos, segons el SSPPEE (antic INEM), amb que solament el 52% de les 4,5 milions de persones aturades estan cobertes. Segons l'EPA, l'absència de cobertura total (ni contributiva ni assistencial) arriba a a 4 milions de persones aturades de les 5,6 milions de l'enquesta.
* La quantia de la prestació mitja segueix caient, i se situa en 801 euros.

El 5 de Novembre de 2014, la Comissió Europea "llançava un gerro d'aigua freda sobre les expectatives de la classe política i l'oligarquia financera-empresarial espanyola": "el tan anunciat increment macroeconòmic del Govern per al 2014, 2015 i 2016 es rebaixa substancialment", "l'atur no baixarà del 24% de la població activa ni tan sols d'aquí al 2017", "el deute arribarà al 102% en el 2016"… I els del CEC venent 2,5 milions d'ocupacions, reformes laborals encobertes, flexibilitat de gom a gom , rebaixa fiscal als empresaris de fins a 30.000 milions d'euros, més milions i milions per a les "polítiques actives d'ocupacions…", és a dir , contractes no solament subvencionats als empresaris per contractar treballadors/es a saldo "", sinó a més, rebaixes encara més substancials en els seus impostos directes (cotitzacions empresarials)…

La farsa, l'engany, la corrupció, el robatori, l'espoli, la burla… no són sinó diferents epítets per a qualificar la política dels polítics i la política dels poderosos i les oligarquies del sistema, però solament serveixen per a l'alleujament… La realitat ha de superar la fase de l'alleujament i passar a fer-los fora a tots i amb ells al sistema capitalista, l'autèntic problema dels milions de persones que habitem el món i que cada dia ens enfonsa més en la tragèdia de l'empobriment generalitzat.

Cada dia les nostres vides són empitjorades conscientment, alhora que el seu sistema i les seves mesures polítiques, laborals, socials i energètiques, amenacen més l'equilibri dels ecosistemes del planeta.

Per a la CGT, l'única solució és acabar amb el capitalisme i amb els seus representants.

"La cultura de la delegació és un dels aspectes més negatius del model de relacions laborals existent des de fa anys a l'Estat espanyol"
Josep Garcia, Secretari de Formació CGT Catalunya

AGURRELG

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS
• Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
• Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
• Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
• Federació de Sanitat
• Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
• Federació d'Administració Pública (FAPC)
Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn
Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
Tel./fax 938042985 · cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerç, 5. 08840 Viladecans
cgt.viladecans@yahoo.es
Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí,
flcgt_rubi@hotmail.com
Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Roselló 10, 08207 Sabadell - cgtsabadell@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Sort
Pl. Major 5, 25560, Sort
pilumcgt@gmail.com

Tàrrega
Plaça dels Àlbers 10, 25300, Tàrrega

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana:** Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Dídac Salau, Josep Estivilli, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial i Laura R. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Bernat Muniesa, Artur Sardà, Alba Cañellas, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarte, Antonio Gascón, Agustin Guillamón, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars.
Redacció i subscripcions a Catalunya: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat
Web revista: www.revistacatalunya.cat
No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

Tema del mes

Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

No pagament del deute il·legítim: Alternatives

Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute (PACD)
http://auditoriaciudadana.net/nodo/barcelona

Les anàlisis realitzades fins al moment ens mostren que part del deute de l'administració pública catalana és il·legítim i per tant no s'ha de pagar. Però el procés d'impagament pot ser un pas problemàtic i fins i tot contraproduent si no es planifica i es realitza de forma adequada.

L'experiència que han viscut altres països al llarg de la història recent ens diu que per a que un estat pugui realitzar un impagament de deute sense que aquest sigui contraproduent cal aplicar un seguit de mesures que requereixen un alt nivell de sobirania política i econòmica per part l'administració que el realitza.

La realització d'un impagament de deute públic de forma no negociada per part d'una administració sense les eines necessàries per enfrontar-se a les reaccions conservadores de les elits polítiques i econòmiques poden suposar, dins l'actual arquitectura financera, greus perjudicis tant a l'administració realitzi aquest impagament com a l'economia en general. Per exemple, un impagament sense aquestes mesures de protecció suposaria una fugida de capitals dels bancs. Això significa que grans quantitats de diners serien transferides dels bancs de l'estat cap a l'estranger. Això portaria a la fallida de bancs, ja que aquests no podrien fer front als seus compromisos per aquesta falta de liquiditat. La fallida dels bancs suposaria una intervenció de l'estat que hauria de rescatar-los immediatament, posant el risc les seves finances. Si no ho fes, l'economia en global podria patir una fallida generalitzada, ja que si els bancs no fessin front als seus pagaments això podria significar no retornar els crèdits a altres bancs, ni els dipòsits a empreses i estalviadors particulars. Per tant, tot i que l'estat no intervenís, a part de patir una crisi política de grans dimensions, finalment les seves finances també es veurien afectades per la fallida generalitzada de l'economia, que suposaria una caiguda pronunciada en els seus ingressos fiscals, que possiblement portaria a un segon impagament del deute desordenat i no voluntari.

S'ha d'entendre per tant, que la principal arma amb la que amenacen els mercats és aquesta fugida de capitals, que és possible només perquè el marc institucional i regulatori internacional actual permet una àmplia llibertat als fluxos financers.

Aquesta falta de restriccions és el que s'anomena lliure circulació de capitals, establerta com a consens als EEUU i la UE, a partir de finals de la dècada de 1970.

L'altra amenaça recorrent és el tancament de l'accés als mercats financers per a seguir finançant l'administració pública. Com veurem més endavant, un dels objectius d'un impagament unilateral del deute seria precisament trencar amb aquests mercats financers i buscar altres formes de finançar l'Estat.

Té suficient sobirania la Generalitat de Catalunya per portar a terme un impagament?

El fet que el govern de la Generalitat de Catalunya no tingui plenes competències en els àmbits de la política monetària i de la fiscalitat dificultaria la gestió d'aquest hipotètic impagament del deute il·legítim. La manca d'autonomia monetària fa impossible que el Govern estableixi mesures de controls de capitals, que són elementals per evitar la fugida de capitals en el moment de la realització de l'impagament, com vam veure en la recent crisi de Xipre el 2013, en la que la UE va decidir aplicar aquestes mesures per evitar aquestes fugues i la conseqüent fallida del seu sistema bancari. El fet de no tenir una moneda pròpia ni un banc central propi que la gestioni també impediria l'amortiment de l'impagament, a través d'una devaluació controlada de la moneda que permetés recuperar competitivitat i reimpulsar l'economia.

Per altra banda, no disposar d'una tributació catalana faria impossible aplicar mesures de fiscalitat progressiva i d'estímul econòmic per a reactivar l'economia després del xoc de l'impagament.

Un impagament de deute dins de l'actual règim polític podria generar al Govern de la Generalitat de Catalunya molts problemes a l'hora d'obtenir nou finançament.

Actualment la Generalitat no emet deute als mercats financers degut als alts interessos que li demanen. La manca de sobirania monetària i fiscal fa que els mercats financers no percebin l'administració pública catalana com un agent econòmic solvent i capaç de gestionar les seves pròpies finances. En aquests

moments el finançament de la Generalitat depèn del crèdit de bancs i institucions públiques no catalanes, especialment de l'Estat espanyol. El 83% del deute de la Generalitat de Catalunya està en mans d'institucions públiques i bancs de fora de Catalunya.

Per tant, la realització d'un impagament decidit de forma unilateral per part del Govern de la Generalitat, sense obtenir la sobirania política i econòmica suficient, no és una bona opció.

Per què cal no pagar, tot i els riscos que suposa

Podríem anomenar l'actual sistema econòmic economia financiartizada, o economia del deute. Aquest sistema que sorgeix als anys 70s, com deiem abans, té algunes causes polítiques com la desregulació en el món laboral i en el sector financer, alhora que tècniques, com l'evolució de la tecnologia de la informació, que permeté un moviment més ràpid i intensiu de diners en els mercats financers. Aquests canvis econòmics i polítics van portar a la combinació de l'estancament dels salaris amb la penetració de les finances de forma pronunciada en l'àmbit de les empreses i les famílies. A partir d'aquest moment, el creixement de la riquesa deixà de compartir-se amb els treballadors, que poc a poc veurien com se'ls imposava una nova forma d'explotació laboral més subtil, la del deute.

Aquesta nova forma que afecta a la ciutadania per la via dels microdeutes (els seus deutes privats) com dels macrodeutes (els deutes públics) fa que les lluites contra l'explotació siguin més difícils. Els microdeutes, que són deutes privats, carreguen de culpabilitat a la persona endeutada que no pot complir, i la aillen de la resta del grup, que en moltes ocasions percep el no pagament del deute com una ofensa i un abús de

Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

confiança. El fet de no entendre que els més podersos usen aquests mecanismes de cohesió de la comunitat en la nostra contra fa l'arma dels microdeutes una eina individualitzadora i alienadora molt eficaç, que fa més fortes les elits i reforça la dinàmica de cerca d'estatus dins del grup a partir de símbols que reflecteixin l'èxit en l'acumulació material.
Quant al macrodeute, els deutes públics són deutes impersonals que assoleixen els estats i les administracions públiques. Segons la teoria econòmica progressista en molts casos el sector públic augmenta la despesa i s'endeuta per impulsar l'economia i redistribuir la riquesa en moments de crisi. Per tant, és normal que el primer que ens vingui al cap és que lluitar contra l'endeutament públic és un argument de les elits i dels més individualistes, que s'oposen a l'existència dels estats que els cobren impostos i redistribueixen la riquesa. Però si analitzem en profunditat veurem que, en gran part gràcies al consens internacional de lliure circulació de capitals, establert pel marc institucional i regulatori actual, el deute del sector públic serveix a les elits com a eina per controlar els estats i imposar-los els seus interessos, que són la redistribució de la riquesa i del poder cap als estrats més poderosos de la societat, i la opressió de les ciutadanies a través del deteriorament dels drets i les llibertats assolides fins al moment.
La dinàmica actual de concentració de la riquesa i del poder a través del deute, per les vies dels microdeutes i dels macrodeutes, fan que les democràcies es trobin amenaçades en l'actualitat. Com molts filòsofs, economistes i intel·lectuals de diferents camps afirmen, l'actual sistema del deute és incompatible amb la democràcia. És en aquesta cruïlla en la que hem de triar si ens enfrontem al deute: cal decidir si lluitar per defensar els nostres drets i llibertats i plantejar un procés de recuperació de la sobirania, centrant-nos en aquest cas en el camp de les finances, o deixar que l'actual 'doctrina de xoc' s'imposi i la civilització es vagi deteriorant amb major o menor velocitat, fins haver perdut aquests drets que tant han costat d'assolir.
A la Plataforma per l'Auditoria Ciutadana del Deute (PACD) tenim clar que s'ha de combatre l'economia del deute i que s'ha de fer de manera ben planificada i que aquesta resistència contra el deute només serà possible amb el suport massiu de la ciutadania. Tenint en compte això, cal analitzar els diferents escenaris i les possibles estratègies.

Escenaris i Estratègies per a l'impagament:

- El **primer escenari podria ser el de la negociació de l'impagament de deute amb els creditors.** Aquesta negociació té poques garanties d'èxit si la part deutora té poques eines amb les que fer valer les seves propostes, mentre que sabem que la part creditora sí que té la força per fer mal a l'administració catalana. Per aconseguir la força en aquesta hipotètica negociació la part deutora ha de tenir les eines polítiques i econòmiques de les que parlàvem, o com a mínim el suport ferm de la ciutadania en la direcció de l'impagament del deute il·legítim. El suport de la ciutadania faria creïble l'amenaça de no pagar, fent pensar als creditors que és millor asseure's a negociar quitances de forma ordenada, que una fallida desordenada que pogués crear un terratrèmol en els mercats financers, com va succeir per exemple amb la fallida del banc americà Lehman Brothers.
A l'Equador, l'any 2007, es va realitzar una auditoria del deute que va permetre el govern del president Rafael Correa plantar cara als mercats financers. Gràcies a la legitimitat i el suport que va atorgar-li l'auditoria el govern va declarar públicament que no pagaria el deute públic. Aquestes declaracions van suposar una baixada pronunciada, del voltant del 70% del preu dels bons en els mercats de capitals. El govern d'Equador va aprofitar llavors per a comprar el seu propi deute a un preu molt més baix, cosa que va suposar un estalvi de milers de milions de dòlars, que es van poder emprar en els últims anys per augmentar la despesa social. Malgrat això, el fet de no arribar fins al final i establir un precedent d'impagament va suposar per a moltes i molts la relegitimació del sistema financer i una derrota parcial en la lluita per a establir auditories ciutadanes com a mecanismes permanents de sobirania ciutadana davant el capitalisme financiaritzat.
El moviment per a les auditories ciutadanes del deute promogut per la PACD pretén generar aquesta força ciutadana que permeti enfrontar-se amb els mercats financers, tot i que l'objectiu de la PACD va més enllà de la negociació amb els creditors.
Creiem que, en el cas català, l'impagament negociat amb els creditors seria una molt mala solució. L'actual crisi de deute és una crisi sistèmica i global, i no conjuntural i regional , pel que una solució puntual, per bé que funcionés temporalment, no adreçaria les causes reals del problema, que és la falta de democràcia de l'actual economia del deute.

- Una **segona alternativa és la de recórrer als tribunals per aconseguir declarar il·legítim o il·legal el deute.** Aquesta és una estratègia difícil, que limita el camp de lluita a casos molt clars de frau o lluites legals sobre impagaments realitzats en el passat, però no permet molt marge per a plantejaments d'impagaments relacionats amb processos polítics emancipadors. El major problema de l'actual sistema del deute és que la majoria de transgressions que es realitzen són considerades legal per la majoria d'estats, encara que vulnerin clarament la Declaració Universal dels Drets Humans. En aquest sentit últimament hi ha hagut avanços significatius, ja que el darrer 9 de setembre es va aprovar en l'Assemblea General de les Nacions Unides, en votació de 124 països contra 11, la creació d'un nou marc legal i un tribunal internacional que actuï en els casos de fallida i reestructuració del deutes sobirans dels estats. En l'actualitat aquest marc legal no existeix i les fallides comporten prolongades crisis de deute, rescats costosos a la banca i obren la porta a l'abús de fons especuladors, com els fons voltors que actualment tenen contra les cordes a l'Argentina o s'apoderen a baix preu del patrimoni dels països de la perifèria europea, com el nostre, en els que s'han aplicat les mesures d'austeritat de forma més pronunciada.
És destacable que els països que van votar-hi en contra són Austràlia, Canadà, la República Checa, Finlàndia, Alemanya, Hungria, Irlanda, Israel, Japó, EEUU i el Regne Unit. La majoria dels membres de la UE, inclòs l'Estat espanyol, es van abstenir. El Regne Unit i els EEUU faran el possible per bloquejar aquesta iniciativa, i ja proposen que les mateixes discussions es portin a terme en el marc de l'FMI, on tenen més poder de vot ja que aquest és ponderat i no d'un país un vot, com passa a l'ONU.
Fins al moment l'alternativa dels tribunals internacionals no està vigent i no ofereix moltes garanties d'èxit als estats que posin els seus futurs a les seves mans. Per tant, fins a que aquest marc legal no estigui establert i es pugui evaluar la seva qualitat democràtica, és poc raonable condicionar un impagament de deute a aquest marc legal internacional encara hipotètic.

- La **tercera alternativa seria la de realitzar un impagament no negociat del deute.** Per a això la Generalitat necessitaria establir les seves pròpies lleis i institucions en relació a les finances i la fiscalitat per recuperar la plena sobirania.
Caldria per tant un procés polític de reapoderament de les institucions per part de la ciutadania. Creiem que l'Auditoria Ciutadana del Deute és un procés clau en aquesta direcció d'empoderament ciutadà respecte les finances que ha d'establir-se de forma permanent per a que aquesta sobirania i democràcia en relació a les finances no torni a perdre's.

Les anàlisis realitzades fins al moment ens mostren que part del deute de l'administració pública catalana és il·legítim i per tant no s'ha de pagar

Un primer pas donada aquesta conquesta de les institucions polítiques seria el d'establir una pròpia moneda i un banc central que gestionés i supervisés la política monetària. A banda de realitzar les funcions de prestamista d'últim recurs, d'establir les normes de funcionament en el mig i llarg termini i de realitzar de regulador i supervisor del sistema, com a mesura d'emergència, el banc central hauria
d'establir mesures de controls de capitals temporals per a evitar una reacció sobtada que acabés en una fugida massiva de capitals.
Val a dir que, tot i que aquestes mesures tenen molt mala fama i han estat rebutjades teòricament en les últimes dècades per les escoles d'economia convencional, aquest rebuig no es correspon amb la realitat. Un estudi realitzat recentment per l'FMI mostra que en el període 1995-2005, 75 països d'una àmplia mostra de 91 països van utilitzar algun tipus de control de capitals. L'estudi indica que els controls han sigut imposats tant en les entrades com en les sortides de capitals. En particular, països que experimentaven crisis de tipus de canvi de divisa han emprat els controls de capitals de forma generalitzada amb l'objectiu d'estabilitzar els mercats. Alguns exemples inclouen l'Argentina (2002-2005), el Brasil (2000-2001), Indonèsia (1996-1997), Malàisia (1995-2005) i Mèxic (1995). D'altres han utilitzat aquestes mesures com a eina bàsica de política macroeconòmica, com la Xina. De fet el mateix

Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

FMI, poc sospitós de ser contrari al sector financer, recomana aquestes mesures en el cas de crisis financeres. Casos destacats com els de Xile, Malàisia, Islàndia o Xipre demostren que aquestes mesures són relativament fàcils d'aplicar i provoquen efectes més beneficiosos en l'economia que la lliure circulació de capitals.

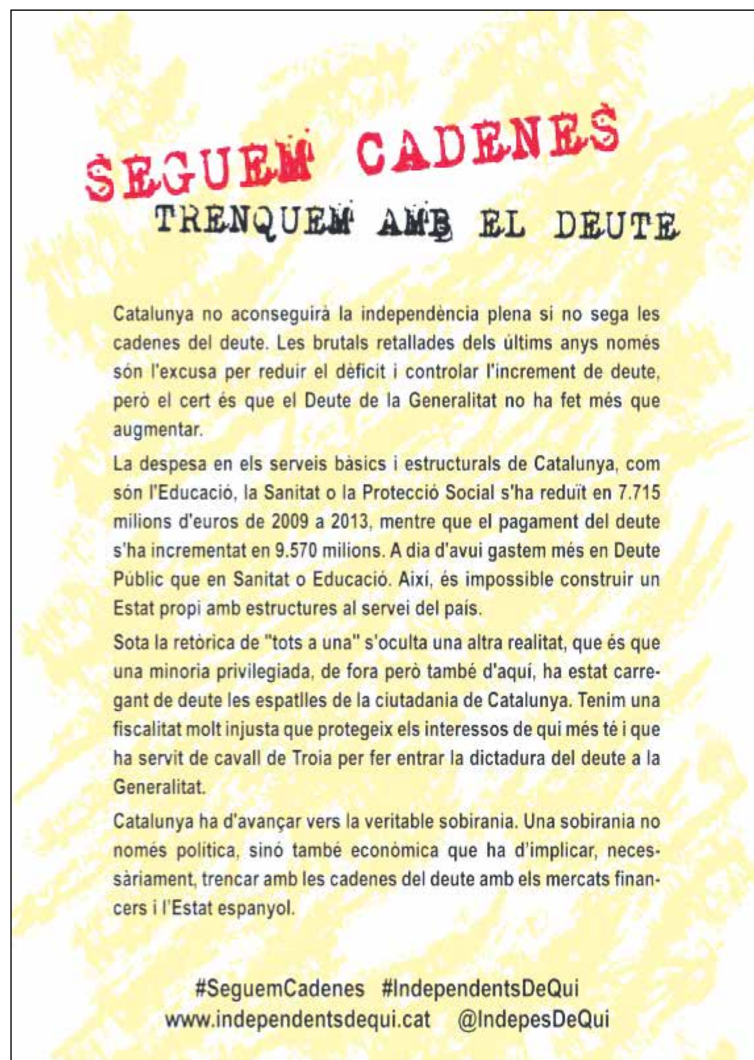
La nacionalització de la banca, total o parcial, entraria dins d'aquest escenari d'empoderament ciutadà. Val a dir que, tot i que la banca ha estat rescatada i nacionalitzada en els últims anys, aquesta mai a gaudit d'un control ni gestió públics, cosa que sembla profundament antidemocràtica. En aquest període la banca ha rebut ajudes que li han permès sobreviure, però en cap cas se li han exigit responsabilitats ni restitucions dels ajuts aportats. De fet, aquests bancs nacionalitzats han sigut reprivatitzats poc a poc, venuts per quantitats molt inferiors als ajuts que se'ls van atorgar. Un exemple ultratjant és el de Catalunya Banc, a la que es van aportar gairebé 12.600 milions d'euros, i que ha sigut venut fa poc al BBVA per tan sols 600 milions d'euros, suposant unes pèrdues de més de 12.000 milions per a totes les ciutadanes de l'Estat espanyol. El cas de Bankia és semblant, suposant unes pèrdues per a l'Estat de més de 20.000 milions d'euros.

La nacionalització de la banca facilitaria l'aplicació de les mesures de control de capitals. A més disminuiria la vulnerabilitat davant el boicot de elits financeres, polítiques i industrials després de l'impagament, facilitant la gestió del crèdit per impulsar una economia més dinàmica, menys concentrada i més justa.

La nacionalització tindria l'avantatge que una part de l'impagament es podria gestionar de forma interna, realitzant quitances i cancel·lacions entre actius i passius de la Generalitat, la banca nacionalitzada i els deutors/creditors dels bancs. Una auditoria dels comptes d'aquests bancs ens permetria dissenyar la millor estratègia per fer aquestes quitances de manera que la majoria en sortís beneficiat i sense tocar els estalvis de la ciutadania amb rendes mitges i inferiors. Aquestes mesures ajudarien a reduir substancialment l'endeutament de l'economia tant en el sector privat (famílies i empreses) com del públic (deute públic dels bancs), cosa que facilitaria la recuperació econòmica.

Aquesta recuperació de l'autonomia monetària i bancària permetria trencar en un grau alt la dependència dels mercats financers globals. Tot i això, això no seria del tot possible si es continuessin mantenint dèficits fiscals i comercials elevats. Per tant, en el curt termini l'economia s'hauria d'enfocar a reduir aquests dèficits, alhora que es teixissin aliances amb països amb sensibilitats i interessos comuns per garantir subministraments i finançament. Cal entendre, que en l'actual crisi del deute global, en la que les ciutadanies de molts estats estan sent ofegades per les mesures de xoc neoliberals, aquestes ciutadanes i ciutadans estan buscant una resposta i un referent per a desfer-se d'aquesta opressió. Un estat que fes de referent realitzant un impagament podria desencadenar un efecte dominó que trenqués les costures institucionals neoliberals hegemòniques. De fet aquest és l'escenari que busca la xarxa internacional d'auditories ciutadanes del deute (ICAN) i el Comitè per a l'Anulació del Deute del Tercer Món (CADTM) de les que la PACD participa.

Per últim, aquestes mesures relacionades amb el deute, que són de curt termini, no poden tenir èxit si no van acompanyades d'un pla integral per transformar l'economia, en la que es potenciï un nou model econòmic de banda ampla, que inclogui l'economia de les cures i els impactes sobre el medi ambient dins els seus càlculs, que potenci l'economia del petit i de la cooperativa. Aquesta economia granular, enxarxada i dinàmica ha d'anar necessàriament acompanyada de polítiques fiscals progressives, que facilitin la transició cap a aquesta nova economia compatible amb una vertadera democràcia.

Aprenent dels altres

Tot i que en els últims 3 o 4 anys l'epicentre de l'anomenada "crisi del deute" és a Europa, la crisi del deute dels països empobrits està lluny d'estar totalment solucionada. El deute total (públic i privat) dels "països en desenvolupament" ha passat de 2,1 bilions de dòlars el 2000 a 4,9 bilions de dòlars el 2011. Malgrat que durant els últims anys alguns països havien aconseguit nivells de deute públic extern una mica més sostenibles, aquest deute segueix suposant un problema. Segons les Institucions Financeres Internacionals (bàsicament l'FMI i el Banc Mundial), la sostenibilitat del deute es defineix en funció de la capacitat econòmica i de pagament dels països, i no té en compte l'impacte que aquest pagament té en els drets humans i drets econòmics socials i culturals de la població. Així doncs, encara que el deute hagués assolit una certa sostenibilitat financera, això no vol dir que el pagament no suposi un perjudici per a la població.

La història i la situació actual de molts països del Sud, així com la de països de la perifèria europea (Grècia, Portugal o Irlanda) ens ensenya també que en la forma com s'afronti la qüestió del deute marcarà el futur del país. Així, no totes les quitançances o cancel·lacions de deute resulten beneficioses a mig i llarg termini pel país deutor. I de la mateixa manera, una cancel·lació de deute si no va acompanyada d'una transformació profunda del model econòmic pot suposar un simple alleujament temporal, de manera que en pocs anys el pes del deute es torna a fer insostenible.

Revisar la forma com els diferents països han afrontat, i segueixen afrontant, les crisis del deute no només ens pot ajudar a comprendre quins camins seguir per fer front a la nostra pròpia crisi, sinó també unir forces per superar de forma conjunta la dictadura del deute. En l'apartat anterior hem vist que sí existeixen alternatives al pagament incondicional del deute. Els discursos dominants insisteixen que aquestes alternatives no són realistes, i que la única sortida és pagar o, com a molt, una reestructuració pactada amb els creditors. La forma més efectiva de contraargumentar aquestes afirmacions és recórrer a l'evidència històrica, plena de casos que demostren que una gestió alternativa i radicalment diferent de la crisi del deute és perfectament possible. Aquest apartat fa un recorregut sintètic per experiències internacionals útils per redefinir què és possible fer amb els deutes.

Reestructuracions que eternitzen el deute

Un dels primers prejudicis que s'esvaeixen és el que manté que els refinançaments i les quites són sempre concessions que afavoreixen la part deutora. No obstant això, hi ha constància de reestructuracions de deute que inclouen ambdós elements i que disten d'haver afavorit a les economies endeutades.

Cal partir de la idea que quan una crisi de deute esclata i s'explicita la situació d'insolvència, l'única alternativa a la interrupció dels pagaments és algun tipus de reestructuració. La primera qüestió que cal tenir en compte a l'hora de valorar el tipus de reestructuració que s'acabi aplicant és, per tant, quina era l'opció alternativa: l'impagament unilateral.

El terme «reestructuració de deute» es refereix, en general, a qualsevol tipus de reorganització dels compromisos financers pendents. Pot ser de molt diferent tipus, ja que pot incloure diferents elements (de forma aïllada o combinada): refinançaments o «rescats», que consisteixen en concedir nous crèdits per pagar l'endeutament antic; modificacions de les condicions de pagament (terminis, tipus d'interès, avals); o quites (parcials o totals), que consisteixen en anul·lar la totalitat o una part del deute.

La concreció d'aquests elements és fonamental per determinar a qui beneficia una reestructuració.

Com que les reestructuracions, sigui quin sigui el seu efecte real, solen presentar-se com una concessió cap als deutors, normalment inclouen la imposició de contrapartides. Així, com a condició per accedir al programa de refinançament, s'imposen mesures que persegueixen maximitzar el pagament del deute (retallades de despesa pública) i/o oferir noves oportunitats de negoci als inversors (com privatitzacions) a costa de les condicions de vida de la població. Els programes d'ajustament estructural del FMI, o els actuals memoràndums que la Troika obliga a signar als governs de països endeutats, són exemples d'aquest mecanisme.

Els exemples de reestructuracions que han empitjorat les condicions econòmiques dels deutors i gene-

Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

rat grans beneficis als creditors són abundants. La gestió de la crisi del deute extern dels països llatinoamericans, gestionada per l'FMI durant els anys vuitanta, és particularment esclaridora. Analitzar amb perspectiva temporal el contingut dels refinançaments, reprogramacions de terminis, pagaments efectivament realitzats, així com les cartes de compromís que es feien signar als governs, evidencia que l'objecte dels programes era maximitzar els pagaments de deute i inserir les economies llatinoamericanes en el mercat global en una posició gens afavoridora per a elles; en cap cas la finalitat va ser millorar la situació dels països endeutats.

Quan es constata que els països no poden pagar, els creditors comencen a concedir refinançaments que permeten pagar a canvi d'ampliar el deute. S'afronta la insolvència com una mera qüestió de liquiditat, obviant les causes sistèmiques.

Després de noves rondes de refinançaments que es van estendre al llarg de dues dècades, el resultat per als països endeutats va ser desastrós. D'una banda, perquè els creditors (a través de l'FMI) imposen reprogramacions que prioritzen el pagament d'interessos sobre l'amortització de capital, de manera que, tot i els enormes pagaments, el deute es redueix molt poc. De l'altra, perquè els refinançamentssuposen un nou endeutament, de manera que segons es liquida un deute, se'n genera un de nou. A més, tot i que l'allargament dels terminis suposa un alleujament inicial, implica més temps en el qual rendeixen els interessos i, finalment, més pagaments.

En definitiva, es comprova que, segons passen els anys, el problema del deute s'agreuja: es calcula que, a partir de la tercera ronda de refinançaments, el deute resultant ja superava al nivell inicial. I no perquè els països llatinoamericans estiguessin pagant poc, ja que van acabar pagant el doble del que haurien hagut d'abonar si haguessin pogut afrontar els pagaments sense acollir-se a cap reestructuració. La pregunta és inevitable: realment els programes de refinançament, similars als «rescats» actuals, van ajudar als deutors? Pagar el doble del que s'havia previst i que el teu deute no disminueixi pot considerar-se una concessió?

En el cas llatinoamericà no va ser fins 1989, després d'anys de refinançaments nocius i una vegada que les amenaces d'impagament unilateral eren ja generalitzades, quan els creditors van assumir quites d'importància (Pla Brady). Però fins i tot quan els bancs van accedir a reduir el valor dels deutes que anaven a cobrar, l'operació no els va resultar favorable. D'una banda, perquè els països ja no podien pagar: l'opció alternativa per als bancs era afrontar un impagament total i unilateral sobre el qual ja no tindrien capacitat de negociació. De l'altra, les contrapartides en termes de mesures econòmiques dels programes d'ajustament estructural del FMI -privatitzacions, obertura comercial, tracte favorable al capital estranger, etc.- que ja s'imposaven per accedir als refinançaments, es van fer encara més severes i explícites. I això també beneficia de manera directa als creditors.

Durant la dècada dels noranta es repeteixen esquemes de gestió de deute molt similars, de nou dirigits per l'FMI. Destaca la gestió de les crisis financeres en alguns països del sud-est asiàtic després de les crisis asiàtiques de 1997, o a l'Equador i Argentina a finals dels anys noranta. Aquest mateix esquema de refinançament i reestructuració de deutes és imposat ara per la Comissió Europea, el Banc Central Europeu i l'FMI -la Troica- en la crisi dels països de l'Europa perifèrica. Els «rescats» no són més que refinançaments a la llatinoamericana, que impedeixen un impagament immediat a canvi d'ajornar un deute que es retroalimenta. L'alternativa, no ho oblidem, seria assumir la realitat: que el deute no es pot pagar. I les contrapartides en termes de mesures econòmiques a què obliguen els memoràndums que signen els governs dels països endeutats per accedir als refinançaments són igual d'explícites i rotundes que els programes del FMI. No és possible oferir un balanç sobre un procés que ni tan sols ha conclòs, però sí que tenim ja elements per argumentar que la gestió de la crisi de deute seguida fins ara a Europa imita els trets bàsics de la desastrosa experiència llatinoamericana.

El pagament del deute com a qüestió política: la voluntat dels creditors

Potser la forma més clara d'evidenciar que el pagament d'un deute comporta sempre un component polític és aturar-se en casos en què els creditors tenen una actitud favorable a l'impagament. Això pot ser degut, per exemple, al fet que la reactivació del creixement al país deutor sigui un objectiu més interessant per a la part creditora que la recuperació del deute en si. També pot passar que es consideri políticament inconvenient sotmetre a la part deutora a l'espoli i/o la humiliació del pagament del deute. Quan es donen aquest tipus de situacions, el discurs oficial utilitza interessadament conceptes com el de «capacitat de pagament» o, en la seva versió contemporània, «sostenibilitat del deute», que normalment són estigmatitzats en pro de la importància del compliment dels compromisos establerts, la credibilitat i el perill de crear precedents d'impagament perillosos («risc moral»).

La condonació com a iniciativa dels creditors sorgeix als EUA després de la Primera Guerra Mundial a proposta del general Pershing, que proposava perdonar els deutes europeus per rellançar el creixement del continent. El 1929 el Govern de Hoover proposa la suspensió de cobraments a canvi que els països europeus deixin també de cobrar les reparacions alemanyes. El conegut com «any Hoover» entra en vigor al juny de 1931. A la Conferència de Lausana, el 1932, s'acorda que Alemanya suspengui els pagaments de reparació fins a la seva recuperació, aplicant així l'habitualment oblidat principi de «capacitat de pagament». Per la seva banda, el deute que mantenien els països europeus aliats amb els EUA se suspèn i mai serà pagat.

El que va passar a Alemanya el 1953 és un altre exemple que quan hi ha voluntat política és possible ajudar un país insolvent. Després de la Segona Guerra Mundial, i completament devastada, Alemanya era incapaç d'afrontar el seu deute públic extern. Els creditors van proposar reduccions parcials del deute contret després de la guerra, però els deutes anteriors al conflicte romanien enormes i impagables. Finalment, es va acordar cancel·lar al voltant del 50% del total de deute públic extern. Una quitança molt important. A més, es van reduir els interessos del deute romanent. Interessa recollir algunes de les «directrius per a les recomanacions» establertes per l'Acord de reestructuració del deute, que a més de reconèixer «la necessitat de dispensar un tracte humà al deutor», afirmaven que l'acord havia de «(...) tenir en compte la situació econòmica general de la República Federal i els efectes de les limitacions en la seva jurisdicció territorial; tampoc havia de dislocar l'economia alemanya amb efectes indesitjables en la situació financera interna, ni drenar en excés les divises alemanyes existents o potencials (...)» així com «(...) proporcionar una solució global ordenada i assegurar un tracte just i equitançatiu de totes les parts afectades (...)».

Un altre cas paradigmàtic el brinda la gestió del deute del règim iraquià un cop que els EUA es fa amb el control del país. Va ser el mateix govern nord-americà qui, no només va presentar als governs creditors (Club de París) la necessitat de reestructurar el deute iraquià, sinó que fins i tot va apel·lar al concepte de "deute odiós" per defensar la seva anul·lació. The Economist va reivindicar la anul·lació de deute amb el mateix argument. Mai un país ha rebut una proposta de reestructuració tan avantatjosa per part dels creditors: sobre un deute total de 37.000 milions de dòlars, els governs van proposar anul·lar més del 80% i reestructurar la resta. Fins i tot es va pressionar a creditors com Alemanya i França a que signessin la cancel·lació condicionant la seva participació en els negocis de la reconstrucció de l'Iraq.

El cas de l'Iraq, igual que l'alemany i el del deute europeu en els anys trenta, mostren fins a quin punt que els interessos dels creditors apuntin en una direcció diferent de la de l'exclusiu cobrament del deute, amplia el marge de maniobra per cancel·lar o renegociar deutes s'amplia automàticament. En contra del que se sol argumentar, veiem que aquest tipus d'operacions no són tècnicament complicades ni políticament perilloses.

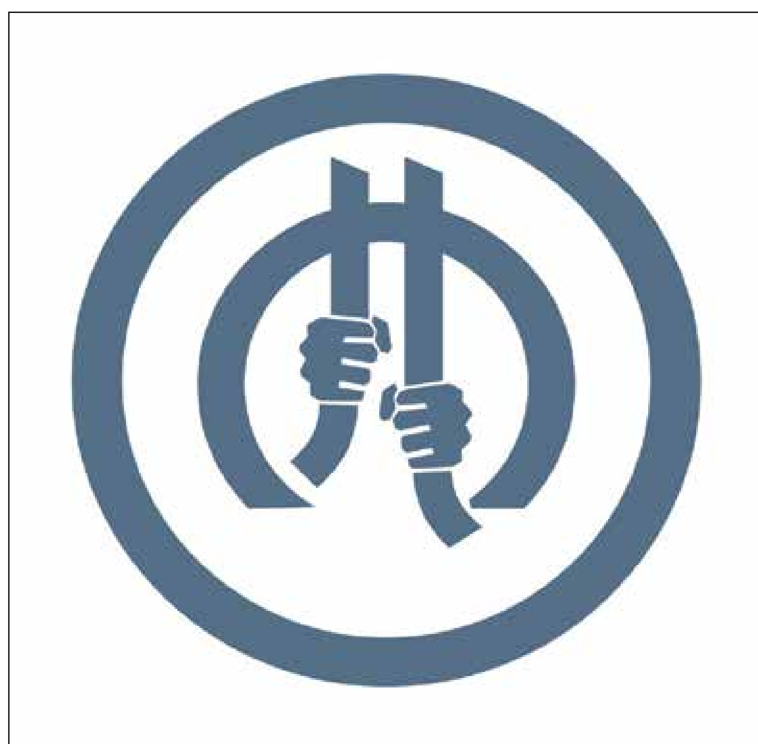
Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

Desterrant tabús: el xantatge dels bancs és evitable

Les reestructuracions de deute bancari parteixen de l'axioma que les pèrdues del sector s'han de socialitzar perquè hi ha «risc sistèmic», és a dir, probabilitat que arrosseguin el conjunt de l'economia, generant més costos dels que suposa el rescat.
Per això, encara que els beneficis bancaris anteriors no es compartissin, ens asseguren que el «mal menor» és sempre assumir col·lectivament les seves pèrdues.
Realment, no hi ha escapatòria al «xantatge» del sector bancari? Encara que no se solen difondre àmpliament, hi ha casos de demostren que hi ha marge perquè el sector financer privat carregui amb gran part de la factura del seu propi desastre.
Com sempre, la correlació de forces i la pressió social que s'exerceixi en aquesta direcció resulten determinants.
La gestió del govern suec en la crisi bancària de 1992 és una prova evident. D'una banda, parteix del principi que els bancs han d'assumir pèrdues i alguns hauran de fer fallida. Es tracta d'evitar un precedent que estimuli l'activitat bancària arriscada en el futur. D'altra banda, s'entén que el cost de la crisi bancària per als contribuents ha de ser el mínim possible. Finalment, es prioritza la protecció dels dipositants -protegir la part més vulnerable és el que justifica l'ús de recursos públics-, entenent que són els creditors i accionistes els que han d'assumir les pèrdues. Amb aquestes premisses es dissenya un «banc dolent» que gestiona els actius tòxics minimitzant la despesa pública realitzada. Per a això, s'obliga als bancs privats a «descobrir» els seus actius tòxics, que el banc dolent compra a un preu molt baix. Al cap dels seus quatre anys de funcionament el «banc dolent» suec havia recuperat tots els recursos públics emprats. A més, l'assumpció real de pèrdues per part del sector bancari, que els obliga a vendre els seus «actius tòxics» (habitatges) als preus vigents, permet que la bombolla immobiliària es reabsorbeixi ràpidament (facilitant de nou l'accés a l'habitatge), a diferència del que està passant al nostre país. El cas suec és una experiència eficaç de resolució de crisi bancària i, alhora, més equitativa respecte del repartiment de les pèrdues, ja que van ser especialment els accionistes i posseïdors de bons dels bancs, i no només la ciutadania, que van pagar la factura.
Un altre cas rellevant és l'islandès. L'enorme pressió social va aconseguir que el govern assumís la responsabilitat política que li corresponia en la crisi financera islandesa de 2008, donant lloc a una reestructuració del deute bancari alternativa.
Davant la seva pèssima situació, l'Estat opta per nacionalitzar les entitats financeres, recorrent a una modalitat de «banc dolent» que agrupa els «actius tòxics» i assumeix un important desemborsament de diners públics. Però en aquest cas, a diferència de l'espanyol, la despesa pública té com a contrapartida la imposició que els antics directius bancaris surtin de les entitats, de manera que l'Estat passa a prendre el seu control efectiu. Així, sota control públic, es porta a terme un pla selectiu de pagament a creditors que, juntament amb els accionistes, són els col·lectius obligats a assumir les pèrdues bancàries: s'estima que han carregat amb una quitança d'aproximadament el 70%; compensada però amb el seu accés preferencial a la reprivatització posterior de dues de les tres entitats financeres nacionalitzades.
L'argument és que cal protegir els interessos dels contribuents que són els que suporten el gran cost de la nacionalització. D'altra banda, els dipòsits en moneda local
es respecten íntegrament, però no així els estrangers. La pressió ciutadana organitzada, seguint l'antecedent de Mississipi que al segle XIX va decidir en referèndum repudiar el seu deute públic, impedeix dues vegades per referèndum que es destinin recursos públics a rescatar dipositants i bonistes estrangers -bàsicament britànics i holandesos- decisió que és ratificada pel tribunal de l'EFTA posteriorment. Així no només es minimitza el cost públic, sinó que s'evita el problema de crear antecedents que encoratgin les pràctiques arriscades («risc moral»). En aquesta ocasió el comportament irresponsable de la banca genera un cost que recau sobre qui es van embutxacar els beneficis (creditors i accionistes) i també sobre els dipositants estrangers.

Rescatar banquers o rescatar famílies?

El discurs oficial assumeix que el mecanisme més eficaç per «rescatar» el sistema financer de la seva pròpia crisi és posar recursos públics a disposició dels mateixos gestors que la van provocar. La ciutadania assisteix atònita a la paradoxa que les mateixes entitats bancàries salvades amb diners públics desnonen les famílies que no poden pagar la seva hipoteca. I si el rescat a la banca es fes facilitant que les famílies amb problemes poguessin pagar les seves hipoteques? Hi ha experiències històriques que demostren que és possible i, de fet, més eficient i equitatiu.
Per exemple, durant la Gran Depressió el Govern Roosevelt posa en marxa un programa per reestructurar deute familiar que parteix de tres premisses: El problema de les famílies hipotecades era de «capacitat de pagament» (realment no podien pagar), de manera que l'única solució eficaç passava per la reducció del deute; Atès que el preu de l'actiu (habitatges) es desploma, està justificat determinar reduccions dels deutes vinculats a l'actiu (quites sobre les hipoteques); La reestructuració exigeix recursos públics, pel que són necessaris criteris «socials» per acollir-s'hi.
Seguint aquestes directrius es posa en marxa un «banc dolent» anomenat Home Owner Loan Corporation (HOLC), que compra les hipoteques als bancs per sota del preu que apareix en els seus balanços, per posteriorment tornar a restablir noves condicions amb les famílies: es redueixen el valor del deute i els tipus d'interès, i se n'allarguen els terminis. Només es van poder acollir famílies amb risc imminent d'execució de desnonament del seu primer habitatge, i sempre que el seu valor estigués per sota d'un límit establert. En dos anys el HOLC va comprar el 20% de les hipoteques del país, el que va suposar un cost fiscal equivalent al 8,4% del PIB nordamericà de 1933: menys del que porta gastat l'Estat espanyol en un rescat bancari que no facilita cap solució a les famílies! L'HOLC va gestionar aquests habitatges durant 18 anys, fins el 1953; quan es va acabar de liquidar, havia obtingut beneficis nets amb l'operació. Mentrestant, gran part del rescat bancari espanyol es fa a fons perdut...

Un altre exemple més recent el trobem a Islàndia, on després del col·lapse financer es
va reestructurar deute hipotecari de milers de famílies que així van evitar el seu desnonament. També es va aplicar l'anul·lació de part del deute hipotecari, establint condicions per poder acollir-s'hi, com que el deute pendent superés el 110% del valor del bé hipoteca, que fossin hipoteques vinculades a índexs financers que es van declarar il·legals, o criteris referents a la capacitat de pagament de la família. Es concedeixen moratòries temporals, i/o es renegocien els terminis i els tipus d'interès vigents. En total, al gener de 2012, s'havia registrat una reducció de deute hipotecari equivalent al 13% del PIB del país, el que havia alleujat la situació d'aproximadament
un 25% de la població. Sense l'enorme pressió social, i sense la presa de control efectiva del sistema financer per part de l'Estat, no hauria estat possible dur a terme una operació semblant.
Encara que no és l'únic factor, resulta evident que l'alleujament del deute de famílies que poden reactivar la seva capacitat de despesa és un element clau per explicar la reactivació econòmica d'Islàndia. Alguns experts de l'FMI han demanat que s'estudiï la possibilitat d'aplicar programes similars de reestructuració de deute familiar a Irlanda, Espanya i els Estats Units.

Alternatives al pagament del deute i experiències històriques

El poder de la part deutora

Acabem aquest repàs amb algunes experiències de reestructuració en què els deutors
fan valer el poder que els correspon en el procés de negociació. Iniciatives com repudi unilateral de deute per l'Estat de Missisipi al segle XIX, o el de l'URSS el 1918, són bona prova d'això. El dret a establir una moratòria en el pagament del deute, qüestionar les seves condicions de pagament, o fins i tot no reconèixer-la, es demostra eficaç per restablir una correlació de forces mínimament ponderada entre deutors i creditors. La història demostra que si no és mitjançant aquest tipus de mecanismes, és improbable que la part creditora accedeixi a assumir la seva coresponsabilitat en una crisi de deute.

Això és el que demostra l'experiència argentina entre 2002 i 2005. Al límit literal de l'impagament, amb una situació social explosiva i amb els creditors plantejant l'aprofundiment del cercle viciós de refinançaments i ajustos fonsmonetaristes com a única alternativa, a principis de 2002 el Govern argentí va optar unilateralment per suspendre pagaments. L'anunciat impagament acabar realment en moratòria, ja que els pagaments del deute comercial es restableixen el 2005, però va servir per forçar una renegociació més equitativa, de manera que els pagaments es reprenen en condicions més favorables. D'una banda, els creditors privats (posseïdors de bons) van accedir a la recompra dels seus títols de deute argentí al mercat secundari a un preu que va oscil·lar entre el 30% i el 60% del valor original, segons el tipus de bo. De mitjana, l'operació va suposar una quitança parcial d'aproximadament un 55% d'aquest tipus de deute. Si bé és cert que la major part dels creditors van afavorir el canvi de bons, accedint a la recompra, hi va haver una petita proporció que va preferir vendre els seus títols de deute argentí als denominats «fons voltors», que actualment segueixen litigant per recuperar el seu valor complet. De l'altra, el deute amb l'FMI es paga de cop i per anticipat al gener de 2006, utilitzant reserves del Banc Central acumulades durant el període de moratòria, estalviant-se així el pagament d'interessos de 3 anys (2006-2009) i el deute en poder de creditors públics bilaterals (governs) també es renegocia.

L'anunci del repudi unilateral per part del parlament de Nigèria al març de 2005 també va ser crucial per forçar una renegociació. En paraules del llavors president nigerià Olusegun Obasanjo «(...) hi ha opcions que podem perseguir en els àmbits bilateral i multilateral, però si totes fallen, llavors podem comptar amb l'acció unilateral». Fins a aquest moment els principals creditors (Club de París), es negaven explícitament a renegociar el seu deute. Cal saber que tot i que Nigèria, que s'havia acollit a quatre reestructuracions -el 1986, 1989, 1991 i 2000 -, seguia sent un dels països més endeutats de l'Àfrica Sub-sahariana, no complia els criteris imposats per a l'alleugeriment de deute a causa dels seus elevats ingressos petroliers.

Només davant l'amenaça d'un impagament total i imminent (a l'octubre de 2005), els creditors es van avenir a un acord més o menys favorable: una quitança de 18.000 milions de dòlars (un 60% de deute), un cop pagats els retards, a canvi de la recompra per part de Nigèria del deute romanent després de la cancel·lació.

Nigèria exemplifica un dels acords més favorables pel que fa a la quantitat de deute renegociada, cancel·lada i reestructurada; de fet, el millor tracte concedit pel Club de París després de l'iraquià. Confirma, per tant, que una declaració unilateral d'impagament és eficaç com a exercici d'empoderament que millora ostensiblement les condicions de renegociació. Tots els analistes coincideixen que la crida de repudi del Parlament Nigerià va ser un factor clau per forçar els creditors. D'altra banda, no es pot obviar que la reestructuració aconseguida, negociada en el marc del Club de París i liderada per l'FMI, incorpora limitacions importants: va ser parcial, va afectar exclusivament el deute contret amb el Club de París i va obligar a acceptar el seguiment d'un programa de l'FMI, del qual Nigèria ni tan sols era deutora.

Finalment, el cas de renegociació del deute equatorià a partir del 2007 és segurament del que més ensenyaments positius podem extreure. A diferència d'altres exemples, no és una situació financera crítica la que desencadena el procés, sinó el compromís del candidat presidencial Rafael Correa amb una reivindicació històrica dels moviments socials del país: dur a terme una auditoria integral del deute públic extern contractat o renegociat entre 1976 i 2006. L'objecte d'aquesta auditoria incloïa «(...) examinar i avaluar el procés de contractació i/o renegociació de l'endeutament públic, la destinació dels recursos i l'execució dels programes i projectes amb finançament extern, per tal de determinar la seva legitimitat, transparència, qualitat, eficàcia i eficiència, considerant els aspectes legals, econòmics, socials, de gènere, regionals, ecològics i de nacionalitats i pobles», i es va dur a terme per personal funcionari tècnic equatorià en col·laboració amb la societat civil organitzada local i internacional.

La vocació de l'auditoria era evident, segons paraules de Correa: «No excloem en qualsevol moment, en base a les necessitats del país, una moratòria unilateral i, per descomptat, una renegociació agressiva d'aquest deute contret en condicions bastant perjudicials per al país». L'informe final, presentat al novembre de 2008, conclou que «(...) s'han observat perjudicis en el procés d'endeutament, il·legalitats, il·licituds i pràctiques indegudes per part de funcionaris equatorians així com dels creditors internacionals».

El procés d'impagament pot ser un pas problemàtic i fins i tot contraproduent si no es planifica i es realitza de forma adequada.

A partir de la informació obtinguda, el govern equatorià inicia una gestió audaç que aconsegueix reduir significativament el deute extern. Els títols en poder d'entitats privades, que suposaven al voltant del 30% sobre el deute extern públic del país però un 44% del pagament total d'interessos, és el que presenta més irregularitats segons l'auditoria. En concret, s'identifiquen «(...) processos de "reestructuració" no transparents que van generar el traspàs de deutes privats a l'Estat, canvis i pagaments anticipats injustificats, costos onerosos i operacions directes a l'exterior (...)» que incloïen operacions amb Shearson Loeb Rhoades, Lloyds Bank, Citybank, JPMorgan i Chase Manhattan Bank. En base a aquests resultats, el govern anuncia el cessament en el pagament d'interessos dels anomenats Bons Global 2012, un dels trams de deute identificat com irregular. A partir d'aquesta posició de força, i amb una amenaça vetllada de suspendre el pagament de tot el deute comercial, s'inicia un procés de renegociació que acaba amb la recompra de la major part dels bons de deute comercial (els bons Global 2012 i 2030), aconseguint una quitança parcial d'entre el 65% i el 70% que va ascendir a uns 3.000 milions de dòlars. Si, d'altra banda, es comptabilitzen els interessos que Equador va deixar de pagar fins al 2012 i 2030 respectivament, l'estalvi de recursos públics aconseguits amb l'operació s'incrementa en 7.000 milions de dòlars addicionals.

El cas equatorià mostra la importància de comptar amb informació suficient per defensar una renegociació justa dels deutes: el procés d'auditoria va ser clau. A més, tot i que els resultats obtinguts són incomplets -limitats a deute comercial i que no qüestionen la legitimitat del deute bilateral i multilateral-, exemplifiquen que és possible abordar la renegociació des de la part deutora sense assumir un paper de víctima.

Aquestes experiències mostren que un govern decidit a defensar els interessos de la majoria de la població té eines per aconseguir reestructuracions, que permeten un estalvi públic de recursos considerable, qüestionant el pagament d'un deute il·legítim i fins i tot il·legal, i permetent que l'economia trenqui amb la espiral de sobreendeutament i recessió.

**** Aquest text forma part de l'informe "Independents de qui?" elaborat per la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute, que es pot descarregar des del web http://independentsdequi.cat/***

Treball - Economia

Treballar per ser pobres?

Ermengol Gassiot

Els empresaris VIP, aquells que controlen les 18 empreses més grans de l'Ibex-35, han fet públic el seu pla per crear llocs de treball, diuen. L'han exposat preparant detalladament una posada en escena on hi han intervingut, entre d'altres, César Alierta, president del Consejo Empresarial para la Competitividad, el nom que té el lobby d'aquestes 18 empreses. Una de les mesures estrella que han plantejat és incrementar el nombre d'inspectors laborals per perseguir el que anomenen frau laboral i que, no us il·lusioneu, no han tingut cap problema en imputar als treballadors que treballen sense contracte. Diuen que així aflorarien uns 800.000 llocs de treball al conjunt de l'Estat, fet que faria caure la taxa d'atur en més del 3,4%.

L'estudi del lobby dirigit per Alierta no ha entrat a detallar quines circumstàncies ens poden empènyer a treballar en negre i a, fins i tot, ferho mentre cobrem l'atur o una pensió. Potser a Alierta no li interessen massa aquestes qüestions i, francament, ho entenc. Ell, pel simple fet de ser el president de Telefònica, va cobrar l'any 2013 un total de 5,81 milions d'euros segons l'informe de la Comisión Nacional del Mercado de Valores. Si a aquesta xifra se li suma l'aportació a la seva jubilació, el total va arribar a 6,83 milions. Segur que ell, en la seva vida, no haurà de pensar mai com complementar una pensió irrisòria o una prestació de 400 i escaig euros.

Cesar Alierta amb Juan RosellAixò ens separa a nosaltres d'aquest tipus de gent. I pot sonar a demagògia, però en tot cas és una demagògia que afecta a una part molt important de la població. Que els darrers anys els nostres sous han baixat de manera clara és una cosa que tothom

sabem, a banda que diversos estudis ho quantifiquen. Possiblement un dels més recents és el publicat el mes de setembre per l'Organització Internacional del Treball (OIT). Però el que potser no acabem de saber precisar gaire és l'empobriment real que estem patint la classe treballadora. Sovint no és fàcil veure més enllà dels problemes que travessem per adonar-nos de fins a quin punt poden arribar a ser-ne, de generals o compartits. I moltes vegades ho són, de compartits. De manera ràpida, n'esmento un exemple.

L'Agència Tributària espanyola recull de manera acurada les dades de les percepcions salarials (si voleu precisar-ho millor, les declarades) del conjunt de la població. I també de les pensions. Ho fa sobre una base anual i, per tant, a diferència del Baròmetre del CIS, reconeix la irregularitat d'ingressos al llarg de l'any de, per exemple, les persones amb contractes temporals o que alternen períodes de feina i atur. Les dades que presenta il·lustren, de manera més dramàtica i molt menys maquillada la realitat econòmica de gran part de la població. Ens diuen, per exemple, que a Catalunya l'any 2012 hi havia 850.000 assalariats/des que tenien uns ingressos inferiors a la meitat del salari mínim interprofessional (SMI). De fet, el salari mitjà d'aquestes persones se situava en 1921 € l'any, quantitat que entre dotze mensualitats suposa tant sols 160 €. En total representaven el 28% de totes les assalariades. Quatre anys abans n'eren el 24%.

La mateixa font de dades també ens mostra que quasi el 40% dels assalariats no arriben a ser mileuristes i cobren per sota els 960 € al més. L'any 2008 eren el 35%. I podria continuar, per exemple, dient que els 1,12 milions d'assalariats i assalariades menors de 35 anys a Catalunya cobren de mitjana 14.475 € l'any, una quantitat que dividida en 14 pagues tot just es queda en 1.000 € al mes.

En opinió meva, les enquestes i des estadístiques tenen una virtut. És cert que sovint la seva presentació és freda, però tenen la capacitat de fer-nos veure que la nostra vida sovint és ben similar a la de molts més. Per exemple, el mes passat se'ns va espatllar el cotxe i, a més, en passar-li la ITV van detectar algunes deficiències que va caldre corregir. Pràcticament els mateixos dies la rentadora va deixar de funcionar. I amb els nostres salaris, només hem tingut capacitat de respondre a aquestes dues incidències a través d'unes targetes de crèdit que han tret fum i que, de fet, simplement han traslladat la manca de liquiditat al mes en el que estem i que, ara mateix, no sabem com acabarem. No obstant, aquests problemes que a mi em podien semblar una gran bola a la que només ens hem d'enfrontar nosaltres són ben similars als d'una part important de la població. I això que nosaltres no som pobles, en absolut. Però tampoc anem sobrats i els nostres ingressos han caigut, ja sigui per retallades o per precarització laboral, més del 40% en 4 anys.

Quan Alierta parla de frau laboral referint-se a situacions que tothom sabem que existeixen, com el treball en negre, és plenament conscient de les seves paraules. Ell sap tant bé com nosaltres que darrere una feina sense contracte hi ha, per part del treballador, la necessitat imperiosa d'uns ingressos. Parem-nos a pensar-hi un moment: a qui li agrada treballar en una feina no declarada? Si tinguéssim una alternativa, ho faríem? Per contra, darrera l'empresari hi ha la voluntat d'augmentar uns beneficis. Necessitat versus voluntat. Alierta i els de la seva classe ho saben i actuen en conseqüència. Creen un llenguatge i uns referents que serveixen als seus interessos, a les seves polítiques, que són fruit de decisions plenament conscients i informades.

Les prepararen, les maquillen i miren de fer-les realitat. L'evolució dels sous dels darrers anys ho mostra clarament. Si compaméssim aquesta evolució a la dels beneficis empresarials, el resultat encara seria més escandalós. En tot cas, tot plegat ens il·lustra que entremig no hi ha espai per pactes. Que la nostra acció col·lectiva l'hem de construir sobre la plena consciència i anàlisi d'aquesta realitat. I això comporta que caldrà denunciar i renunciar de manera explícita a les pràctiques de concertació a qualsevol preu del "sindicalisme" hegemònic. Ens hi van masses coses.

** Ermengol Gassiot és Secretari General de CGT Catalunya*

Marxes de la Dignitat Totes les lluites al carrer!

És l'hora d'alçar-se. Cal acabar amb l'exclusió, la desigualtat i la impunitat

Federació Local CGT Barcelona

Les Marxes de la Dignitat és un moviment social horitzontal i participatiu que es constitueix per enfrontar-se a les polítiques antisocials amb un atac molt greu als béns públics en tota la cadena de la vida digna de les persones, així com un atac molt greu als drets fonamentals de les persones, com és el treball i / o la renda bàsica per viure amb dignitat.

Les Marxes de la Dignitat es constitueixen com a eina de la ciutadania, per aconseguir amb la seva lluita, tirar a baix el sistema i recuperar drets socials, laborals i civils per a tothom, alhora que els banquers, empresaris i polítics han de ser jutjats pels seus actes d'espoli dels béns comuns, de robatori a través del traspàs de centenars de milers de milions d'euros del que és públic al sistema financer i l'estafa que vénen cometent de manera sistemàtica, en cridar democràcia a un sistema que no és sinó un "xiringuito" que garanteix l'apropiació privada de la riquesa que entre tots nosaltres generem, per part d'una minoria social.

Les Marxes de la Dignitat són les persones de baix, que pateixen el desnonament violent i criminal dels

poders financers i dels jutges; són els milions de persones que han estat tirades dels seus treballs a la paperera de l'exclusió, la precarietat i l'empobriment; són les persones a les quals se'ls impedeix l'accés a una sanitat universal i pública, a una educació lliure universal i pública, a ser cuidades quan es troben en situació de dependència i / o necessitat. Són les persones que han d'exiliar-se laboralment i socialment, les que pateixen no només la manca d'un present, sinó que se'ls imposa de manera estructural el no-futur, trencant qualsevol expectativa de vida digna. Són les persones que han vist com elles i les properes generacions futures han contret un deute privat que ens condemna a un món, a una societat, en la qual haurem de sobreviure empobrits de per vida.

Els sindicats CCOO i UGT, són part del problema, són part d'aquest règim, doncs, si avui manquen llocs de treball, no només és per la responsabilitat empresarial i política, sinó que també els sindicats del Pacte Social, des del 1977 (Pactes de la Moncloa), han signat les polítiques d'acomiadaments (col·lectius i individuals) amb les patronals de tots els sectors de la producció i la distribució: amb el seu acord en el 90% de tots els ERO, alhora que han fomentat i signat el retard en l'edat de jubilació i l'empitjorament en les cotitzacions socials, regalant als empresaris milers i milers de milions i fomentant els plans privats de pensions.

Els serveis públics (sanitat, educació, transports, energia ...) que haurien de garantir una vida DIGNA a tots i totes, han estat espoliats i privatitzats. Les estructures de CCOO i UGT són responsables de les segregacions i privatitzacions dels serveis públics, al pactar amb els diferents governs i els poders públics gran part de la privatització i mercantilització dels mateixos i, en conseqüència, dels seus efectes socials sobre la majoria social. Mentre ens priven del dret a l'habitatge amb els seus desnonaments, ells participen en la presa de decisions com a consellers de Bankia, la CAM, etc ...

Des de CGT no compartim que els sindicats del règim es vulguin rentar la cara dient que són part de les Marxes de la Dignitat, al contrari, ells com a estructures sindicals, són part del problema. Són seriosament responsables que avui, la majoria social que és molt digna, estiguem patint tant, mentre ells dilapiden recursos públics amb les targetes black i altres instruments "infecciosos" financers que els proporcionen per ser part del règim.

** Manifest de CGT Barcelona per la mobilització del #29N*

La Marxa per la Dignitat mobilitza milers de persones a Barcelona malgrat la pluja

Sota una intensa pluja, entre 5.000 i 8.000 persones segons les organitzadores, van arrencar la manifestació convocada el 29 de novembre a la tarda per les Marxes de la Dignitat a Barcelona. Activistes de l'esquerra sindical i de moviments com la PAH, les assemblees de persones a l'atur, col·lectius de migrants o les marees groga i pensionista, acompanyats per les sempre incansables Iai@flautes, van desafiar el temps al crit de "Si es pot!". Les organitzacions convocants van considerar un èxit la primera convocatòria unitària de lluites des del 1r de Maig. Sota el lema 'Pa, treball i sostre' les Marxes de la Dignitat van convocar un total de 25 marxes a tot l'Estat espanyol, vuit mesos després de reunir més d'un milió de persones a Madrid.

La manifestació va començar puntualment a dos quarts de sis de la Plaça Universitat i va pujar pel carrer Aribau i l'Avinguda Roma per acabar davant l'Estació de Sants, sota una marquesina de la Plaça Joan Peiró, on un portaveu de les assemblees de persones a l'atur va donar el tret de sortida a les intervencions reclamant el repartiment del treball, el final de les retallades, la derogació de la reforma laboral i l'aprovació de la Renda Ciutadana Garantida, dues companyes, en nom de la PAH i l'associació 500x20, van recordar que el 20% de les famílies catalanes viuen sota el llindar de la pobresa, l'economista de Taifa Miren Etxezarreta va assenyalar que les polítiques de retallades són una característica del capitalisme i va reclamar gratuïtat" dels subministres i del transport públic. Norma Falconi, de Papers per Tothom, va reclamar la regularització de les persones migrades sense la necessitat de presentar un contracte de treball d'un any i de jornada completa, i l'advocat laboralista del Col·lectiu Ronda Vidal Aragonès va defensar que avui el capitalisme no garanteix ni pa, ni llibertats ni sostre, i que aquestes reivindicacions només es poden assolir a través de la lluita i l'organització. Ermengol Gassiot, secretari general de la CGT, una de les organitzacions convocants de la jornada de lluita d'àmbit estatal, va apuntar que amb aquesta mobilització a Barcelona es "trenca el monopoli en el discurs sobiranista i tornem a sortir al carrer per recordar els conflictes socials i laborals que afecten tants treballadors i treballadores catalanes".

**Resum de la notícia publicada al web de la revista Directa*

3.000 manifestants a Lleida contra el Consorci sanitari

Exigeixen a la Generalitat que faci marxa enrere

Directa

Unes 3.000 persones, segons la Marea Blanca de Ponent i Pirineus, es van manifestar el dissabte 29 de novembre pels carrers de Lleida contra el consorci sanitari que la Generalitat projecta al territori. El col·lectiu considera que la mobilització va ser un èxit i exigeix que el govern català retiri el projecte, reverteixi les retallades i aposti per una sanitat 100% pública.

El consorci sanitari, que entrarà en funcionament el pròxim mes de març, planteja la creació d'un únic ens que aglutinarà la gestió de tots els equipaments sanitaris públics de Ponent i Pirineus. Concretament, la proposta vol unificar sota un únic ens jurídic l'Hospital Arnau de Vilanova, l'Hospital Santa Maria de Lleida, l'hospital comarcal de Tremp, els serveis d'atenció primària i sociosanitària (CAP), els centres de salut mental i la investigació biomèdica. El nou consorci, que gestionarà una plantilla de 4.000 professionals de la salut i uns 280 milions d'euros, és una prova pilot que permetrà la futura compartimentació de l'ICS a tot el territori català.

Una figura opaca i controvertida

Una marea de paraigües va recórrer els carrers de Lleida per protestar contra la creació del consorci sanitari. Gerard Sala, un dels membres de la Marea Blanca, denuncia que és "una figura opaca i controvertida perquè queda fora del control parlamentari en els punts essencials, com els contractes, la fiscalització i la incompatibilitat" i que el consorci "facilitarà l'entrada de l'ànim de lucre a la sanitat pública i permetrà els contractes a dit".

El col·lectiu denuncia que els consorcis se situen en una situació d'indefinició legal, que els allunya del control parlamentari. De fet, aquesta fórmula jurídica és la que ha permès els escàndols de corrupció en sanitat, com el Cas Crespo i el Cas Bagó. Fins i tot l'oficina Antifrau de Catalunya i el Tribunal de Comptes espanyol han assegurat que els consorcis "generen confusió" i "afavoreixen l'opacitat de la gestió", per la seva manca de control i transparència.

La Marea Blanca no es refia de la Generalitat

La Generalitat va anunciar dos dies abans de la manifestació que suprimiria dels estatuts del consorci la possibilitat d'entrada d'entitats privades. La Marea Blanca, però, no es refia de les intencions del govern i assegura que l'anunci "no és garantia de res". Una de les membres del col·lectiu, Helena Motos, explica que, com que no és una empresa privada, el consorci podrà canviar els estatuts sense passar per cap control parlamentari i, per tant, podrà fer marxa enrere segons les necessitats de cada moment i manté que el nou Sistema Integral de Salut "és una figura opaca, que obre les portes a la privatització de la sanitat catalana".

El tsunami del #29N a Lleida

Secció Sindical de la CGT a l'ICS a Lleida

El passat 29 de novembre va tenir lloc una gran manifestació convocada per la Marea Blanca de Lleida; no va ser només una onada, sinó un veritable Tsunami... format per moltes onades de solidaritat arreplegades des dels diferents territoris de Catalunya, que es van anar sumant fins constituir aquesta demostració de rebuig envers les polítiques sanitàries i les conseqüències de tot plegat per a la població del nostre país, com ara el famós Consorci que es pretén imposar a Lleida.

Tot i que hi ha hagut forces polítiques i sindicals que s'han fet visibles arran d'això als mitjans de comunicació, continuem desitjant que la veritable força d'aquest moviment tingui la seva arrel a les persones anònimes que desinteressadament han estat i continuen estant al capdavant d'aquesta lluita. Han triat la lluita i no pas el ressò de la seva presència. Als preparatius d'aquest gran Tsunami es va acordar la mobilització sense sigles, ni cap identificació que no fos genèrica de les lluites que s'estan portant i les plataformes a on son.

Senyors del Govern, sou conscients de la gran dignitat que hi havia al darrere d'aquest esdeveniment?

Per damunt de tot es tracta de la defensa d'una sanitat 100% pública. I aquesta defensa és la que va motivar la participació d'una gran massa humana en aquest Tsunami que no és pas destructor, sinó protector envers les agressions que està patint el sistema sanitari públic des de fa ja massa temps; l'exemple de dignitat més clar arriba fins i tot a ser commovedor.

I s'expressa perfectament amb una de les imatges que ens va regalar la manifestació del 29N: persones de més de 80 anys arribades des de Viladecans, defensant un model sanitari malgrat la pluja i les condicions adverses... ens van donar una lliçó d'ètica i força. La dignitat de que parlem és un obstacle que de cap manera podrà impedir el mecanisme impulsat pel Govern per tal d'imposar el Consorci.

Senyors del Govern, què ha de fer la ciutadania per que escoltin les seves reivindicacions? Quan li tindran vostès el respecte als requeriments que manifesten mitjançant la lluita que esta duent a terme la Marea Blanca de Lleida, ara ja el Tsunami de la Marea Blanca de Catalunya?

QUI PAGA MANA

Atur, brots verds i presses de pèl

Emili Cortavitarte Carral

Les dades oficials del Ministerio de Empleo y Seguridad Social comptabilitzaren 79.514 noves persones aturades, el mes d'octubre. Si la creació d'ocupació (sigui quina sigui la seva qualitat) va suposar campanyes d'autoaclamació governamental i frases per a la posteritat del tipus "els brots verds s'han transformat en fruits madurs", en quina fase se suposa que som ara? La dels fruits podrits, les collites malmeses i les fulles caduques?

La més recent enquesta del CIS torna a situar (i ja van molts mesos i anys) l'atur com a principal preocupació de la ciutadania. També a Catalunya. I, és evident que es tracta una qüestió sentida i vivencial. Com no, si tota la maquinària dels grans mitjans de comunicació ens porta cap a altres temàtiques: corrupció, dret a decidir, fi o no del bipartidisme... Com no, si la immensa majoria dels representants polítics (de la casta o no) i dels sindicats institucionals no toquen o ho fan de manera tangencial aquest tema.

Algú recorda el darrer debat en una televisió o en una ràdio sobre l'atur? Algú recorda que cap de les principals propostes regeracionistes toqui aquest tema? Des de la darrera reforma laboral (que es tot el contrari a la creació d'ocupació digna) no n'hi ha més debat.

Però, vet aquí que gent més intel·ligent si sembla interessada per l'assumpte. Aquella gent que li ha anat molt bé amb la crisi/estafa econòmica. I així, el Consejo Empresarial para la Competitividad (CEC) integrat per les 18 empreses espanyoles més potents (Telefònica, Mango, Banco Santander, BBVA, Repsol, La Caixa, El Corte Inglés, Planeta, Mercadona...) han fet un pas endavant i han elaborat un informe anomenat España 2018. Sempre és important que el títol sigui patriòtic i que tingui una data que doni coll.

En què consisteix? En essència, en la creació de 2.300.000 llocs de treball. Com veieu són més modestos que el PP en guanyar les eleccions. Però, al marge de proposar l'augment d'inspectors de treball per fer aflorar el treball submergit (no us penseu que per fer acomplir les normatives laborals i de salut laboral!) i l'increment de grans empreses, no n'hi cap més mesura quantificable que aquella tant religiosa de "confieu en nosaltres que d'això en sabem".

I tant que en saben. Entre col i col, enciam. Què tenen a veure amb la creació d'ocupació les propostes d'accelerar la contrareforma de les pensions? O, d'augmentar la mida dels ajuntaments per estalviar (a qui?) 6.000 milions d'euros? O, un pla de privatitzacions de l'Estat per recaptar (l'Estat i ells que seran comparadors a bo preu) 35.000 milions més? Prou de presses de pèl!

L'Audiència Nacional declara nul l'ERO d'Atento

La sentència ordena la readmissió dels 672 treballadors afectats

Sector Federal de Telemàrqueting de la CGT

El passat 12 de novembre l'Audiència Nacional declarava nul l'ERO que Atento va presentar el passat mes de juliol per acomiadar a 672 treballadors. CGT es congratula d'aquesta sentència, motivada per l'acord entre UGT-CCOO-FASGA i l'empresa, que va vulnerar els drets de llibertat sindical dels sindicats no signants.

CGT va defensar durant tota la negociació que no hi havia causes ni econòmiques ni organitzatives ni productives que motivessin aquest ERO i segueix defensant el mateix. Tal com havíem mantingut des de CGT, el paripé muntat per l'empresa i que CCOO-UGT-FASGA van legitimar amb un Referèndum-Trampa, ha estat declarat per l'Audiència Nacional com un veritable "nyap" vulnerant la llibertat sindical de la resta de forces sindicals que participaven en la taula negociadora.

La sentència diu "que si no es va publicar el cens d'afectats, ni la composició publica i imparcial de les taules electorals, ni es va assegurar el vot personal, lliure i secret dels afectats, sent cridaner que no votessin la totalitat dels 672 treballadors cridats a la votació, ja que 131 afectats no van votar, ni es va recomptar de manera pública el resultat, per tant no pot admetre's que es complís la condició en els termes pactats en l'acord de 31-07-2014 amb unes mínimes garanties democràtiques."

Gràcies a la lluita de tots i de totes en defensa dels llocs de treball per mitjà de vagues, concentracions, assemblees, etc, hem arribat a la nul·litat del procés A partir d'ara, l'empresa té l'obligació de readmetre a tots els treballadors acomiadats. La sentència no entra a valorar si hi ha hagut causes, sinó vulneració sindical a l'impossibilitar a una part de la taula negociadora al dret d'informació i participació fins al final del procés amb el Referèndum. Per tant l'empresa, juntament amb els traidors de la classe treballadora, podrien convocar una nova taula negociadora per a la iniciació d'un altre procés d'acomiadament col·lectiu.

Valoració de la sentència que anul·la l'ERO d'Atento

En primer lloc, volem ressaltar la lluita dels treballadors i treballadores d'Atento. Sense ells mai hagués estat possible una victòria com aquesta. Des del mateix moment que es va anunciar, per part de l'empresa aquesta salvatge mesura, les treballadores es van organitzar i massivament van rebutjar aquest ERO sense causa.

Des de CGT ens congratulem que l'Audiència Nacional hagi entès que aquest acomiadament col·lectiu és nul i ho hagi tombat, però creiem important ressaltar diversos aspectes de la sentència que sens dubte proven el que CGT ha vingut mantenint des del primer dia.

La sentència confirma que va haver acord en el període de consultes entre UGT, CCOO i FASGA. Cert és que la sentència se sorprèn de les manifestacions d'algun dels sindicats signants l'últim dia de la negociació – manifestacions insòlites, arriba a dir -, en les quals els que van arribar a l'acord van afirmar que no estaven conformes amb l'oferta. Veure per a creure.

La sentència obre la porta que les demandes individuals dels treballadors aconsegueixin la nul·litat perquè s'entén que el criteri d'absentisme aprovat pels signants de l'acord pot arribar a ser discriminatori. Així doncs, l'aplicació com criteri de selecció de la baixa mèdica de llarga durada no és necessàriament discriminatòria, però sí pot ser-lo quan afecti a treballadors que sofreixin malalties de naturalesa estigmatizant o quan afecti a treballadors la situació dels quals pugui qualificar-se de discapacitat, encara que no sigui definitiva." Per tant, encara que l'ERO hagués estat procedent, es podria haver seguit lluitant per la nul·litat en les demandes individuals. Això ho va dir CGT i ho confirma la sentència.

La sentència, i això és un fet molt rellevant, diu que, si no hagués hagut acord en el període de consultes ni referèndum, l'ERO també hagués estat nul. Sens dubte, això desacredita tota l'argumentació jurídica d'UGT i de CCOO, que van ratificar un ERO sense causa dient que no era possible aconseguir la nul·litat en l'Audiència. Diu la sentència: "Així doncs, hem de retreure fortament l'actitud empresarial en aquesta matèria, a tal punt que, si no s'hagués produït acord en el període de consultes, la conseqüència inexorable seria la nul·litat de l'acomiadament per falta d'aportació de la documentació pertinent". És a dir, menteix qui diu que es validen les causes perquè és impossible trobar causes quan l'empresa oculta informació als representants de les treballadores. Això també dóna la raó CGT, els ERO sense acord tenen moltes més possibilitats de ser tombats en els tribunals que els ERO amb l'aval dels sindicats.

La Sala social de l'Audiència Nacional anul·la l'ERO perquè considera que el referèndum organitzat per UGT, CCOO, FASGA i l'empresa "no tenia les mínimes garanties democràtiques". La sentència demostra que no es va lliurar ni a CGT ni a la resta de sindicats que s'oposaven als acomiadaments ni el cens de votants, ni la composició de les taules electorals, ni el sistema de votació, ni se'ns va permetre participar en el procés de votació, ni en el recompte de vots. La sentència afirma que queda acreditada "una vulneració frontal del dret a la llibertat sindical, (…), ja que se'ls va impedir influir de manera efectiva en una decisió que afectava als seus afiliats, així com la resta de treballadors afectats, a qui aspiraven legítimament a representar." Podem adjectivar tot aquest procés de moltes maneres, però en aquesta ocasió la Sala social de l'Audiència Nacional ha deixat molt clar quina classe de sindicats i d'empresa van muntar aquesta farsa de referèndum.

Reiterem, sens dubte, i com explicàvem al principi, que la lluita dels treballadors d'Atento ha estat fonamental en aquesta victòria. Fins a tal punt això és així que, si no hagués estat gràcies a la lluita organitzada dels treballadors, CCOO, UGT i FASGA haguessin signat els acomiadaments i probablement haguessin guanyat el judici. El judici l'han perdut tant Atento com els sindicats signants, que van anar a judici i van estar en contra de la demanda i a favor de l'empresa. Però aquesta casta sindical, a més de burocràtica i desideologitzada, és covarda. Ells no es van atrevir a sortir en la foto de la signatura de l'ERO i van fer decidir a més de 400 treballadors que anaven a ser acomiadats forçosament a decidir, si volien ser indemnitzats per 20 dies per any treballat o per 45. Evidentment, aquest referèndum estava viciat de principi a fi i solament tenia la utilitat de rentar la cara a uns buròcrates sindicals que, si de debò creien que havien de signar l'ERO, ho podien haver-ho fet sense necessitat de buscar en uns treballadors que es trobaven en una situació límit, i que no tenien la informació que tenien ells, la coartada per a la signatura.

Deixem per al final el vergonyós paper dels directius i responsables d'Atento. Produeix bastant rebuig observar com una empresa que diu que té problemes econòmics (la qual cosa és mentida) contractés un hotel de 5 estrelles (Meliá Barajas) durant tota la negociació i un equip de quatre goril·les que els protegien del que poguessin fer-los els treballadors organitzats o els sindicalistes compromesos. També van contractar vigilants de seguretat el dia del referèndum perquè impedissin exercir els drets constitucionals que avalen la llibertat sindical. Aquest ERO és un parany i estem convençuts que el fons voltor Bain Capital (amo d'Atento) no es quedarà conforme. En breu, tornarà a la càrrega menyspreant els drets laborals, agredint la llibertat sindical i precaritzant els llocs de treball de les teleoperadores d'Atento. Els diem que ens tindran davant a nosaltres i a la resta de treballadors d'Atento, que defensaran fins a les últimes conseqüències els seus llocs de treball i les seves condicions laborals. Això es diu lluita de classes i continuarà.

Hem de continuar lluitant contra qualsevol signatura que suposi els acomiadaments de treballadors de l'empresa. Un cop més ha quedat clar que la lluita és l'únic camí i que els ERO no es signen sinó que s'han de combatre.

Els ERO no s'han de signar sinó que s'han de combatre

Els treballadors exposats a l'amiant s'han de poder jubilar anticipadament

SP CGT Catalunya

Existeix un desconeixement descomunal entre els treballadors i la població sobre això que anomenem amiant, asbest o uralites. El que denominem com "la conspiració del silenci", que és una política seguida per les empreses oligopòliques que han dominat el mineral en el segle XX, i que ha comptat amb la col·laboració necessària de metges, tècnics, legislació i administració per a fer-la tan efectiva, ha donat lloc a aquest perillós desconeixement.

La indústria de l'amiant i l'ús del mateix pels ciutadans ha constituït (parlem dels països en els quals ja està prohibit) la major tragèdia laboral i industrial de tot el segle XX: el nombre de morts, malalties, sofriments, hores de vida perdudes, etc. ha estat portentós. Fins al punt que anomenem a aquesta tragèdia "el genocidi de l'amiant". També ho considerem "un genocidi impune".

La indústria de l'amiant del segle XX ha estat qualificada com un genocidi. En efecte, en l'article II, incís c) de la Convenció per a la Prevenció i Sanció del Delicte de Genocidi es defineix al genocidi com: una "submissió intencional del grup a condicions d'existència que hagin d'implicar la seva destrucció física, total o parcial". Sobre la destrucció física o grans sofriments sobre un grup basta recordar les xifres, poc sospitoses d'exageració, i que no cal cansar-se de repetir, de la OMS de que: "en el món hi ha uns 125 milions de persones exposades a l'asbest en el lloc de treball. L'exposició laboral causa més de 107 000 morts anuals per càncer de pulmó relacionat amb l'asbest, mesotelioma i asbestosis".

El caràcter sistemàtic ho corrobora el fet que parlem d'una exposició industrial, diària, continuada en el temps i que en els països més industrialitzats ha abastat prop de cent anys, i en la majoria dels restants, en els quals àdhuc no s'ha prohibit, no sabem quant durarà. Sobre la intencionalitat, els industrials sabien la letalitat del mineral des de feia moltes desenes d'anys. No pot quedar impune aquest genocidi laboral i social.CGT portarà al carrer, a la societat, en els sectors de producció i distribució, una campanya primer explicativa, segon creant cooperació entre els treballadors i treballadores per a ser capaces de prevenir la salut dels centenars de milers i milers de persones afectades, i exigir responsabilitats jurídiques en qualsevol àmbit a empresaris, empreses i a les Administracions Públiques.

En el marc de la campanya el passat 6 de Novembre CGT va presentar un escrit davant el Ministeri de Treball i de Seguretat Social a Madrid, on va portar a terme una concentració, en petició del reconeixement dels coeficients reductors a l'hora de la jubilació, per a totes aquelles persones afectades en qualsevol dels processos productius en els quals s'hagin relacionat amb l'amiant, i en les seves vides i hàbitats. Al mateix, la CGT es concentrava a Barcelona davant la Delegació del Govern, pel mateix motiu.

CGT reclama que els i les treballadores que hagin estat exposades a l'amiant siguin reconeguts com un col·lectiu d'activitats "penoses, tòxiques, perilloses i insalubres", i puguin jubilar-se anticipadament amb coeficients reductors especials, podent accedir a la pensió amb menor edat que la resta de treballadors/es.

L'amiant... assassina i mata, i no és una frase feta

Milers de treballadors/es de Catalunya han estat exposats laboralment a l'amiant, en pràcticament tots els sectors productius, però especialment en la construcció, l'automoció i ferroviaris, entre d'altres.

L'amiant és una substància altament cancerígena, que causa en períodes de 10 a 40 anys greus i letals patologies, com l'asbestosis, el càncer de pulmó o el mesotelioma. A l'Estat espanyol (principal productor d'asbest europeu als anys 1980) es calcula que ha estat la causa de 40.000 defuncions en les darreres dècades, deixant darrera seu un rastre de patiment, dolor i mort entre la classe treballadora.

Les dades oficials de la Organització Mundial de la Salut (OMS) calculen que a la propera dècada més d'un milió de treballadors/es moriran al món a causa de l'exposició laboral a l'amiant, i les fredes i terribles xifres auguren 40.000 morts només a l'Estat espanyol en els propers 20 anys.

Estem davant d'un material que ha donat milionaris beneficis a grans famílies burgeses, a empreses tan importants a Catalunya com Uralita (Cerdanyola del Vallès), Rocalla (Castelldefels), Alstom (Santa Perpètua de la Moguda) o Jurid Iberica (El Prat de Llobregat), però causant alhora milers de morts i doloroses patologies entre els seus treballadors/es. Mai els beneficis d'uns pocs havia causat tant patiment a tants, i s'havia intentat silenciar tant.

Per aquest motiu, des de la CGT de Catalunya reclamem que es reconegui la penositat i insalubritat de la feina amb exposició a l'amiant. Les raons són de justícia social: aquest col·lectiu de treballadors/es té una esperança de vida molt menor que la mitjana, pateix greus patologies cancerígenes i viu amb la por de portar dins els seus pulmons una letal substància que els pot causar en qualsevol moment greus patologies.

I per tant reclamem al Ministerio de Treball i Seguretat Social, a l'empara del procediment establert al Real Decret 1698/2011, que els i les treballadores exposades a l'amiant tinguin un accés privilegiat a la jubilació, podent accedir a la pensió abans i amb pensions més altes, amb coeficients reductors especials. El resultat seria una jubilació equiparable a la que actualment compten els miners o els estibadors portuaris.

Des de la CGT de Catalunya hem de denunciar novament que milers de treballadors/es han mort i han patit greus patologies, sense ser informats dels riscos que comportava, per unes empreses que en molts casos han tingut milionaris beneficis de l'amiant. Avui en dia més d'un centenar de sentències judicials fermes de Tribunal Superior de Justícia de Catalunya han determinat clarament les insalubres condicions de treball de milers de treballadors/es catalanes exposades a l'amiant, determinant l'agreujant de que aquestes empreses coneixien els riscos als que exposaven als seus treballadors/es.

Reclamem doncs assumpció de responsabilitats per part de les administracions en aquest atemptat massiu a la Salut Laboral de la classe treballadora catalana. I com a primer pas reclamem que el col·lectiu de treballadors/es exposats/des a l'amiant puguin accedir a abans la jubilació. Per justícia i per reconeixement del mal que se'ls ha causat en benefici d'uns pocs capitalistes.

Notícies sindicals

Vaga al districte 33 de Correus Barcelona contra el deteriorament de les condicions laborals i del servei

CGT va convocar vaga indefinida de 11 a 15h des del 30 d'octubre al Districte 33 de Correus de Barcelona en protesta per la deterioració que pateix el servei postal en les zones de Nou Barris, Ciutat Meridiana, Torre Baró, Trinitat Nova i Trinitat Vella, a causa de la caiguda de part del sostre de l'oficina situada en el carrer Rasos de Peguera 19 per culpa d'una filtració d'aigua, i el posterior trasllat dels carters del districte a l'oficina central de Correus de Barcelona a Via Laietana, a uns dotze quilòmetres de la seva zona de repartiment, suposant un desplaçament d'una hora d'anada i una hora de tornada, el que disminueix el temps efectiu per a realitzar el repartiment de la correspondència.
Aquest trasllat forçós va ser degut al fet que els treballadors del centre, emparats en la llei de riscos laborals, després de la caiguda de part del sostre es van negar a seguir treballant ja que perillava la seva integritat física, després de més de dos anys ee denunciar aquest problema sense que Correus i l'ajuntament hagin fet res per a solucionar-lo.
Tenint en compte la situació d'exclusió social i pobresa que pateixen bona part dels veïns d'aquesta zona de Barcelona (desnonaments, insuficients ajudes públiques per part de serveis socials, etc.) no hem de tolerar que a això se sumi la deterioració del servei postal i augmentar així, les diferències socials ja existents en funció de la classe social. En defensa del servei públic i de qualitat i d'unes condicions dignes de treball CGT va convocar la vaga acompanyada de concentracions i actes a Ciutat Meridiana

Absolts en el judici per protestar contra el director de la revista Berguedà Actual

El passat 23 d'octubre es va dur a terme un judici contra dos membres de l'Ateneu Columna Terra i Llibertat i de la CGT de Berga per participar en un escratxe el passat 14 de juny a Berga davant la casa del director del Berguedà Actual, per exigir que pagués el que devia a les seves extreballdores i posar fre a la vulneració de drets i llibertats que ha fet el senyor Simón: amb les seves denúncies i coercions posa en qüestió el dret a la llibertat sindical i a la llibertat d'expressió.
El dia 28 va sortir la sentència absolutòria dels dos activistes en la que el jutge considerava que el desenvolupament de l'acte quedava emparat dins l'àmbit del dret fonamental de la llibertat d'expressió.
Encara queda per veure la resolució del recurs contra la denúncia de Simón per uns cartells amb la seva cara, que afirma que van ser penjats per una de les seves extreballadores afiliada al sindicat, i una possible denúncia per fals testimoni contra l'entorn de Simón. Però més enllà dels assumptes judicials que aquest conflicte ha generat, la lluita segueix al carrer.

Concentració davant la Borsa de Barcelona contra els acomiadaments a Hewlett-Packard

Cada any hi ha un degoteig de 100 acomiadaments a la seu catalana de la companyia. Des de fa 4 anys, les diferents empreses del grup HP a Espanya han patit prop de 1000 acomiadaments. Un centenar cada any a la seu que té la multinacional a Sant Cugat.
En els darrers 3 anys, la plantilla d'HP a Sant Cugat ha realitzat de forma massiva una vaga indefinida de 7 dies, una jornada de 24h, dues vagues de mitja jornada i 4 aturades de dues hores. A més de manifestacions, protestes i diverses accions.
La secció sindical de CGT a HP denuncia que l'objectiu és reduir el cost salarial mitjà del salari per a obtenir més beneficis doncs l'empresa no té pèrdues econòmiques.
Molta d'aquesta responsabilitat és deguda a l'especulació financera que es realitza en la compra/venda d'accions. L'actual presidenta a nivell mundial, Meg Whithman està al davant d'un pla de dos anys d'acomiadament de 50.000 treballadors a tot el món única i exclusivament per generar expectatives en les accions.
Per aquesta raó CGT va convocar el 6 de novembre una concentració a la Borsa de Barcelona per informar de l'estat d'acomiadaments a l'empresa i assenyalar la maquinària especulativa que hi ha al darrere.

La plantilla de Funosa rebutja massivament l'ERTO proposat per l'empresa

El 93,69% de treballadors de Funosa (Fundiciones Odena, SA) van rebutjar a l'Assemblea General convocada el 3 de novembre la proposta feta per l'empresa d'Expedient de Regulació Temporal de l'Ocupació (ERTO). 282 hi van votar en contra, només 11 a favor i 8 vots en blanc. La plantilla va participar massivament a l'assemblea. La negativa de la plantilla significa que el comitè d'empresa no firmarà l'última proposta de l'empresa i que iniciarà els tràmits contra l'ERTO a través de conflicte col·lectiu als jutjats.
Funosa, creada el 1916, amb una plantilla actual de 350 treballadors, situada a la comarca de l'Anoia, es dedica a la fabricació de peces modelades per als sectors de l'automoció, obra pública, maquinària industrial i electrodomèstics, amb una exportació del 40% a Europa.
Des de fa 13 anys aproximadament la direcció de Funosa ha intentat per tots els mitjans sacrificar la plantilla al·legant causes econòmiques i productives i ocultant la realitat que no és més que un seriós problema de gestió que arrossega des de fa molts anys.
La Secció Sindical de CGT amb majoria i majoria absoluta en el comitè d'empresa, en les últimes cinc legislatures, va aconseguir la reconversió d'ocupació precària del 70% als ocupació fixa de pràcticament el 94% de la plantilla en els últims 20 anys. En anteriors negociacions col·lectives es van prendre acords sobre paper però es van incomplir en la seva aplicació.
L'any 2001 la direcció d'Funosa va plantejar un ERO de suspensió de contractes, aquest expedient va ser impugnat per CGT Funosa i l'administració va obligar l'empresa a tornar els dies d'aturada. El 2003, la direcció va posar sobre la taula un altre nou ERO, que afecta al 75% de la plantilla durant 15 dies del mes de desembre i 10 de febrer. Aquest, va ser denegat per la Conselleria de Treball. Davant d'aquesta situació la direcció va optar per tallar el subministrament elèctric i traslladar al personal durant 15 dies a les aèries de descans negant l'ocupació durant les jornades.
L'any 2009, amb una plantilla molt semblant a l'actual, hi va haver la necessitat d'aplicar un ERTO que a més va ser pactat amb la representació dels treballadors causa de l'enorme descens de comandes.
A finals de l'any 2011 l'empresa va presentar dos expedients de regulació d'ocupació per causes econòmiques, organitzatives i de producció, un de suspensió que afectava a tots els treballadors de l'empresa i un altre d'extinció de 36 contractes de treball. Per resolució de 2 de Febrer de 2012, el Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya, va denegar els dos expedients de regulació d'ocupació per entendre que no concorrien les causes al·legades en els mateixos.
Durant la primavera de l'any 2012 la direcció va plantejar a tota la plantilla la rebaixa salarial del 10% sobre la massa salarial. La contestació mitjançant Assemblea General va ser contundent, el 84% va rebutjar aquesta proposta. L'estiu del mateix any la Mercantil insisteix de nou amb les nòmines i s'acull a la clàusula d'inaplicació salarial per als anys 2012 i 2013, després de finalitzar el període de consultes es va registrar demanda als jutjats socials per conflicte col·lectiu sol·licitant les taules salarials i els endarreriments. Abans del conflicte col·lectiu anteriorment esmentat, un gran col·lectiu de treballadors / es va interposar reclamació de quantitat a causa de l'incompliment de l'acordat en l'any 2011.
El passat 23 d'octubre del 2014, després d'un període de consultes la direcció de Funosa planteja un ERTO de 47 dies, dels quals 11 dies d'afectació són per als mesos d'octubre i desembre d'enguany i els 30 dies restants durant l'any 2015. tot i intentar arribar a un preacord amb la Direcció, aquesta només complementava el 15% del salari. La plantilla va rebutjar la mesura per entendre que no hi ha causes més que la de seguir augmentant els seus rendiments a costa del sacrifici de la plantilla, però la Direcció sense ànim de trobar solució ha executat l'ERTO, amb la qual cosa el Comitè d'empresa acudeix de nou al Jutjat del Social.
Remarquem a més de la mesura imposada per l'empresa recentment pel que fa a la compensació i absorció, un altre atac a la plantilla que afecta el sistema de remuneració salarial per mitjà de la modificació col·lectiva de les condicions de treball, pendent de celebrar judici el proper 10 juny de 2015.

CGT Rubí denuncia la situació laboral dels treballadors de Telepizza

Durant els darrers anys els treballadors de Telepizza han vist minvar progressivament els seus drets: plus de festius, reducció del plus de repartiment, plus per antiguitat, complement d'Incapacitat Temporal, paga extra d'octubre… Les condicions dels treballadors/es continúen empitjorant: en vacances, horaris, dies de descans, seguretat laboral etc.
Per tots aquets motius des de la CGT de Rubí van convocar una acció sorpresa contra la precarietat el 14 de novembre que va acabar davant un establiment de Telepizza. A Rubí #NoMengemExplotació

Concentració dels treballadors del INSS de Barcelona contra les retallades de les pensions i els drets laborals

El 20 de novembre es va realitzar una concentració amb esmorzar reivindicatiu davant de l'edifici de l'Institut Nacional de la Seguretat Social del carrer Antoni Maria Claret de Barcelona. A l'acte de protesta van assistir-hi treballadors del INSS, la marea de pensionistes, afiliats de la CGT de diversos sectors i iaioflautes, en total unes 250 persones. Donat el volum dels concentrats i a pesar del desplegament policial, els diversos càrrecs oficials van haverd'entrar en l'edifici per una porta lateral.
La protesta es realitzava en contra del lliurament d'uns premis de qua-

litat en el treball i a la qual assistien el Secretari d'Estat de la Seguretat Social, Tomás Burgos; la Delegada de Govern a Catalunya, Mª de los Llanos de Luna i altres càrrecs de l'administració. Alguns dels treballadors s'han negat a recollir els diplomes que els havien de ser lliurats i van sortir al carrer en senyal de protesta.
La CGT considerem una contradicció, que els mateixos que vénen a donar premis, siguin els alts càrrecs de l'administració que formen part de l'aparell estatal que realitza les continuades retallades salarials i socials als treballadors i de les pensions a tota la població, fent caure sobre les esquenes dels funcionaris, treballadors, pensionistes, persones acollides a la Llei de dependència, estudiants, etc, és a dir sobre la classe treballadora i els mes desfavorits el pagament dels deutes bancaris; els viatges, dietes i corrupteles dels polítics i els seus càrrecs de confiança, els sobres que s'han repartit entre uns quants.
Per això la CGT considerem que en lloc de realitzar actes de reconeixement del treball ben realitzat, s'han de retornar les pagues dobles, descongelar els salaris, retornar els dies de lliure disposició i acabar amb les retallades en pensions, dependència, etc

Els plans funcionals com a primera etapa del Consorci Sanitari de Tarragona

Diferents organitzacions polítiques, de treballadors i d'usuaris de la sanitat de les comarques del Baix Penedès, el Camp i les Terres de l'Ebre impulsen una campanya de conscienciació ciutadana per denunciar l'aplicació dels plans funcionals del Tarragonès i el Baix Penedès, impulsats per ICS, GIPSS i Santa Tecla, que consideren que és el primer pas cap a la creació d'un Consorci Sanitari de Tarragona.
Les entitats promotores de la campanya, que a la ciutat de Tarragona és el Grup de Treball en Defensa de la Sanitat Pública, format per la CGT, COBAS, la CUP i persones a títol individual, denuncien que després del fracàs del Consorci Sanitari de Lleida, la Conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya amb Boi Ruiz al capdavant, ha canviat d'estratègia, per tal d'anar creant aquests consorcis de forma progressiva i opaca, per tal d'evitar la reacció dels professionals i els usuaris de la sanitat.
Les entitats que impulsen aquesta campanya consideren que la lluita de la societat i els professionals sanitaris de Ponent i Pirineus contra el Consorci Sanitari de Lleida, ha estat el que ha aconseguit frenar el pla de la Conselleria d'impulsar aquests ens arreu del territori autonòmic.
La figura del Consorci implica la creació d'un ens on hi participen tots els prestadors de la sanitat pública, ja siguin de titularitat pública o privada. Per aquest motiu, les entitats en defensa de la sanitat pública denuncien que aquests instruments –dissenyats per l'empresa PriceWater House per encàrrec de l'imputat Josep Prat- representen una privatització de la sanitat pública.
Pel que respecta als Plans Funcionals que s'han impulsat al Tarragonès i al Baix Penedès, les organitzacions denuncien que la participació de Santa Tecla mostra clarament la intenció de la Conselleria. Ho evidencien amb diferents característiques del conveni signat entre les tres institucions promotores (ICS, GIPSS i Santa Tecla), com ara el tipus d'especialitzacions mèdiques objecte dels plans funcionals; la contractació de personal per coordinar aquests plans funcionals per part d'una de les empreses públiques; la participació sobrerepresentada de Santa Tecla al Consell Rector dels Plans Funcionals...
Aquesta campanya no sols es desenvoluparà a les dues comarques afectades pels plans funcionals, sinó també a totes les comarques del Camp i les Terres de l'Ebre, ja que tant l' ICS com el GIPSS tenen centres sanitaris fora de les dues comarques que abarquen el conveni, el que podria significar una porta d'entrada de Santa Tecla a aquestes comarques, on la gestió l'ostenta quasi en monopoli SAGESSA i la Fundació Vilaniu i l'empresa municipal Gestió Pius Hospital de Valls.
Aquest és un dels indicis que els fa creure que els plans funcionals són l'avantsala per la creació d'un Consorci Sanitari a l'estil del que la Generalitat –conjuntament amb les empreses sanitàries privades d'aquelles comarques- pretenen tirar endavant a Ponent i Pirineus.

ADIF i RENFE posen en perill la seguretat dels usuaris de Rodalies a l'Estació de Barcelona Sants

ADIF (Administrador d'Infraestructures Ferroviàries) ha modificat el sistema de senyals de les vies 7 i 8 de l'Estació de Barcelona Sants, per on circulen els trens de les línies R1, R3, R4 i R12, amb l'objectiu d'aconseguir que la fluïdesa de trens en l'entrada d'aquesta estació augmenti, introduint de forma sistemàtica més d'un tren al mateix temps en una mateixa via i andana de l'estació.
Amb aquesta forma de conducta, pretenen agilitar la col·lapsada circulació ferroviària de Barcelona, a costa de traslladar tota la responsabilitat de la circulació ferroviària, que recordem és responsabilitat del ADIF al maquinista, a l'obligar-li que salti un senyal en vermell i que entri en una via ja ocupada, amb el perill d'una possible col·lisió amb un altre tren, o sigui a costa de la seguretat dels usuaris de Rodalies.
Sembla que se'ls ha oblidat massa aviat l'accident que va ocórrer en una de les vies de Barcelona Sants al setembre de 2013, que per sort no va causar ferits de gravetat, provocat per la mateixa situació que denunciem ara, ja que llavors també es permetia que entrés un segon tren en la mateixa andana ja ocupada per un altre tren. L'ccident va provocar l'erradicació d'aquesta pràctica. No entenem per què al novembre d'aquest any es redueix la seguretat ferroviària de l'estació, tornant-se a la situació anterior quan es va produir l'accident. Els gestors de ADIF i Renfe sembla que no volen adonar-se que anteposar la regularitat dels trens enfront de la seguretat és un complet error i que a l'única cosa que ens porta és a major probabilitat d'accidents..
Des de CGT reclamem que s'elimini de les vies 7 i 8 de l'estació Barcelona Sants aquesta pràctica tan perillosa, que han convertit en habitual, per als usuaris i treballadors, i es projecti i implanti d'una vegada un pla de millora en les lamentables infraestructures ferroviàries de Catalunya. Unes infraestructures antiquades, estressades i clarament insuficients quant a la seva capacitat.
Solament hi ha una solució: la inversió. Un pla de millora que mai arriba perquè als nostres governants no els interessen aquest tipus d'inversions, és a dir aquelles que afecten a infraestructures que usa tota la ciutadania o a aquelles que suposen una necessitat ecològico-social, cas de la mercaderia ferroviària. Solament es preocupen de donar grans contractes a les grans empreses per a faraòniques obres d'alta velocitat, per on després "s'escapen" els diners. No els importa que en les línies d'alta velocitat els viatgers siguin escassos, si en aquest tipus de tren viatja la casta "dirigent".

Contra les dobles escales salarials a la Diputació de Barcelona

La Secció sindical de la CGT a la Diputació de Barcelona va convocar a tots els treballadors/es de la Diputació el 27 de novembre a una concentració de protesta davant la porta principal del recinte de Can Serra, coincidint amb la celebració del Ple de la Diputació del mes de novembre, per manifestar el radical desacord davant la pretensió de recursos humans de la Diputació d'instituir dobles escales salarials pels treballadors/es del grup de classificació C que realitzen funcions laborals anàlogues. CGT considerem aquesta pretensió profundament injusta i que el conjunt de la plantilla s'hi hauria d'oposar. Des de CGT seguirem reivindicant: a igual treball, igual salari.

Concentració de suport en el primer judici per l'acomiadament d'afiliades de la CGT a la FAVIBC

El 26 de novembre CGT Ensenyament va convocar concentració davant els Jutjats de lo Social de Barcelona en solidaritat amb les afiliades acomiadades per la FAVIBC, que va acomiadar tota la secció sindical (10 persones) de CGT.
Primer, rescindint contractes per ficar por i impedir que les eleccions fossin a comitè d'empresa. Posteriorment, renunciant a una subvenció concedida pel Departament de Benestar Social i desmuntant els plans de desenvolupament cooperatiu de determinats barris de Catalunya i acomiadant treballadores. Entre una acció i l'altra, va dilatar i entorpir el procés d'eleccions sindicals convocat per CGT i va presentar una candidatura d'empresa, amb el suport de CCOO. Posteriorment, no s'ha presentat als actes de conciliació.
Per al Gabinet Jurídic de CGT es tracta d'acomiadaments nuls per vulneració de drets fonamentals i persecució sindical.

Noves concentracions de CGT al Banc Sabadell i al Banc Santander a Barcelona contra l'allargament de jornada laboral

La CGT continua la seva campanya de mobilitzacions contra la situació que viuen els treballadors/es de tots dos bancs, i el 12 de novembre va convocar noves concentracions a oficines de Barcelona. Anteriorment ja havia convocat concentracions el 30 de setembre a les oficines del Banc Sabadell i el 9 d'octubre a les oficines del Banc Santander.
La situació és molt similar en ambdues entitats, on els treballadors són forçats, sota l'amenaça de ser traslladats i degradats si es neguen, a allargar il·legalment la seva jornada laboral sense cap mena de compensació.
Aquesta situació és un frau als treballadors, a la Seguretat Social i a l'Hisenda Pública, fa impossible la conciliació de la vida familiar i laboral, i destrueix llocs de treball. Al Banc Santander, la Secció Sindical de CGT calcula que la plantilla és forçada a treballar un mínim de 7 milions d'hores extraordinàries. Al Banc Sabadell la situació és similar i la Inspecció de Treball de Barcelona ja va constatar aquest fet i requerir al Banc un control de la jornada laboral. La CGT valora la feina encoberta realitzada en més de 50 milions d´euros anuals.
Contra l'abús generalitzat, la resposta de CGT és la lluita.

Converse

Josep Maria Reguant, l'escr

"Els maquis jugaven un paper de de

Txema Bofill

Josep Maria Reguant i Gili, psiquiatre i polític català. Molt bon orador, intel·ligent i culte, qualitats que l'han dut a ser líder. Neix a Torrelles de Llobregat, 1941. Ara resideix a Calonge, al Baix Empordà.

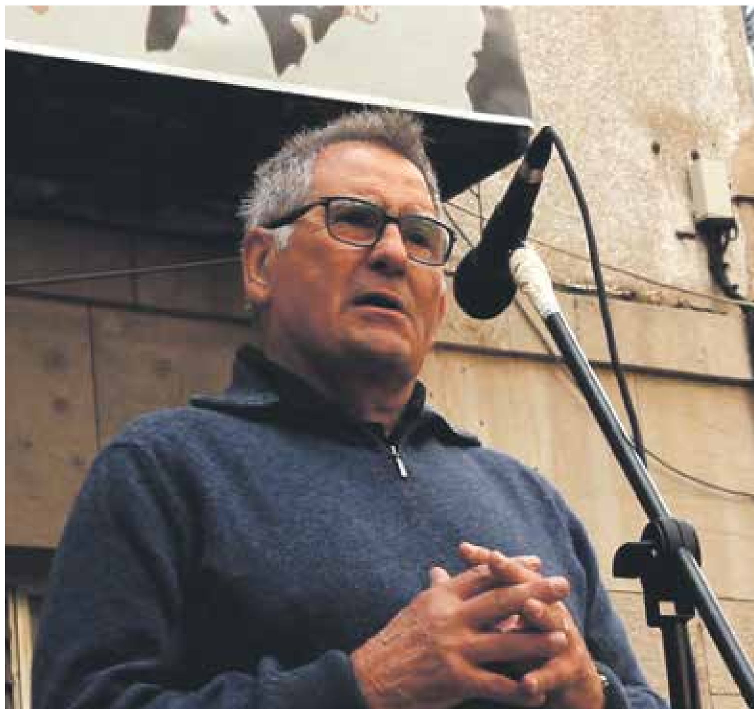
Ha escrit 3 llibres. El primer, 1979, "Marcel·lí Massana". El segon, 1983, "Home lliure, terra lliure: reflexions per una alternativa". Sobre la independència de Catalunya i entrevistes i reportatges sobre llibertaris catalans. El tercer, al 1996, al ser expulsat d'ERC, "Radiografia de una ruptura", on hi critica la situació de les finances del partit.

A Palafrugell, en Josep Maria Reguant va propiciar la inauguració del carrer Marcel·lí Massana amb invitació de la vídua. Les autoritats a Berga encara a dia d'avui no han fet cap gest ni reconeixement als maquis ni a les víctimes del franquisme del seu propi poble.

Però també hem parlat molt d'antipsiquiatria. Em deia «Jo sóc de l'època de l'antipsiquiatria. Vaig conèixer a Franco Basaglia quan va venir a Sant Boi i ell em va invitar a Trieste. Basaglia fou un dels teòrics de l'antipsiquiatria i el capdavanter dels drets dels malalts, afirmant que els manicomis empitjoraven als que hi entraven". M'explica una experiència personal: «Vaig conviure durant tot un mes, dia i nit, a la Molina amb un esquizofrènic, sortint d'un centre psiquiàtric i amb molt poca medicació».

També hem parlat de la Independència a Catalunya. M'assegurava que jo la veure i que ell segurament també, malgrat que no hi han líders a l'altura del Macià o Companys. «Estem en un moment propici, dolç, per prendre actituds col·lectives». «Així ens traiem el llastre de dependència de l'estat central de Madrid, que al llarg de la historia mai ens han mostrat estima, ans el contrari. I ens traiem un exèrcit que no té cap sentit avui en dia. L'exèrcit és una despesa inútil».

I després de mes de 2 hores d'entrevista, varem continuar xerrant a un restaurant de Calonge. I ja sense la gravadora, em fa confidències d'accions i aficions de jove àcrata, tot això arrosat amb un vi negre nou de l'Empordà, "99 punts".

- Què et va semblar l'acte d'homenatge als enllaços dels maquis assassinats pel franquisme fet a Berga?

Primer. Excel·lent per l'organització, pels llibertaris de Berga, en particular pel Josep Cara. Va ser un acte que es podia fer o no fer, i la diferencia era molt important. Si no es feia aquest 65 aniversari, volia dir que la Berga actual havia oblidat a la gent assassinada vilment pel franquisme i la Guàrdia Civil. L'acte va deixar clar que "a Berga tenim memòria. Això va passar, ho reivindiquem. Eren gent nostre. Això que van fer fou uns assassinats. Nosaltres ho repudiem, i la Berga actual no volem assumir aquest lastres.»

- Et varen invitar a Berga com el biògraf del Marcel·lí Massana.

Si. Si no hagués conegut el Marcel·lí, no m'hagués assabentat d'aquest acte de Berga. Vaig ser biògraf del Massana, però més que biògraf, l'escrivent del Massana. Ell anava dictant i jo m'ho passava molt bé.

- Vares anar a veure el Marcel·lí per a fer-li una entrevista?

No. Al Marcel·lí el recordava a Sallent de Bages als 7 anys, als anys 1948-50. Era una llegenda viva. S'explicaven històries d'ell. «En Massana ha fet..., l'han vist...», etc. En Massana estava a tot arreu i no estava enlloc. El que si és veritat és que va entrar en una fàbrica i a l'encarregat, que maltractava als treballadors, segons ja sabia, li va fer treure els pantalons i el va passejar davant del personal.

- I el devien atracar, no?

Atracar no. Li varen requisar els diners. Havien de viure, no?

- L'impost revolucionari. Aleshores què et motivà anar a veure el Massana?

En un moment determinat, tenia una edat, em dic "Hòstia, el Massana és viu o és mort? Què se'n ha fet?" I em poso a investigar. A Toulouse, una noia de Palafrugell que hi tenia una pensió, la Rosa Laviña també és un personatge molt important. En la seva pensió hi anava en Marcel·lí. Era un lloc de contacte. I la Rosa em va dir on vivia, al vall de Les (Llenguadoc), i allà el vaig anar a veure'l. I em va obrir la Maria Carbó, la seva companya de tota la vida. Em vaig presentar com el fill del metge Reguant de Sallent.

- I el motiu d'anar-lo a veure, quin era?

Jo tenia un gran interes de conèixer el personatge mític de la meva infància. Era la meva fantasia. I per si era viu, que m'expliqués tot. L'interes era conèixer de pe a pa la realitat d'aquella fantasia que tenia de petit. I ell em va fer confiança. Jo en aquell temps ja tenia consciència àcrata

- I la consciència d'on te ve?

Jo crec que sóc àcrata des que neixo. I com es demostra això? Jo faig una vida com tots els altres, però no m'adapto a res. És a dir, a tots els principis reaccionaris de l'època de la meva infantesa. Els rebutjo sense saber, per què. La predica no m'interessa, la confessió tampoc. Considero que és un frau. Però és instintiu. Els humans i els animals ens adaptem a base de garrotades. És instintiu. Ens adaptem al treball, ens tornem xais, ens condicionen, ens lliguen i fem el que ens diuen. Tot i que nosaltres no tenim aquests impulsos. El nostre instint és de llibertat i de compartir.

- El llibre fou un encàrrec del Massana?

No. Jo coneixia l'Eugeni Clotas, de l'editorial DOPESA. Vaig gravar, escriure i traduir. I li vaig ensenyar a l'Eugeni. I als pocs dies em va respondre que estava molt bé: «el publicarem i el presentarem als premis literaris Mundo d'aquest any». I va estar seleccionat entre els 10 millors. I em va dir "Ens agradaria molt que poguessis venir a la festa dels premis literaris Mundo amb en Marcel·lí Massana. I com que ens quedem el llibre, t'avanço 150.000 ptes.» Vaig poder convèncer al Massana d'anar a Barcelona. Deia que no tenia roba i li vaig dir: «Tenim 150.000 ptes. Podrem anar ben elegants, comprem el que faci falta». I vam baixar amb l'auto. I quan ja estàvem a dalt al pla d'Anella, a la Molina, em va dir que em pares. Des d'allà es veu tota la vall d'Aran i es va posar a plorar. A l'arribar a Catalunya es va emocionar i li varen començar a caure llàgrimes. Sobre la festa us explico una anècdota. Ho presidia el president Tarradelles, que estava a la taula del costat. En la nostre taula hi havia en Manuel Cruells i Pifarrer, historiador, l'Heribert Barrera, en Joan Llarch i altres. I va venir un fotògraf, que era molt famós, que ara no recordo el nom, i es dirigeix al Marcel·lí: «Sr. Massana li voldria fer una foto. Dona-li la mà al Sr. President». I el Massana li va respondre. "Escolti, jove, tanta distància hi ha d'aquí al President, com del President a aquí».

- I el vostre llibre fou premiat?

Ah, si. Vam quedar quarts. Va ser el llibre més venut de l'estat espanyol, el mes que va sortir, especialment al País Basc.

- Punts forts dels maquis.

Del meu punt de vista. Punts forts: La capacitat de rebel·lia que tenien, i aquesta rebel·lia augmentava i s'incrementava per les circumstàncies difícils que els tocava viure i el rebuig que rebien de la societat. No un rebuig actiu, sinó un rebuig degut a la por. Els maquis jugaven un paper de desestabilització del règim franquista. I aquestes persones haurien de tenir més relleu a tot arreu de l'estat. El que va fer més mal del Marcel·lí Massana al règim no varen ser els seus atracaments, sinó el ressò que varen tenir. El maquis sorgeix en una societat sotmesa, humiliada, plana, sense un bri de rebel·lia. El maquis és l'excepció d'aquest societat i aixeca la bandera de la dignitat, a la seva manera. Eren els representants de molta gent que no s'atrevien oposar-se i a denunciar al règim. Estàvem en una dictadura ferotge, una dictadura moral, eclesial, una dictadura brutal. Sense capacitat col·lectiva de resposta

- Vares estar a l'autòpsia de Ramon Capdevila.

Una nit varen venir a casa per a que el meu pare fes l'aixecament del cadàver. Varen venir tot de guàrdies civils. Jo el vaig acompanyar. Recordo que el meu pare, home tranquil, com fet inaudible, va fer fora un falangista, l'Abel Rocha, que volia assistir a l'autòpsia. Duia una bala, que feia servir de clauer, i deia que era la que havia mort al Sabaté. Recordo una altre cosa, les sabates del Ramon Vila eren especials: Les soles estaven treballades amb petjades d'animal, de llop o guineu. En Ramon després de volar les torres que deixaven sense llum Sabadell, Terrassa, i altres pobles, es quedava uns dies sense moure's en algun amagatall seu. Aquest cop la guàrdia Civil, uns 200 números, el van esperar 8 dies. Hi havia lluna plena, i el varen tirotejar.

- Com veus la impunitat que han tingut els assassins franquistes i segueixen tenint, com prova la citació i la imputació de la jutgessa argentina.

Si, el cas del Martín Villa. Ho veig amb tristesa perquè no els haurien de cridar. Els haurien de detenir i enviar-los allà. Hi han prou elements que indiquen el seu rol criminal en una època. Si hi han indicis i proves fiables que aquesta gent van portar al patiment i mort a éssers humans,

em amb...

rivent del Marcel·lí Massana

sestabilització del règim franquista"

són delictes de lesa humanitat; i no es pot pagar de cap manera perquè no ressusciten els morts. Però s'els hauria de tractar amb la duresa que correspon

- Com expliques que el Massana no va tenir cap baixa?
Bona pregunta. Aquesta era la seva obsessió: No tenir cap baixa i no la va tenir mai. Era molt prudent. Davant una acció, no feia un pas en una direcció si no tenia molt ben controlat què passava allà. Com ho feia? Per exemple, si tenia un objectiu d'anar a un restaurant, hotel o masia, s'instal·lava en un punt de muntanya, agafava els prismàtics i se la passava vigilant un, dos, tres dies. Quan tenia controlat els punts de l'operació, llavors actuava. Era un bon estratega. Va ser un nen gran. Molt espavilat. Sempre estava instal·lat en les fantasies, com els nens. Em digué «la vegada que vaig més por tenir és quan em va detenir la policia francesa».

- En Josep Clara diu que el teu llibre és hagiogràfic, que exaltes el personatge del Massana.
Si ell ho diu, dons molt bé. Si, jo exalto als maquis. Em va agradar el seu llibre. Està bé. La diferencia entre ell i jo: Ell escriu i afirma el que afirma des de la seva condició d'historiador i jo vaig recollir el testimoni del propi Massana, tan bé com vaig saber. No tinc obligació de fer cap obra d'art.

- De fet en Clara no argumenta les exageracions, excepte dues que no tenen cap importància.
El llibre pot tenir les controvèrsies que vulguis. Aquest modest llibre té més de 200 pàgines. El Massana podria haver-me explicat alguna cosa que no se'n recordés bé i que jo el donés per bo. La memòria és molt traïdora. I ens enganya. Saps que fem amb la memòria? La reconstruïm segons ens convé, inconscientment. Si nosaltres expliquem una història, on nosaltres hi som, tot serà com nosaltres ho recordem. Però quan sortim nosaltres, quedem molt bé.

- Parla'm de personatges que has conegut. En Garcia Oliver
Va venir a París de la mà del Martínez de Ruedo Ibérico a presentar "El Eco de los pasos". Vaig anar a París a veure'l i vam sintonitzar molt. Hagués vingut a instal·lar-se a Catalunya però ell volia guanyar-se la vida. Era la condició. Jo el tinc com un home d'extraordinària intel·ligència i extraordinària capacitat d'estratègia. Era una persona que sabia pensar molt bé el que convenia fer i com fer-ho. I amb quins instruments i quins finals podria tenir. Un dia li vaig preguntar: «Joan, quina diferencia hi ha entre tu i el Durruti?» I ell em contesta: "Ell és mort i jo sóc viu". M'ha ensenyat que cal seguir essent el que s'és, malgrat les inconstàncies. Joan Garcia Oliver fou l'anarquista més important a nivell mundial, del seu temps.

- Com viuria el Garcia Oliver, el fet de no ser reconegut en vida. Recordem que fou un dels caps de les milícies de la revolució, ministre de justícia, atracador, militant de grups importants com Nosotros, Solidarios, etc. i no va tenir un biògraf, va acabar fent la seva pròpia autobiografia...
Subscric 100% el que acabés de dir. Però com ell ho viuria? Crec que tan se li en fotria. Era un home extraordinàriament modest. Tenia la capacitat per analitzar les inconstàncies, detectar-les i actuar en conseqüència. Era un home amb moltes piles de recanvi i un motor de 8 cilindres.

- I el Ricardo Sanz.
El vaig conèixer de gran. Era un tio fantàstic, una boníssima persona. Substitueix al Durruti al front de Madrid. Vivia sol a Toulouse, autònom completament, als 86 anys pujava 3 pisos per anar a casa seva i es feia el menjar i es rentava la roba. Molt afable i senzill, amb una gran capacitat també de comprendre el que va viure. Molt interessant parlar amb ell.

- A la Federica Montseny, tu la vares portar a Tolosa després del Míting de Montjuïc.
Si, la vaig portar a Tolosa, i la vaig anar a veure diverses vegades. Molt intel·ligent, molt culta amb molta personalitat, i una gran energia. La primera ministra dona d'Europa.

- I l'Ortiz
L'Ortiz, era un bon vivant. Era jovenet. D'empenta. A diferencia dels altres era més flexible.

- Com veus l'anarquisme avui?
L'anarquisme és una presa de consciència per a tenir una actitud davant la vida. Crec que la consciència àcrata i el pensament àcrata no desapareixeran mai perquè neix en el propi genoma. Hi ha gens de rebel·lia. Per exemple, en Noam Chomsky és un teòric del pensament llibertari. Ho fa aplicant anàlisi sobre els grans fenòmens mundials i ho desemmascara tot, fent veure que les guerres es provoquen per interessos econòmics. El món és un gran supermercat, on els patrons són pocs i els servidors tots els altres.

- Eduard Pons Prades et va fer una bona introducció al llibre.
L'Eduard Pons Prades el vaig conèixer molt. Ell sempre va tenir present que havia de fer de testimoni de càrrec de la situació viscuda. Era un gran treballador. A mi em tenia menjada la moral, em desmoralitzava perquè cada vegada em deia que devia escriure llibres, que tenia molta capacitat. Mereix ser recordat pels seus llibres, i en especial pel referent a la segona guerra mundial. La seva companya, Antonina Rodrigo va escriure sobre Margarida Xirgu, Lorca, i sobre moltes dones. Una gran dona.

- Tu vares entrevistar sobretot als homes d'acció
Eren tremends. Venien de la classe treballadora, sovint dels estrats més pobres. Tenien la cultura de la misèria. Molt superior a la cultura que s'aprèn a les Universitats. Tenien consciència de classe.
No tenien ambició de conquerir res per a ells. Ni volien res. Lluitaven per a la col·lectivitat.

- Quan comences a militar a la CNT?
Entro a la CNT al 1976. A professions lliberals de la CNT em trobo gent molt gran, molt bona, que a mi em serveixen de teràpia. Hi havia Heribert Barrera, Víctor Alba del POUM, Eduard Pons Prades, Antonina Rodrigo, Manuel Cruells, Baltasar Porcel, el pedagog Carrasquer que era cec. Alguns tenien doble militància. Un grup potent.

- I en què vares participar?
A la vaga de benzines. I vaig donar suport als piquets. Vaig acabar pres. Vaig passar per una benzinera oberta per exigir que deixessin de fer l'esquirol i que fessin vaga. Al tornar-hi m'hi esperaven un grup de 10 a 15 grisos. Em varen fotre tot hòsties i em varen detenir i dur a la comissaria Enric Granados. Em va treure l'Enric Marco, molt eficient, que era el secretari general en aquell moment i ja havia parlat amb el governador. Un policia em va dir "que raro, ¿qué hace usted, todo un doctor, con esta gente?" i li vaig respondre: "Pues mire estoy trabajando para conseguir que ustedes esten mejor".

- I quan deixes la militància a la CNT
Penso que mai... Crec que la CNT també explota, es divideix... En el moment de la ruptura, em quedo al marge.

- Vares ajudar en el franquisme i transició a alguns joves a alliberar-se de la mili. Com ho feies?
A molts! Com ho feia? Molt senzill. Jo els feia un informe psiquiàtric, que ells presentaven als militars, provant que no servien per a la mili, que eren uns inútils. Normalment funcionava d'entrada. De vegades els ingressaven al psiquiàtric i els feien ells proves complementaries. Normalment també funcionava. Aquests es prenien un piló d'amfetamines i algunes nits sense dormir abans d'ingressar. I quasi bé tots eren declarats inútils. El mateix militar que els devia examinar ja ho veia que no volien fer la mili, i per tan els considerava inútils. Era un bon psiquiatre.

- Com expliques que essent de la CNT passis a ERC i després, quan et treuen, creis un partit nou?
Els d'Esquerra em varen venir a buscar i jo els vaig posar condicions. El partit Acció Municipal de Catalunya fou un instrument electoral municipal. La meva filosofia és la següent. Les circumstàncies que m'envolten no les he creades jo. No les accepto, però m'hi adapto a la meva manera, i tinc la capacitat, com una ameba, de fer-me un petit espai i que les circumstàncies no em toquin, o sols em toquin les que em convé. És la meva estratègia.

- I ara tens algun projecte? Alguna activitat en marxa o en perspectiva?
Si! Morir-me tranquil, sense causar problemes. Tinc la malaltia del Pasqual, incipient. Pit i collons, com diem els catalans.

Sense fronteres

“En el món llibertari italià està molt desenvolupat el treball editorial”

Entrevista a Andrea Staid sobre el panorama editorial llibertari a Itàlia

Jordi López

A través d'aquesta entrevista al company italià Andrea volem presentar un panorama del moviment llibertari italià i més concretament del ric entramat cultural que les i els anarquistes estan creant a Itàlia.

- Andrea, presenta't per favor.
Hola a totes i tots, em dic Andrea Staid, em costa presentar-me seriosament. El primer que dic quan m'ho pregunten és que sóc un ciutadà del món, però per a respondre't més ajustadament et diré que sóc activista llibertari, un antropòleg que treballa en la cooperativa llibertària *Elèuthera*; escric per a revistes com *A rivista* i *Libertaria* i sóc docent d'Antropologia cultural en el NABA (Nuova Accamedia di Belle Arti, Milà).

- Sumat aquests últims anys als requeriments del treball a Elèuthera, la veritat és que pràcticament des de sempre has desenvolupat una militància molt bolcada en el coneixement i les relacions internacionals, com ens explicaries als espanyols la situació global del moviment llibertari a Itàlia?
El moviment llibertari a Itàlia és molt interessant. Com en la major part de llocs, existeixen diversos corrents en el seu interior i no sempre s'assoleix unir realment les forces. Dit això, es pot trobar disseminats per tota la península cercles, centres socials, cases ocupades, seus sindicals, comunitats, revistes i cases editorials de tall llibertari. Els principals temes que s'han desenvolupat i afrontat en aquests anys pels activistes s'han concentrat, principalment, en les lluites territorials contra les grans obres, com és el cas de Valsusa contra la construcció del TAV o a Sicília contra la construcció del pont sobre l'estret i contra el Mous. Altres temes importants han estat aquells del dret a l'habitatge, de la pedagogia llibertària i de la lluita contra la repressió estatal. A més, no hem d'oblidar molts conflictes actualment en curs i molts grups que no es defineixen com anarquistes, però en les pràctiques, en la cotidianeitat es comporten com llibertaris, sense sentir la necessitat d'etiquetar-se.

- Podríem dir que el panorama editorial de l'anarquisme italià és realment ric pel que fa a varietat, amb iniciatives històriques i altres de recent fundació, gran quantitat de temàtiques, una periodicitat curta, etc.
Indubtablement, una de les coses més desenvolupades en el món llibertari d'Itàlia és justament el treball editorial. Històricament hi ha moltes editorials i revistes actives en tot el país. De nord a sud trobem experiències riques i plurals. Ja només a Milà tenen la seva seu *Elèuthera, Zero in condotta, A rivista i Libertaria;* però hi ha altres importants a Itàlia, com la històrica *La Fiaccola* de Ragusa, *BFS* a Pisa, *Galzerano* a Casalvelino Scalo, *Nautilus* a Torí, *Anarquismo* a Trieste, o *La Baronata* en la Suïssa italiana.
I això pel que fa a editorials; quant a revistes trobem *Umanità nova*, fundada per Errico Malatesta, *Germinal* a Trieste, *La sme anarchico* a Alessandria, *Sicília Libertaria* a Ragusa, o *La voce libertaria* en el cantó del Tesino, entre moltes altres petites noves iniciatives.

- Sobretot crec que una diferència fonamental respecte a Espanya és la “inserció social”, la cotidianeitat d'aquestes publicacions, anarquistes o dirigides per anarquistes; com és la relació amb els mitjans de propaganda, amb la difusió fora dels cercles llibertaris?, com s'organitza la distribució?
D'aquestes revistes i cases editorials que he ressenyat, empero, és necessari fer una distinció no de qualitat sinó d'orientació “comercial”. La majoria d'elles, bé precisament per opció pròpia o bé per problemes econòmics, està fora de les llibreries normals i del mercat editorial nacional. De fet no es troben en la distribució llibrària, sinó que basen la seva activitat en la difusió militant a través de les distribucions que realitzen els companys, en els cercles anarquistes, en els centres socials, en les cases ocupades i en les llibreries independents.
D'altra banda, *Elèuthera, BFS* fins fa alguns anys, *Libertaria* i també en part A rivista tenen presència en el mercat nacional, en gairebé tots els establiments d'Itàlia.
També la relació amb les impremtes és diferent segons cada casa editorial; jo puc parlar per *Elèuthera*, que posa especial atenció en el contacte amb els mitjans d'informació main stream. De fet tenim una redactora que únicament s'ocupa d'aquesta relació, i es troba en contacte permanent amb els periodistes encarregats de les pàgines culturals dels majors diaris, de les ràdios i, així mateix, de la televisió. Tot això ve motivat per l'obstinació a assolir que es parli de la temàtica llibertària que desenvolupa l'editorial així com per a crear debat no únicament entre anarquistes, sinó amb i entre persones que no es defineixen ni formen part d'aquest moviment.
En la nostra redacció hi ha una labor constant per a sortir del ghetto, per a aconseguir plantar la llavor sota la neu, prenent les paraules de Colin Ward. Per a entendre'ns, un llibre com *Anarchia comme organizzazione,* que porta venudes prop de 8000 còpies en les llibreries, ha assolit donar a conèixer el pensament llibertari a persones que ni tan sols tenien noció dels seus principis més bàsics. Per això pensem que és important “tenir el peu en dues sabates”: un en el moviment, i altre en la resta del món, amb l'esperança que la nostra contribució ajudi a suggerir el pensament llibertari a la societat.

- De fet, tu personalment en tant antropòleg, però també l'editorial en la qual treballes, teniu una projecció clara cap al món de la investigació acadèmica, podríem parlar d'una normalització creixent del pensament anarquista en la construcció dels discursos intel·lectuals?
Crec que no és exagerat afirmar que, sempre més en l'acadèmia que en el discurs cultural italià, hi ha una creixent presència i importància del pensament llibertari i les seves aspiracions. Segurament, com llibertaris hem aconseguit minar en bona mesura més el monòlit del pensament cultural que aquell del sistema econòmic capitalista.
Puc dir com antropòleg que tant en la universitat com en les publicacions especialitzades es percep, en els últims deu anys, una forta presència de la crítica llibertària; finalment han canviat els subjectes, d'estudi i d'investigació, i són molts els llibres que busquen donar resposta o imaginar la possibilitat d'un món llibertari. Diria que és un discurs vàlid per a tot l'Occident doncs també a Alemanya, França, Espanya i els Estats Units s'ha començat a parlar creixentment de democràcia directa, poder difús i autogestió.
En el camp antropològic és encara més senzill notar aquestes connexions i crec que podem parlar pròpiament d'una relació estreta entre Antropologia i pensament llibertari. Hi ha molts punts de contacte i discussió, des de línies d'investigació com són la societat sense Estat la gestió del poder, la crítica del treball assalariat, la defensa del territori, fins a arribar a activitats concretes com cursos i nombroses publicacions dels moviments socials. També

a l'Estat espanyol hi ha hagut moltes publicacions interessants, de Malatesta, Virus editorial i altres cases que han abordat aquestes temàtiques.

- Avui hem d'apuntar com, feliçment, amb molta freqüència en la construcció del discurs intel·lectual profund es presta una forta atenció a la producció del pensament llibertari tant històrica com contemporània. I en la societat en general?

Dels discursos intel·lectuals passem a allò més interessant, això és: a la societat en general. Durant els últims vint anys a Itàlia hem assistit a una veritable apropiació creativa del patrimoni llibertari d'idees i pràctiques per part de la societat civil. Els exemples són molts, des de coses petites a grans coses; des de la consciència sobre allò que es menja tots els dies, tractant de no adquirir productes en les cadenes comercials sinó confiant en grups de compra totalment autogestionats que fan dialogar directament consumidors i productors, fins a la deslegitimació de la classe política institucional. És molt interessant veure com la major part dels grups polítics parlen d'autogestió, acció directa, participació, federalisme: totes són aspiracions que neixen en el moviment llibertari i, afortunadament, ara són patrimoni de tots.

- En qualsevol cas, tornant sobre el tema de la militància, és interessant la pròpia organització de moltes d'aquestes iniciatives editorials, que com dèiem més enllà de publicar contingut anarquistes, funcionen segons els mateixos principis; parla'ns més de la manera que us organitzeu.

Aquest és un punt que m'interessa molt; *Elèuthera* no només publica textos anarquistes, busca produir instruments per a la comprensió de la contemporaneïtat. És molt interessant reparar en com estem organitzats, doncs tinc la gran sort de treballar en una cooperativa sense patrons. A *Elèuthera* tots els treballadors tenen la mateixa retribució i no hi ha diferències entre les tasques que desenvolupen. Els fundadors més ancians no perceben salari en diners doncs, gràcies a la seva pensió de jubilació, no ho necessiten per a mantenir-se; els joves sí degut al fet que desafortunadament no podem omplir la cistella de la compra pagant en llibres.

Tot el que facturem és reinvertit en llibres i en iniciatives culturals; la redacció i el magatzem estan operatius tots els dies de 10:00 a 18:00, obert al públic general. El treball és totalment autogestionat i autofinançat; no existeixen ni subvencions ni coparticipacions i tanmateix en els últims anys l'estructura ha assolit persistir sense massa problemes econòmics. No som pocs per al treball: fixos en redacció roten almenys sis persones, a les quals cal sumar una sèrie de col·laboradors externs. La selecció dels llibres, i per tant de la línia editorial, s'hi arriba a través de la discussió assembleària on participen tots els treballadors interns de la cooperativa. Per a bé o per a malament, en els últims anys la meva passió per l'Antropologia ha desplaçat una miqueta bastant l'atenció de la casa editorial sobre aquesta metodologia, però en general ens ocupem de moltes temàtiques i aproximacions disciplinars diferents.

- I més enllà del que seria cada grup específic, quina relació existeix entre ells: estem pensant en fires, instàncies de coordinació, treballs comuns, etc.?

Diria que més enllà d'estar en contacte, hi ha òptimes relacions entre les editorials llibertàries, encara que desafortunadament les col·laboracions no són moltes. *Zero in condotta i La Fiaccola* han coproduït publicacions importants i valentes, com és el cas del doble volum d'Abel Paz sobre Durruti o les obres completes de Errico Malatesta que ara treballen.

En el que concerneix a les fires del llibre llibertari, cap dir que cada vegada són més, i més disperses pel territori. La més important i que uneix a totes les àrees del moviment i del panorama editorial anarquistes és la de Florència; celebrada cada dos anys, inclou en la seva programació desenes de presentacions i debats.

Esperem seguir millorant, buscant treballar més estretament entre els diversos projectes llibertaris amb la convicció que la tasca principal ha de ser sacsejar la societat en les seves bases i provocar la mutació cultural llibertària dirigida a construir com més aviat un món de dones i homes lliures del domini de l'humà sobre l'humà, sobre la naturalesa i sobre els animals.

** Entrevista publicada al núm. 284 del periòdic confederal Rojo y Negro.*

UE i Tractats Bilaterals d'Inversió (TBI)

Rojo y Negro

El 23 de juliol de 2014, el Consell i el Parlament Europeu promulgaven un Reglament de desenvolupament de l'article 3 del Tractat de Lisboa, que aplana el camí per als Tractats de Lliure Comerç (TTIP, TISA, ZETA) que actualment s'estan negociant entre EEUU i la UE.

A partir de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, les inversions estrangeres directes figuren en la llista de matèries que formen part de la política comercial comuna. En l'article 3 del tractat hi diu: "La Unió disposa de competència exclusiva en matèria de política comercial comuna". El Tractat de Lisboa contempla també que la protecció de les inversions pot incloure un mecanisme de resolucions de litigis entre inversors i Estat que permetrà a un tercer país (transnacionals assentades en aquest país) la formulació de reclamacions contra qualsevol Estat. La signatura del Tractat de Maastricht i la posterior entrada en vigor de l'euro el 2002, amb l'obligació de complir el Pacte d'Estabilitat, tancarà el cercle del projecte neoliberal que marca el full de ruta que subjeu en l'estructura de construcció de la UE.

La recepta de la globalització que s'implementa a partir de la crisi dels anys 70, com resposta de la ideologia neoliberal a la recessió d'aquells anys, a fi de reactivar l'acumulació capitalista, està intrínsecament lligada a l'actual crisi. Amb la internacionalització i desregularització de l'economia, al trencar totes les barreres de reglamentació establertes sobre el sistema financer, la conseqüència del qual ha estat l'especulació salvatge d'aquest mercat, ens ha dut -amb l'esclat de la bombolla financera- a l'actual situació que no és altra cosa que una de les crisis sistèmiques cada vegada més virulentes del sistema capitalista.

Amb els Tractats de Lliure Comerç i Inversió (TTIP, ZETA, TISA), el neoliberalisme pretén reactivar de nou la voracitat del gran capital, desregularitzant totes les esferes de la vida i creant la zona de lliure comerç més gran del món al servei de les corporacions. Una nova volta de rosca a costa dels drets laborals i socials i de l'empobriment dels pobles, posant a la disposició de les transnacionals els segments susceptibles de generar beneficis econòmics que encara no estan sota el control del capital privat.

Des que va quedar bloquejada l'any 2001, per desavinences entre els Estats membres, l'Organització Mundial del Comerç (OMC), organisme que serveix d'instrument al neoliberalisme, les elits polítiques i econòmiques occidentals en la seva voracitat per a seguir creixent sense límits i amb la finalitat de reorganitzar el model d'explotació capitalista que els permeti tornar a generar els beneficis que ells consideren adequats, engeguen i impulsen els Tractats de Lliure Comerç, fora del marc de l'OMC.

El TTIP, el ZETA i el TISA són les eines necessàries per a portar a terme aquestes polítiques de concentració i globalització que posen el poder econòmic i polític en mans de les transnacionals i del mercat financer. Aquests tractats es negocien de forma opaca i en secret, excloent als pobles i parlaments dels diferents Estats de la UE i tenen com objectiu la desestructuració del teixit productiu local, social, ambiental i laboral, com mètode per a reactivar les taxes d'acumulació i beneficis del capitalisme financer i transnacional.

El TTIP que es negocia amb l'excusa de la supressió d'aranzels entre EEUU i la UE, i es ven com la sortida de l'estancament econòmic en el qual està immersa l'economia mundial, no és més que el mecanisme de control per part dels poderosos per a afavorir els interessos de les elits econòmiques que posseeixen el poder real. La veritat és que els aranzels ja són molt baixos entre aquests dos blocs i el que veritablement es persegueix és baixar els estàndards de producció, adequant el model econòmic a les necessitats de regeneració del sistema.

A l'harmonitzar les regles de joc a les necessitats de les transnacionals, se'ls atorga un poder absolut sobre els governs i s'elimina l'autonomia legislativa dels Estats. Aquesta fugida cap a endavant, a un ritme cada vegada més accelerat, ha destruït ja vides, mitjans de subsistència i comunitats en altres parts del món.

L'impacte del desmantellament de la normativa de protecció laboral i les dràstiques retallades socials que es produiran com a conseqüència de la signatura d'aquests tractats a tota Europa, seran especialment virulents en una economia com la de l'Estat espanyol, sense projecte ni autonomia i amb un teixit industrial desmantellat i depenent.

És necessari parar aquests tractats i per a això és necessari la implicació i la formació de la militància de la CGT que faci possible la informació i difusió d'aquesta amenaça entre la població, així com la participació en la mobilització i visibilització en el carrer, juntament amb les organitzacions, col·lectius i organitzacions socials que s'oposen a aquests tractats i amb les quals ja estem treballant.

És necessària també la coordinació amb les organitzacions que a Europa s'oposen a la signatura dels TBI. Solament podem tenir alguna possibilitat de parar aquest atac si ens coordinem a nivell global per a poder enfrontar amb garanties l'estratègia del poder neoliberal que camina cap a la destrucció de les societats i del planeta.

Paral·lelament, hem d'anar treballant en la construcció d'alternatives que ens condueixin a l'estructuració d'altra economia descentralitzada, autogestionada, decreixentista i més humana que permeti a les persones habitar el planeta amb harmonia i dignitat.

* Editorial del núm. 284 del periòdic confederal Rojo y Negro.

Social

Valoracions del 9N des de l'àmbit llibertari

L'Assemblea Llibertària de la UAB davant el context polític actual a Catalunya

Assemblea Llibertària de la UAB
http://asslliuab.noblogs.org/

Vivim en un moment històric on el poble català està demostrant la seva voluntat per decidir el seu futur més immediat, a través de l'organització ciutadana i la presa de consciència política. Veiem que des de les institucions es vol monopolitzar com a campanya política el desig del poble i la trajectòria que està prenent el procés sobiranista. Trobem necessari com a llibertàries no demorar més el nostre posicionament i abandonar els discursos simplistes i ambigus que fins al moment han marcat les nostres postures envers la realitat política catalana.

Assistim a un evident control institucional del procés independentista i entenem que aquest és contrari a la voluntat popular, i només servirà per articular els interessos de les elits polítiques i econòmiques. Davant d'això, però, hi ha la possibilitat d'actuar mitjançant la desobediència com a acció directa, enfront de les imposicions legalistes de Tribunal Constitucional i els Governs espanyol i català.

Apostem per la creació de nous espais polítics anticapitalistes i antipatriarcals per articular la desobediència al marge de l'extrem pacifisme i la institucionalització de la protesta. En aquest sentit, defensem un referèndum vinculant, i no purament consultiu i subordinat als interessos de la minoria política dominant, com a mètode de democràcia més directa dins les mancances de l'actual sistema capitalista, que permeti l'expressió dels interessos populars.

Els mecanismes parlamentaris són un obstacle envers la consecució de l'alliberament nacional i, si seguint aquest camí, hipotèticament, s'aconseguís la creació d'un Estat Català, aquest no seria res més que la construcció d'un nou monopoli del poder.

Una de les característiques de l'actual procés independentista és que té un component interclassista i transversal. Aquest fet, però, no ha pogut diluir els interessos contraposats dels diferents grups socials, obrint una escletxa que evidencia, cada cop més, una lluita de classes que sempre ha estat latent. Això es veu clarament en com els alts càrrecs polítics intenten eclipsar les problemàtiques socials que ells mateixos han provocat, amb l'estratègia de l'"ara no toca", volent deslligar la qüestió nacional de la social. Rebutgem aquesta falsa dicotomia, entenent que la defensa de l'autodeterminació i de la terra mai pot anar desvinculada de la lluita de classes.

La nostra alternativa llibertària consisteix en la utilització de les eines pròpies de les classes populars, que permetin la independència plena: assemblees, federacions, cooperatives, sindicats, ateneus, associacions de barris i veïnes i altres organitzacions horitzontals i assembleàries. Proposem aquests mitjans com a mecanismes per a la consecució d'una societat alliberada de qualsevol Estat, trencant amb el patriarcat i amb totes les jerarquies i rols de dominació i opressió que d'ell se'n deriven, contra el capital i totes les relacions de poder produïdes dins de l'àmbit econòmic i amb qualsevol expressió autoritària que controli o domini el destí i l'autodeterminació del poble català i de qualsevol poble que lluiti pel seu alliberament.

És per això que fem una crida a la desobediència i a construir una resposta col·lectiva, a través de l'acció directa.

Mort a l'Estat i visca els pobles lliures!

Valoració de Procés Embat de la jornada del 9 de novembre a Catalunya i de les seves conseqüències

Procés Embat
https://procesembat.wordpress.com/

Procés Embat valora positivament l'aclaparadora mobilització popular que el passat 9 de novembre es va fer palesa al territori amb el motiu de desobeir a l'Estat espanyol i exercir el dret a decidir sobre l'estatus polític del país.

Considerem que la desobediència civil, la mobilització i l'acció directa col·lectiva han de continuar al capdavant de la reivindicació del dret a decidir i de la llibertat política de Catalunya, com la mesura més eficaç d'acció política enfront d'un Estat profundament repressiu, i per situar als sectors populars més dinàmics sempre al capdavant de les iniciatives, constituint-se en poder popular, alternatiu al poder de l'Estat i del mercat.

En aquest sentit és preocupant la revaloració que poden obtenir el President de Generalitat i la resta de representants de les elits , de la mateixa manera que és preocupant l'absència al debat sobre el dret a decidir de les qüestions socials i econòmiques que puguin garantir efectivament la sobirania real del nostre poble.

Aquestes qüestions han de col·locar-se en l'agenda dels actors involucrats en la reivindicació del dret a l'autodeterminació. El dret a decidir i l'alliberament d'un Estat com l'espanyol i de les institucions capitalistes internacionals que el sostenen només pot ser guanyat amb la lluita i el suport de la majoria social, les classes populars, per la qual cosa els intents d'excloure del debat les qüestions socioeconòmiques que només beneficien als sectors que, en realitat, no estan per cap dret a decidir malgrat que pretenguin ser els seus abanderats i desitgen gestionar- cap a la pau social i el pacte entre elits-, i no liderar, un descontentament de múltiples factors.

Els llibertaris saludem els qui van sortir a exercir la insubmissió i treballarem perquè els moviments populars introdueixin com a un element central de l'exercici de l'autodeterminació, al costat del dret a decidir el tipus d'estatus polític, qüestions vitals per a la gent que viu i treballa a Catalunya: l'habitatge, el treball, el model de gestió territorial,..i la llarga cadena de lluites i esforços que permetin oferir un projecte de país digne de ser viscut en llibertat.

Absolució pels activistes encausats per protestar contra el Pla Caufec

Ni Muts ni a la Gàbia
http://nimutsnialagabia.org/

El jutge titular del Penal número 27 de Barcelona va absoldre a tots els encausats d'Esplugues de llobregat per manifestar-se fa 7 anys en defensa de Collserola, després del judici realitzat el 27, 28 i 29 d'octubre. El jutge sentencia: "No ha quedado acreditado que ninguno de los acusados participara en ninguna de las agresiones a agentes, actos vandálicos, altercados y desobediencias que se describen [...] si bien es verdad que algunos de los funcionarios policiales han señalado durante sus declaraciones a alguno de los acusados como los autores de algunes de tales acciones, la certeza y fiabilidad de tales identificaciones ha de ser seriamente puesta en duda".

7 anys han hagut de passar per a que un jutge doni la raó als veïns d'Esplugues oposats al megaprojecte urbanístic pla Caufec que sempre han declarat que varen ser escollits a dit per ser gent coneguda i activa al teixit associatiu espluguí. 7 anys d'incertesa i angoixa provocades per un atestat policial digne de premis literaris que en 3 dies de judici s'ha ensorrat fruit de les contradiccions i incoherències dels diferents Mossos d'Esquadra que han testificat.

La rebaixa de petició de penes de l'acusació al final del judici ja era una bona senyal i el jutge ha decantat la balança cap a la presumpció d'innocència en comptes de cap a la presumpció de veracitat dels agents policials. Res ha pogut fer la bel·ligerància de Maria Pilar Cabré i Coll, advocada de la Generalitat que no va voler ni tan sols concertar una condemna rebaixada, per mantenir unes acusacions que tots els partits polítics de l'ajuntament d'Esplugues han declarat per unanimitat desproporcionades.

Els acusats d'atemptat a l'autoritat esperen ara que els tornin els diners que un dia van haver de dipositar a jutjats en concepte de fiança per les indemnitzacions als Mossos suposadament lesionats.

Judici polític

El col·lectiu de suport als encausats Ni Muts ni a la Gàbia afirmem que la pressió popular i la campanya al carrer són les que han aconseguit aquesta absolució i recorda que encara queda un altre judici on 5 dels absolts tornaran a seure a la banqueta dels acusats juntament amb 3 persones més. Fiscalia demana en aquest cas fins a 3 anys de presó per 3 d'ells i 1 any i mig per la resta pels delictes de desordres públics i atemptat a l'autoritat i reclama indemnitzacions de milers d'euros.

Per a Ni Muts ni a la Gàbia, l'absolució demostra que les acusacions tenien una motivació clarament política doncs respecte la participació dels acusats a la manifestació d'octubre de 2007 el mateix jutge afirma: "Los concretos hechos que han resultado acreditados en relación a cada uno de los acusados carecen de relevancia penalmente típica por lo que procede dictar una sentencia absolutòria a su favor con todos los pronunciamientos favorables".

Ni Muts ni a la Gàbia insistim en la naturalesa política del conflicte i esgotarà totes les vies polítiques abans de l'inici del judici que encara no té data i on està implicat de ple el govern d'Esplugues i la seva policia local.

Acte d'homenatge als companys Puertas, Vilella i Bertobillo a Berga

CEJEB/ACTLL

El passat 15 de novembre es va portar a terme a Berga l'acte d'homenatge als companys Puertas, Vilella i Bertobillo, assassinats a Berga ara fa 65 anys a mans de la guàrdia civil. El 10 de novembre de 1949 van detenir prop d'una vintena de persones a Berga acusades de col·laborar amb la guerrilla anarquista. El dia 14 van assassinar-ne a tres. Es tractava de: Joan Vilella, el Moreno, pagès de Santa Eugínia, Josep Puertas, treballador de Fígols, Josep Bertobillo miner de Fígols. Aquests tres berguedans van ser torturats durant tres llargs dies i finalment foren assassinats a mans de la Guàrdia Civil, se'ls va aplicar la tristament cèlebre «llei de fugues». El motiu de l'assassinat era haver col·laborat amb la guerrilla anarquista, amb els grups del Massana, la única resistència al franquisme en aquella època a la comarca. Aquest fet tant greu, aquesta salvatjada, una més del franquisme, va comptar amb el silenci còmplice de gran part de la societat. De fet a Berga no se'n va parlar més del tema, com si res no hagués passat.

No pensem oblidar

L'estiu de 1999 des del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i en el marc de la Marxa-Homenatge als Maquis —iniciativa que havia nascut un any abans— col·locaven una placa en record d'aquest tres companys. La placa va ser arrencada i hi vam tornar l'estiu del 2001 i també fou arrencada. El 2002 hi vam tornar, fent també un mural. Van tornar a fer-la malbé i el 2004 la vam posar més gran, de pedra. La placa va tornar a rebre un atac però la vam restaurar i encara dura. Tanmateix, i malgrat aquest petits però sentits homenatges considerem que la memòria d'aquests tres companys no ha estat prou restablerta i per això volem insistir.

Aquest estiu passat vam realitzar un mural molt vistós a la Ronda Moreta de Berga. Just aquest any fa 65 anys que la Guàrdia Civil va cometre aquest vil assassinat i volem aprofitar per fer un homenatge com cal, que faci justícia o com a mínim que recordi la ignomínia que va cometre el règim.

I el 15 de novembre hem fet l'acte d'homenatge a la plaça de les Fonts, lloc on hi havia la caserna de la Guàrdia Civil, on van ser torturades tantes persones.

En el programa de la jornada d'homenatge del 15 de novembre hi va haver la inauguració i ofrena floral de la placa commemorativa i parlaments i cançons, presentació per part del CEJEB i la Marxa-homenatge als Maquis, intervencions de Josep Maria Reguant (biògraf de Marcel·lí Massana), Enric Casasses (poeta), Joan Busquets (ex membre del grup de Massana i company dels assassinats), Manolito Díaz (músic i membre del CEJEB), Lúcio Urtúbia (company i amic de Massana, Sabaté, Josep Ester, etc.), Txema Bofill (ex militant dels GARI), Moi Rojo (cantautor) i un membre de l'ACTLL adherit a la Federació Anarquista de Catalunya. Després es va fer un dinar popular i actuacions musicals i de poesia amb Manolito Díaz, Enric Casasses, Moi Rojo i Gerard Vilardaga.

La jornada va estar organitzada pel Centre d'Estudis Josep Ester Borràs (CEJEB), l'Ateneu Columna Terra i Llibertat (ACTLL) i la Marxa-Homenatge als Maquis.

Entrevista a l'economista Amaia Pérez Orozco

"La noció hegemònica del que és el benestar encara està molt vinculada al consum"

Carla Alsina

Amaia Pérez Orozco va ser a la presentació de la Fira d'Economia Feminista, celebrada el 14 i 15 de novembre a Can Batlló, Barcelona. Autora de "Subversión feminista de la Economía: aportes para un debate sobre el conflicto capital-vida" (Traficantes de Sueños, 2014), és economista radical i, alhora, activista pel canvi del sistema capitalista i patriarcal. Amaia Pérez Orozco, advoca per col·locar la vida al centre, en substitució dels mercats capitalistes i heteropatriarcals. Conversem amb ella sobre l'economia feminista i l'aposta de la fira.

- Què significa posar la vida al centre en un espai com la fira?
Per començar, la idea té una part més fàcil de definir, la part reactiva: treure els mercats capitalistes i heteropatriarcals del centre. Estan al centre de la construcció socioeconòmica, és a dir, de l'organització dels espais, el temps, la planificació urbana... i, per descomptat, al centre de les decisions sobre els recursos públics, les polítiques econòmiques... Però també estan al centre de la nostra pròpia construcció simbòlica i discursiva. Sempre tendim cap als mercats en primer lloc i són el criteri de mesura de la resta de gent de la societat.

- Ens costa molt trencar amb la idea que el treball és aquella activitat per la qual et paguen. Encara que sapiguem que és més que això, al final, sempre estem recorrent a la noció de treball remunerat.
Sí, per això, sovint, el mercat i l'heteropatriarcat també estan al centre de les nostres propostes polítiques. Per exemple, ens indignem per la capacitat de consum, la manca d'ocupació, els mercats financers.... Fins i tot en l'àmbit de l'economia solidària estem pensant en un mercat, que funcioni de manera diferent, sí, però pensem en un mercat.

- Llavors, posar la sostenibilitat de la vida al centre seria trencar amb aquesta centralitat. I aquí ve la qüestió propositiva, és a dir, què hi posem, al seu lloc?
L'alternativa, el que diem que volem posar al centre, és la vida. I aquí se'ns planteja la pregunta: de quina vida parlem? Jo crec que, a part de la reacció contra els mercats, la proposta és la vida, les vides. Hem d'entendre que no es pot separar la vida humana de la vida no humana. Estem parlant de la vida del conjunt del planeta i, en això, hi ha un punt de trobada molt fort entre feminisme i ecologisme. És posar totes les vides al centre i preguntar-se què és una vida que mereixi ser viscuda.

- I en el context de la fira?
En el context de la fira, implica tenir en compte la dimensió material de les propostes que fem i, alhora, tenir en compte la dimensió simbòlica, com ens relacionem, quins discursos proposem, quines formes d'entendre la vida, quines subjectivitats...Tot això és central i no sempre apareix als espais de reflexió política. Crec que una de les ambivalències a les quals s'enfronten tota l'estona l'economia solidària i les iniciatives d'economia feminista és com fer sostenibles financerament les iniciatives sense caure en incitar permanentment al consum en una societat on la lògica d'acumulació és la que està al centre. Posar la sostenibilitat de la vida al centre seria trencar amb la idea que viure bé és consumir, tenir èxit en l'àmbit públic, productiu i en el mercat.

- Els objectius de la fira giren al voltant d'altres paràmetres. Volem visibilitzar que els ponts entre l'economia social i solidària i el feminisme encara no estan forjats i que cal un posicionament per a la transformació social feminista i no només per a l'economia alternativa. També l'entenem com un espai per potenciar la solidaritat i la confiança per a la satisfacció de les nostres necessitats materials, però també de cura, de desig, sexuals, de reproducció...
Un punt important que rescato del que dius és que, quan es parla de sostenibilitat de la vida, no tothom hi posa tants elements. Hem de continuar parlant de feminisme i no tant d'economia feminista, perquè aquesta ha treballat menys qüestions importants per a la transformació social feminista. Per exemple, tot el tema dels drets sexuals i reproductius, del qüestionament del binarisme, de la lluita contra la violència de gènere... Es tracta d'una reconstrucció feminista del món en general, del món de l'economia. No hem aconseguit articular bé una crítica conjunta al capitalisme i a l'heteropatriarcat. S'agafa la idea de les cures, o que el capital és molt dolent perquè no cuida la gent, però no hi ha una crítica de les relacions de poder de gènere. També crec que la mateixa idea d'economia va lligada al capitalisme. Necessitem que l'economia aparegui com una estructura pròpia, ja que ara té una forma de funcionament que és la lògica d'acumulació de capital. Si estem apostant per vides que mereixin ser viscudes, les fronteres de l'economia se'ns difuminen completament.

- Els dubtes que em sorgeixen sobre la idea de posar la vida al centre i fer-la sostenible giren al voltant d'on debatem això i amb qui.
Normalment, no ens preguntem quines són les nostres necessitats i això, que sembla una pregunta molt abstracta, es materialitza, per exemple, en el repartiment de la riquesa. Estem anomenant riquesa als diners, allò que té valor de canvi. Llavors, preguntar-nos sobre les nostres necessitats i com les satisfem es tradueix en qüestionar què és la riquesa i què és el treball. I això molta gent ja no s'ho planteja i em sembla fonamental per posar la vida al centre. Crec que la fira és un espai on ens plantegem aquestes preguntes d'una manera més col·lectiva des de la perspectiva de la democràcia radical. Però, és clar, no tenim estructures de democràcia radical.

- Ara hem obert el debat sobre si les noves propostes electorals poden ser espais on fer aquestes reflexions. Ens hi posem?
Ens hi podem posar, però, a priori, acabarem ràpid perquè les propostes que conec no tenen cap intenció d'obrir aquest debat. Continua havent-hi una noció hegemònica del que és el benestar, molt vinculada al consum, el treball, etc. I si busques guanyar vots en aquest escenari hegemònic, el solidifiques. Per a mi, aquests nous actors polítics cauen en aquesta paradoxa.

- Què ha d'aportar el feminisme en el debat sobre quina és la vida que mereix ser viscuda?
El qüestionament radical del binarisme heteronormatiu s'ha de situar al centre i també la perversitat de la construcció de la masculinitat i la feminitat, elements que impliquen una reconstrucció personal molt de fons i un qüestionament radical de les relacions de poder quotidianes; i crec que això, a la majoria d'espais, no s'accepta. S'ha d'agafar la idea d'interdependència del feminisme i donar valor a la vulnerabilitat de la vida. Des de perspectives crítiques, es qüestiona molt l'individualisme i la competitivitat dient que són els valors majoritaris avui dia, però crec que s'ha d'insistir en el fet que, si fossin els valors majoritaris, la societat s'enfonsaria. Hi ha una masculinitat hegemònica amb valors destructius, però això se sosté perquè hi ha una feminitat hegemònica subjugada, invisibilitzada i immolada; i això és la cara contrària que no es posa sobre la taula.

** Entrevista publicada al setmanari Directa*

Fira d'Economia Feminista:
Un espai d'economia real, feminista i de proximitat

http://fireconomiafeminista.wordpress.com/

La Fira d'Economia Feminista 2014 va tenir lloc el 14 i 15 de novembre a l'espai veïnal autogestionat de Can Batlló, al barri de Sants de Barcelona, i volia ser un espai de trobada on posar en comú, debatre i crear unes relacions econòmiques feministes. Pensem l'economia en un sentit ampli, com totes aquelles relacions que establim entre nosaltres i amb el medi per assolir unes vides dignes. Formes de producció, distribució i consum que parteixen de les nostres necessitats i desitjos; relacions de treball que defugen de la desigualtat i les relacions de poder, que es basen en la reciprocitat, la solidaritat i el suportindignadas.
En el marc de la fira es van portar a terme xerrades, tallers, debats, presentació d'experiències i tenderolada de col·lectius, tot adreçat a repensar i transformar les nostres relacions econòmiques des dels feminismes.

Per què una fira?

Perquè necessitem una economia real feminista per potenciar la redistribució dels ingressos i de la riquesa, les tasques de cura, els sabers i coneixements que totes tenim.
Per posar al centre la vida de les persones i les nostres necessitats.
On la producció estigui al servei d'allò que necessitem.
I on el valor de les coses el marquin les nostres necessitats, i no un mercat subjecte als interessos del capitalisme.
Per respondre des de la producció responsable i transformadora a les necessitats que tenim de viure la vida, d'una forma digna de ser viscuda.
Per construir una vida bona amb i des de els feminismes.

Quins eren els objectius?

Crear un mercat feminista i promoure d'iniciatives econòmiques de producció i distribució des de els feminismes.
Promoure pràctiques de consum solidari, social i alternatiu en els feminismes.
Incidir en el sector de l'economia social i solidària per aconseguir transversalitzar-hi la perspectiva de gènere.
Potenciar i donar suport a la creativitat, la confiança i l'intercanvi dels sabers feministes per satisfer de forma innovadora les necesitats emocionals i materials.
Reivindicar la cultura del fer, el crear i produir.

Quins projectes i iniciatives hi tenien cabuda?

La Fira va acollir iniciatives i pràctiques que s'identifiquen amb els principis i valors de l'economia feminista, social, solidària i alternativa. En ella hi eren convidats a participar els següents col·lectius i persones compromeses amb la transformació social feminista:
– Col.lectius de dones, lesbianes i trans amb valors i pràctiques feministes.
– Iniciatives econòmiques amb valor social, solidari i alternatiu que donin suport a la transformació social amb perspectiva de gènere, ètnia i classe.
– Propostes pràctiques orientades a la satisfacció de les necessitats materials i emocionals.
– Projectes i iniciatives que s'autodenominen feministes.
– Professionals amb iniciatives que incorporen la perspectiva de gènere a la seva activitat (metgesses, artesanes, terapeutes, advocades, mestres, artistes, pageses…)

Acció Directa Contra la Violència Masclista

Secretaria de la Dona del Comitè Confederal de la CGT

El 25 de novembre tornem a sortir al carrer per a seguir lluitant per l'eradicació de tota violència de gènere, per a cridar juntes que estem fartes de tanta violència i de tanta impunitat, per a cridar a la participació en la lluita que estem portant a terme les dones treballadores. Una lluita global contra aquest sistema explotador i patriarcal, per a exigir que els governs deixin de retallar els drets socials i laborals i que inverteixin tot el necessari perquè no es produeixi ni un assassinat més de dones a les mans dels seus agressors.
Un dia més en el qual diem ja n'hi ha prou! de la violència masclista, de la violència d'estat que genera la desigualtat entre els sexes dintre d'aquest sistema patriarcal en el qual vivim.
Vergonya els hauria de donar a les i els governants de les diferents administracions que amb la seva deixadesa, ineptitud i desídia contribuïxen a la perpetuació d'aquests crims patriarcals. Són responsables directes que la xifra de dones assassinades per violència masclista aquest any, com l'anterior i l'anterior, sigui escandalosa, augmentant cada any el nombre de víctimes.
El 25 de novembre és un dia, però la violència de gènere està present diàriament en el carrer, en l'escola, en la televisió… En qualsevol espai social pot amagar-se un agressor. Perquè existeixen moltes formes d'exercir la violència de gènere hem de treballar des de tots els àmbits que estan al nostre abast- laboral, cultural, sindical, educatiu, solidari, jurídic, etc.- per a eliminar-la d'una vegada per sempre de les nostres vides.
Els assassinats de dones són la cara més visible de tota la cultura patriarcal en la qual vivim i a la qual estem sotmeses, cultura que està basada en la dominació de l'home sobre la dona, en minusvalorar a les dones, en fer-les sentir inferiors, a ocupar papers i rols socials secundaris, una cultura en la qual la dona es concep només com un objecte, una mercaderia d'usar i llençar.
Des de la CGT cridem a l'autoorganització de les dones per a defensar-nos millor, cridem a l'acció directa per a lluitar per la nostra emancipació. Les nostres eines de lluita són la denúncia pública, l'exercici dels nostres drets, l'exercici de les nostres llibertats, la pràctica de la solidaritat entre nosaltres, l'educació en la igualtat, la rebel·lió contra la injustícia i la discriminació que sofrim.
Acció Directa per a l'eradicació de totes les violències.
Cap agressió sense resposta.

** Comunicat de CGT amb motiu del 25 novembre 2014, Dia Internacional Contra la Violència Masclista*

Dinamita de cervell

Anarquisme i nacionalisme

Josep Riera i Pere Lirón

El proper 20 de gener es celebrarà als locals de la CGT de Barcelona un debat sobre anarquisme i nacionalisme, en que participaran com a ponents, en Tomàs Ibáñez i en Jordi Martí.

Un debat que considerem necessari per recollir el conjunt d'opinions, coincidents o divergents, per enriquir les conviccions pròpies sobre el tema, i per fer arribar al conjunt dels treballadors i treballadores un discurs anarcosindicalista, amb les alternatives que des del Federalisme Internacionalista proposem per al nou model de societat llibertària a la que aspirem i per la qual lluitem.

1. Posició de CGT sobre el Federalisme Internacionalista.

Els nostres estatuts defineixen la CGT com una organització Federalista i Internacionalista que aspira a la consecució d'una societat llibertària. Això significa que el nostre federalisme no es limita a una articulació del sindicat basada en els principis d'autonomia i lliure acord de les primeres organitzacions obreres, sinó que també lluitem per una organització social basada en aquests mateixos principis. El nostre objectiu és aconseguir una societat assentada en ferms principis d'associació individual i de solidaritat per formar una col·lectivitat autogestionada i organitzada horitzontalment, de forma no jeràrquica, on la voluntat de participació és condició ineludible; una societat on llibertat i igualtat siguin indissociables. Per tant, el nostre model organitzatiu federal va més enllà dels individus o dels treballadors/es, mes enllà del sindicat o la organització obrera i s'estén a la comuna, el barri, el municipi, la comarca.

2. Demanda social d'independència de Catalunya.

Alguns pensem que estem assistint a un moviment social com feia temps que històricament no es produïa i que s'ha traduït en la demanda de la independència de Catalunya. Deu n'hi do, que es diu.

Convé aclarir diverses qüestions:

1r. A Catalunya l'independentisme ha estat sempre d'esquerres i el Federalisme de dretes. Un federalisme que no ha dubtat a recolzar el feixisme quan a vist perillar la botigueta (tenim un exemple clar en Cambó). De fet la burgesia sempre ha necessitat associar-se a l'Estat Espanyol per diferents motius (i la intervenció de l'exèrcit durant la setmana tràgica representa un dels extrems més significatius).

2n. A Catalunya existeixen moviments i organitzacions que es defineixen d'esquerra i independentistes a l'hora des d'antic, si bé el seu ressò social sempre ha estat relativament, i amb excepcions, limitat. I és clar, moltes persones que es reconeixen com a independentistes i anarquistes.

3r. La gran burgesia catalana segueix essent contrària a la independència. Diguem que el marc que ofereix l'Estat Espanyol li va de fabula.

4rt. El moviment actual ha estat fruit del fracàs de l'Estat Espanyol a l'hora d'acontentar les "classes mitges" (aquestes que sovint aspiren a ser petit burgesos). Això ha provocat una mena de fusió de grups que han començat a veure la independència com a desitjable i assumible. I això s'ha produït a partir de la base associativa que hi ha al nostre país. A estat com si de cop i volta, aquests grups socials haguessin sortit de l'armari i haguessin explicitat allò que durant anys havien sentit i no gosaven per considerar-ho improcedent (la bona educació té aquestes coses). De tota manera l'esquerra ha intentat no perdre els papers en aquest procés sense aconseguir-ho.

5è. Convergència (que no Unió) s'hi ha sumat des de l'acció política a causa de la demanda social. De fet, a Catalunya, l'Estat Espanyol com a organització, només serveix per a la més alta burgesia.

6è. Evidentment que a partir d'aquí tothom es belluga i intenta adoptar postures diverses a partir de dos objectius, un d'implícit i un altre no tant: a) La independència, vista com un alliberament de les estructures de l'Estat Espanyol, i b) el nou model d'estat que n'ha de resultar.

3. Raons per donar suport a aquest procés.

No negarem que a la base de qualsevol raonament (com afirmava Hume) hi ha un sentiment. I tanmateix els sentiments apareixen també per una base real. Creiem que no cal reafirmar-se en que independentisme i anarquisme no són conceptes renyits. De tothom és sabut el suport que Bakunin va oferir al moviment d'Independència de Polònia, o les paraules del "Noi del Sucre" acusant a la burgesia catalana d'espanyolista. D'altra banda defugirem el model federalista de Pi i Maragall, entenent que representa una forma d'organització per a un estat que volia ser burgés i que va reprimir el cantonalisme com una concepció absolutament diferent (més anarquista) del que havia de ser la federació. És a dir, que qualsevol federalisme no ens val.

Al fons de la postura que prengui cada persona que es reconegui com a anarquista (a favor i en contra) hi ha un punt antropològic. Hi ha una formació cultural, la forma de veure la vida de cadascú i que ha mamat a partir de l'educació, del context familiar i social, de les pròpies experiències. Per tant potser caldria entrar a fer anàlisis profunds per arribar a la conclusió que acabem en un tema d'identitats, d'on cadascú es creu amb més dret d'influir o de participar.

A fi de comptes el que volem és construir una federació de federacions a nivell mundial.

Si ens mirem els estats com a organitzacions socials (que és el que són), veurem que la participació en ells conclou les mateixes contradiccions que treballar en una empresa (una altra organització social, per cert bastant repressora). El fet és que les persones necessitem menjar, i mentre no hi hagi una altra cosa venem la nostra força de treball a algú que té més poder. Això sí, quan podem mirem d'influir per a que sigui més humana, i lluitem contra els empresaris per a minvar el seu poder, amb l'esperança de poder canviar algun dia el model de treball i de producció.

Doncs bé, resulta que molts catalans sentim la necessitat vital d'alliberar-nos de l'Estat Espanyol, i si podem, influir per a que el que surti sigui una mica més humà. Per tant, és importantíssim dotar al moviment independentista de consciència de classe. Finalment la desconstrucció de l'estat espanyol pot representar també una oportunitat única de replantejar-se el model d'estat. Això només ho podrem fer si també hi som.... fins on ens deixin.

4. Raons per a no implicar-se en el procés.

Altres entenem que el federalisme internacionalista és un model d'organització que no te res a veure ni amb el federalisme espanyol i català del PSOE-PSC, ni amb l'opció sobiranista de CiU, ERC o les CUP. Tant el federalisme estatista com l'independentisme català es basen en la idea lliberal de l'estat-nació, és a dir, un instrument per a l'explotació dels treballadors/es i l'opressió de la població que viu sota el seu

domini. Això no significa en absolut que ens hem d'oposar a la pretensió de que Catalunya es constitueixi com un nou estat (dins o fora de la UE). Significa que hem de mantenir la nostra oposició contra les polítiques antisocials, explotadores i repressives tant de la Generalitat com del Govern espanyol, i també contra aquesta Europa neoliberal, antisocial i racista; però la lluita per una Catalunya independent, senzillament no formaria part de les nostres preocupacions si no fos per la seva capacitat desmobilitzadora.

A Catalunya entre maig i octubre del 2011 es van produir un seguit de manifestacions excepcionalment multitudinàries contra les polítiques socials i econòmiques que posaven en qüestió la legitimitat del nostre sistema polític. El 15 juny mes de 10.000 persones es van concentrar al voltant del Parlament i el President de la Generalitat malgrat el fort desplegament policial no es va atrevir a passar ni a peu, ni en cotxe per entre mig dels concentrats i va optar per entrar al parlament en helicòpter. Posteriorment la manifestació del 15 d'octubre amb el lema "De la indignació a l'acció" va ser un èxit amb mes de 400 000 persones als carrers de Barcelona demanant un canvi social i polític al crit de NINGÚ NO ENS REPRESENTA.

A la resta d'Espanya aquesta capacitat de mobilització contra polítics i banquers s'ha anat mantenint, però a Catalunya, la reivindicació de la Independència suposa una eficaç cortina de fum per amagar els greus problemes de cohesió social que estan provocant les retallades i les polítiques antisocials de Mas i Rajoy. Desmobilització política i social gràficament representada, el 9N, per l'abraçada de David Fernàndez i Artur Mas.

5. Necessitat del Debat

El 16 d'Octubre de 2004 es va celebrar a Barcelona un ple de sindicats, amb el següent punt: "La CGT de Catalunya i la qüestió nacional al segle XXI". L'Objectiu era actualitzar el debat sobre allò que genèricament es defineix com "nacionalisme", tema que va ser abordat des de diferents perspectives, des d'interessos diversos i motivacions heterogènies.

Deu anys després, en el darrer congrés de Mataró es van presentar al plenari dues resolucions per fixar la posició de la CGT de Catalunya en l'actual context sociopolític: Una resolució de suport al poble de Catalunya en la seva reivindicació d'autodeterminació i una altre declarant que la CGT no s'enfronta al desig d'emancipació de qualsevol comunitat, però que com a Organització anarcosindicalista, la lluita per aconseguir que Catalunya sigui un nou Estat d'Europa no és la nostra lluita. El plenari no va considerar procedent pronunciar-se sobre aquestes resolucions donat que prèviament a la celebració del Congrés s'havia acordat excloure aquest tema de les seves deliberacions.

No obstant això el debat en el si de la CGT continua obert. Si més no, les persones de CGT compartim prou idees per buscar un debat seré, sense la pressió dels acords o les conclusions. Només volem un debat obert, plantejat en positiu per a conèixer millor els pensament dels nostres companys i companyes, per ampliar la nostra base filosòfica i també per conèixer-nos millor a nosaltres mateixos.

El proper 20 de gener tots i totes tenim l'oportunitat de participar i dir la nostra.

Michel Onfray i el post-anarquisme

Josep Estivill

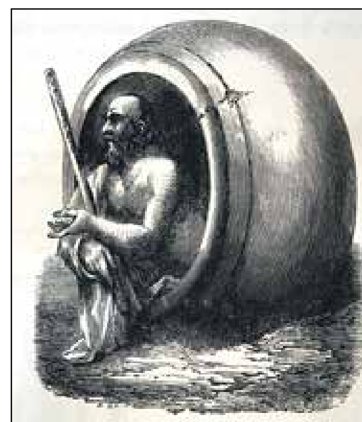
Entro en una llibreria i veig un llibre que em crida l'atenció. La coberta no m'agrada gens, però l'autor és força conegut en el meu cercle d'amistats. Deu ser l'únic filòsof (viu) que tothom coneix i comenta de tant en quant. I em crida l'atenció. Què deu tenir aquest autor? M'emporto el llibre a casa. Es titula "Filosofar como un perro" i l'ha escrit Michel Onfray (Capital Intelectual, 2013). Començo a llegir-lo i em quedo fascinat.

És un recull d'articles de caire polític i social que s'han publicat el darrers a la premsa escrita francesa. Què té d'interessant específicament? D'una banda, la temàtica, que incideix en el temes clau per entendre de manera crítica l'organització de la societat desenvolupada i democràtica d'ara mateix: la denúncia de l'actuació d'una dreta liberal i també la d'una esquerra que, com qui diu, és encara més liberal que la dreta liberal; la constatació de la precarització de les classes populars, els límits del sistema electoral, les xarxes del clientelisme en els grups mediàtics i la importància, per triomfar, de valors com la pedanteria, l'arribisme i l'esnobisme; l'actitud totalitària de les religions monoteistes (el catolicisme, el judaisme, l'islamisme i, oh sorpresa, el consumisme capitalista, elevat ja a categoria de religió), la decadència cultural d'Europa, la crítica a la psiquiatria, etc. Absolutament incisiu i brillant.

Una altra part dels articles construeix un nou cànon del pensament occidental: Camus sí, Sartre no; Calvino no, Servet sí, Freud mai... Sí i sí a les reflexions de Foucault sobre el tancament, la disciplina i la presó; sí a la micropolítica i les microresistències de Deleuze i Guattari, sí a l'ètica per al tracte dels animals en Derrida, etc. El llibre em resulta immens i apassionant. I el millor de tot, és que és llegeix de forma molt planera, de veritat.

M'agrada especialment l'article "El post-anarquisme explicat a la meva àvia", perquè parla de la conveniència d'examinar críticament els grans pensadors anarquistes (Kropotkin, Bakunin, Stirner, Proudhon...) i veure què té sentit i què ha envellit en ells. Entre les coses que han envellit trobem la construcció de la propietat privada com un pecat original, la redempció a través de la revolució, la concreció del paradís terrenal, la supressió de les negativitats com les de no a les guerres, no a les presons, no a la misèria, no a la neu a l'hivern... Així, per exemple, en aquest context d'actualitzar el pensament anarquista, Onfray revisa el concepte de sabotatge i diu: no al sabotatge quan puteja la ciutadania en general però no fa ni pessigolles als poderosos i sí al sabotatge en positiu i llavors exemplifica aquesta postura amb el supòsit d'una vaga general que contempli la paralització del transport públic quan potser -insisteix el nostre filòsof, pensant en Émile Pouget- seria més profitós apostar per la gratuïtat del transport en favor de l'usuari i imposar el concepte d'avui no paga ningú.

Michel Onfray (que al llibre, algunes vegades, es reconeix com a llibertari) es queda, llavors, amb l'essencial del pensament anarquista i això és, a grans trets: la negativa a manar i a guiar, el menyspreu pel poder i la gent poderosa, el compromís al costat de les víctimes del capitalisme liberal, la construcció de l'ordre social a través del contracte, la defensa de la il·legalitat si i només si contribueix a millorar la vida de la gent que pateix, etc. I, finalment, també incorpora a l'agenda anticapitalista les noves lluites que caracteritzen el segle XXI, com l'antipatriarcal o -amb alguns matisos- la defensa dels animals. Boníssim!

Michel Onfray. Foto: Perline

Es també valent (i políticament molt incorrecte) en la seva croada generalitzada contra les religions i les esglésies monoteistes. Insisteix una vegada i una altra en denunciar el perill que suposen les supersticions estúpides dels seus llibres sagrats i les seves promeses de paradisos ubicats en el més enllà (que mai no arribaran, es clar, simplement perquè aquests llocs no existeixen). Unes religions monoteistes que són teocràtiques i que, en realitat, imposen als fidels una vida d'alienació i patiment. En aquest sentit és molt bo l'article on compara el papa Ratzinger amb Anna Frank.

Un altre article molt bo i divertit és "El periodisme explicat a la meva filla", on exemplifica el protocol cínic per prosperar en l'escalafó de la mediocritat a la Unesco. És molt divertit però val més llegir-lo directament que no pas llegir-ne aquí un resum.

I acabo explicant que el títol de filosofar com un gos que dóna nom al llibre prové de l'admiració de l'autor en favor d'un animal que copula lliurement al mig del carrer i pixa indistintament a la porta dels palaus i de les esglésies, que mossega l'amo amorosament per avisar-lo d'algun perill però ataca rabiosament l'agressor. L'autor també s'encomana a la figura de Diògenes de Sinope, anomenat el Cínic, el filòsof de l'Antiguitat que vivia en un tonell i menyspreava la cultura oficial, el pensador a qui agradava masturbar-se i fotre's pets en públic per qüestionar els tabús socials i que per denunciar l'absurditat de les religions va demanar que en morir abandonessin el seu cos en una fossa oberta perquè tothom pogués comprovar la putrefacció de la carn humana, idèntica a la de qualsevol altre mamífer i desmuntar, d'una punyetera vegada, la creença en la vida en el més enllà. Com és que la filosofia no me l'explicaven de forma tan apassionant quan jo anava a classe?

En fi, ens trobem davant d'un llibre vibrant, iconoclasta, magnífic, intel·ligent. Una obra que proposa una actualització de l'ideari anarquista a la llum dels enormes canvis socials i polítics de la societat occidental al llarg d'aquestes darreres dècades. Està escrit, a més, amb una prosa àgil i alegre, amb sentit de l'humor i amb creativitat. Què més es pot demanar? Una obra imprescindible que ningú no s'hauria de perdre.

El documental "Ciutat Morta" destapa el cas 4F

Redacció

El Cas 4F. Terrorisme d'Estat. Ni oblit, ni perdó

"Ciudad Morta" és un treball d'investigació videogràfica que pretén donar a conèixer la veritat sobre el cas 4F, un dels casos de corrupció policial més greus que s'han destapat a Barcelona. "Ciutat Morta" no és cinema polític. És política feta amb cinema. "Ciutat Morta" no és un documental convencional. Ni tan sols sabríem bé si dir que es tracta d'un documental. Abans que cinema, "Ciutat Morta" és activisme: al terme de la projecció mai seràs la mateixa persona, i tampoc serà la mateixa la teva percepció d'aquest cas.

"Ciutat Morta" desmunta el muntatge polític, policial i judicial del cas 4-F, en el qual quatre joves van ser jutjats i condemnats injustament. Patricia Heras, una dels protagonistes del cas, es va treure la vida cinc anys després dels fets, durant un permís penitenciari.

El film, de la productora Metromuster, es va realitzar gràcies al micromecenatge al costat del setmanari La Directa i la Comissió Audiovisual del 15M a Barcelona. Ha format part de la programació del Festival Internacional de Sant Sebastià 2014. La pel·lícula ha obtingut diversos premis: la Biznaga de Plata al millor documental del Festival de Màlaga 2014; va guanyar el premi del públic "Caracola – Alcances" en la 46ª edició del Festival Alcancess de Cadis; l'Esment Honorífic del Festival Internacional Miradas Doc 2013, la programació a la Secció Oficial del Festival AtlanticDoc 2013 (Uruguai), la Secció especial del DocsBarcelona, o el premi d'Amnistia Internacional Catalunya al Festival de Cine i Drets Humans de Barcelona, entre altres.

El 4 de febrer de 2006 cau un test des d'una casa ocupada (propietat de l'Ajuntament) en la qual se celebrava una festa, deixant ferit de gravetat a un agent de la policia municipal. Els policies van dir que l'agressió la van realitzar els joves que estaven en el carrer. Aquest testimoniatge, clau per a justificar la condemna, va ser desmentit pels forenses de la defensa, que van negar tota base científica a la possibilitat que les greus lesions sofertes per l'agent s'haguessin produït pel llançament d'una pedra amb impacte frontal mantenint que l'objecte va haver de ser llançat de pisos superiors. També es van obviar els testimoniatges dels veïns, un vídeo i un informe dels Mossos d'Esquadra que constata teules arrencades i llançades des de les teulades. L'Ajuntament i la policia, davant la impossibilitat d'esbrinar qui havia llançat el test, pel gran nombre de persones que hi havia en la casa, van inculpar a gent innocent que no va estar dintre de la casa. Solament calia trobar a algú amb estètica antisistema.

Un dels pitjors casos de corrupció policial

La nit del 4 de febrer de 2006 va acabar amb una càrrega policial en el centre de Barcelona. Va ser als voltants d'un antic teatre okupat en el qual s'estava celebrant una festa. Entre els cops de porra, van començar a caure objectes des del terrat de la casa okupada. Segons va relatar per ràdio l'Alcalde de Barcelona poques hores després, un dels policies, que anava sense casc, va quedar en coma per l'impacte d'un test. Les detencions que van venir immediatament després del tràgic incident ens relaten la crònica d'una venjança.Tres joves detinguts, d'origen sud-americà, són greument torturats i privats de llibertat durant 2 anys, a l'espera d'un judici en el qual poc importava qui havia fet què.

Poc importava que l'objecte que va ferir al policia hagués estat llençat des d'un terrat mentre que els detinguts estaven a peu de carrer. Altres dos detinguts aquella nit —Patrícia i Alfredo— ni tan sols estaven presents en el lloc dels fets: van ser detinguts en un hospital proper i trobats sospitosos per la seva forma de vestir. Poc importava si hi havia proves o evidències que exculpaven a tots els acusats. En aquell judici no s'estaven jutjant a individus sinó a tot un col·lectiu. Es tractava d'un enemic genèric construït per la premsa i els polítics de la Barcelona modèlica. Barcelona, la ciutat que acabava d'estrenar la seva anomenada "ordenança de civisme", una llei higienista, marc legal perfecte per als plans de gentrifcación d'alguns barris cèntrics, destinats al turisme. Els nois detinguts aquella nit eren caps de turc que encaixaven perfectament, per la seva estètica, amb la imatge del dissident antisistema: l'enemic intern que la ciutat modèlica havia anat generant aquells últims temps.

Anys després, dos policies són condemnats a inhabilitació i penes de presó de més de 2 anys per haver torturat a un noi negre. La sentència demostra que els agents menteixen i manipulen proves durant el judici. Per a encobrir les tortures, acusen al jove de ser traficant de drogues, però el jutge descobreix un muntatge: el negre és en realitat, fill d'un diplomàtic: l'ambaixador de Trinidad i Tobago a Noruega.Aquests agents resulten ser els mateixos que havien torturat als joves detinguts aquella nit del 4 de febrer de 2006 i alguns dels testimonis que van declarar en la seva contra durant el judici. El mateix modus operandi en ambdós casos. L'única diferència: l'origen social de les víctimes.L'enèsima història d'impunitat policial, acompanyada per bones dosis de racisme, clasismo i la vulneració de drets fonamentals, tot això emparat per un sistema judicial hereu del règim franquista i uns polítics obsessionats amb el negoci immobiliari que brinda la Marca Barcelona a costa dels seus ciutadans.

Patricia Heras, la poetessa difunta

Més enllà de la ciutat de Barcelona, el personatge principal de "Ciudad Morta" és Patrícia, a qui anem coneixent a través de la seva poesia i el testimoni de les seves amigues i exparejas sentimentals. Es tracta d'una jove estudianta de literatura, extremadament sensible, que amaga les seves inseguretats darrere d'una estètica excèntrica, alimentada per la cultura queer amb la qual es identifca. L'experiència que li travessa a partir d'aquell matí del 4 de febrer de 2006, quan és detinguda juntament amb el seu amic Alfredo en un hospital, dóna un gir radical a la seva vida. Dos anys d'angoixa a l'espera del judici, esgotant tots els estalvis de la seva vida per a pagar advocats. Tres anys de condemna en la presó. A part de destrossar la seva vida, aquests fets disparen la seva productivitat literària que va quedant registrada en un blog que titula de forma premonitoria: Poeta Morta. Patricia se suïcida durant una sortida de la presó, a l'abril del 2011. Aquesta pel·lícula pretén ser un homenatge a ella.

Les conseqüències directes del muntatge es poden descriure així:

- Álex Cisternas i Juan Pintos van passar 2 anys a la presó preventiva i altres tants a la presó i tercer grau.
- Rodrigo Lanza va passar 5 anys a la presó i dos més de llibertat provisional.
- Álex, Rodrigo i Juan van ser torturats durant la detenció i en els posteriors dies de calabós per la policia; la seva denúncia per tortures mai va prosperar.
- Patricia Heras va passar 2 mesos a la presó i 4 mesos en tercer grau fins que el 26 d'abril de 2011 es va treure la vida.

El primer judici a l'Audiència Provincial de Barcelona al febrer de 2008 es va desenvolupar amb múltiples irregularitats. No es van acceptar les proves de la defensa i l'única prova de l'acusació va ser el testimo-

EL CONTRANUNCI

niatge de dos guàrdies urbans: Samyang i Baiona. El Tribunal Suprem, al juliol de 2009, va ratificar la sentència i actualment està en el Tribunal Constitucional, davant el qual es va presentar un altre recurs.
L'estratègia de la policia i l'Ajuntament de Barcelona per a crear bocs expiatoris es va desmuntar, els agents de la Guàrdia Urbana que van ser la peça clau del cas, Samyang i Baiona, van ser condemnats per torturar al fill d'un diplomàtic, Yuri. En la mateixa s'evidencia que havien falsificat atestats, manipulat proves i mentit deliberadament a les seves superiors i al tribunal, el que qüestiona sobradament la credibilitat de les seves declaracions com testimonis de càrrec en el cas 4F.
"Ciutat Morta" és la història d'una condemna per uns fets en els quals mai van tenir la més mínima participació. L'advocat Gonzalo Boyé, que va exercir la defensa de Rodrigo durant el judici, és taxatiu: " En aquest judici tots sabíem que els policies estaven mentint. I quan dic tots, em refereixo a tots els que dúiem toga". Com diu Juan: "no és un muntatge policial; va molt més allà que esmenten quatre policies. Està sostingut per tota una estructura". "Durant el treball d'investigació i realització hem vist com desapareixien documents oficials, es modificaven notícies d'arxiu en televisions públiques…".
Tots els condemnats han mantingut sempre la seva innocència. Perquè, en efecte, si Rodrigo, Juan, Alex i Patri s'haguessin declarat culpables; si haguessin "assumit la seva respon-

sabilitat" una vegada que estaven a la presó, la junta de tractament hauria considerat que s'estaven "reinserint" i haurien accedit abans a permisos penitenciaris i la llibertat. Paradoxalment, que un innocent a la presó mantingui la seva innocència fa que les condicions de compliment siguin més dures. Com assenyala Diana Junyent, amiga de Patricia, l'únic objectiu dels psicòlegs mentre ella va estar a la presó era aconseguir que es declarés culpable. Quan se suïcida, estant en tercer grau, no tenia assistència psicològica, ja que aquesta es limitava a intentar aconseguir una confessió mentre complia condemna. Per això cobren sentit les dures paraules de Rodri que obren el documental: " No sé si hi ha justícia i cada vegada sé menys què és la justícia. El que tinc clar és que no està en els jutjats".
La història del 4F és lamentablement molt més habitual del que pugui semblar. El documental parla de la mentida, del muntatge policial, polític i judicial i de tortures. Però sobretot parla d'impunitat, que és la gran xacra de la nostra societat. La tortura i la corrupció tenen lloc no solament perquè hi hagi pomes podrides en el sistema, sinó perquè hi ha un Sistema que permet que això succeeixi, que no disposa dels mecanismes de control ni la voluntat per a evitar-lo i que, a més, quan alguna vegada arriben a ser jutjades, acaben amb l'indult dels seus responsables. En el cas del 4F, els i les acusades d'haver ferit al policia tenien un entorn social que els va donar suport i va acompanyar fins al final. Aquest documental no s'hagués pogut fer d'altra manera. No obstant això, l'habitual d'una nit qualsevol a Barcelona és que la persona detinguda no tingui possibilitat de defensar-se, ni entorn social que li pugui donar suport, ni recursos econòmics amb que afrontar una defensa legal, i en la majoria dels casos, sense papers. Això permet que ni tan

sols existeixi la possibilitat que hagi pogut ser maltractada, detinguda il·legalment o torturada. Solament de tant en tant les forces de l'ordre s'equivoquen i es troben amb persones com Yuri, o amb Juan Andrés Benítez.

Fitxa tècnica

Títol original: CIUTAT MORTA | Durada: 120 minuts | Gènere: Llargmetratge de no-ficció | Format: Color HDcam | Realització i Direcció de fotografia: Xavier Artigas i Xapo Ortega | Producció: METROMUSTER | Ajudants de direcció: Marielle Paon i Núria Campabadal | Cap de producció: Diana Asenjo | Muntatge: Xavier Artigas i Núria Campabadal | So directe: Xapo Ortega | Il·luminació: Marielle Paon | Disseny gràfic: Sergio Espin | Postproducció: Lluís Germanó | Banda sonora original: Las CasiCasiotone

Informació extreta de: http://www.desmontaje4f.org i http://directa.cat/tag/4f

Blog de "Ciutat Morta": http://ciutatmorta.wordpress.com/

Blog de la productora Metromuster: http://metromuster.cc/

La taula de Porrera

¿Qué más da si da o no da?

Artur Sardà

Quan llegiu aquestes línies el Dia Internacional de la SIDA (1 de desembre) ja haurà passat fa temps. Tant se val! A mi no em va gaire aquesta història dels dies dedicats. I la resta de l'any, què?
No obstant, vulguis que no t'hi fa pensar. Com de costum, la metòdica tasca periodística de recopilar dades i estadístiques per il·lustrar les idees exposades, me la saltaré. Per a què, si no soc periodista? I sobretot, per a què, si el que pretenc és parlar d'impressions?
Per a mi, la història de la SIDA va passar de ser un llunyà tot i que sensacionalista titular de diari a un tema quotidià i proper per qüestions professionals. I la meva impressió, que deia, és que es van saber extreure resultats positius d'aquell alarmisme social. No cap resultat que compensi tants anys de mort i de patiment per tantes persones, ni de bon tros, però sí molt més del que semblava que en pogués sortir.
De la mateixa manera que l'alarmisme social de finals dels 70 amb el tema de la droga i la delinqüència va servir perquè es desenvolupés una xarxa de serveis d'atenció als drogodependents proporcionalment millor dotada que la xarxa de salut mental general, l'alarmisme dels 80 en torn a la SIDA va facilitar el desenvolupament dels Programes de Disminució de Danys i Riscos.
És a dir, que el risc de propagació d'aquest virus fou l'argument definitiu per convèncer a les autoritats de la necessitat d'implementar programes de repartiment de xeringuilles i preservatius, de tractaments amb metadona, i, en definitiva, d'un seguit de mesures pragmàtiques i pràctiques que, tot i no resoldre els problemes principals (per això s'haurien de legalitzar les drogues), va millorar molt la vida de molts addictes que fins aquell moment quedaven fora del sistema.
Però potser el més interessant d'aquell procés fou que es va desenvolupar un nou estil de relació professional-pacient. La necessitat d'arribar a tots els addictes, fins i tot als considerats difícils relacionalment parlant,va forçar als professionals d'aquest camp a negociar els tractaments amb els afectats. És a dir, a comptar amb les seves opinions, les seves creences i fins i tot les seves supersticions. La idea de fons era arribar en cada cas fins allà on fos possible sense expulsar del sistema als pacients poc dòcils, per entendre'ns.
Els resultats, 25 anys desprès, és que diverses generacions d'addictes dels que no volen o no poden deixar de consumir han pogut portar una vida més adaptada socialment i mes gratificant per ells i pels qui els envolten. També han estat capaços d'autoorganitzar-se i trobar professionals disposats a fer de pont amb les institucions per canalitzar les seves demandes; o fins i tot associacions àmplies en les que no es fa distinció entre consumidors, malalts i professionals i, en la pràctica, costa de distingir què o qui és cadascú.
La narrativa oficial sobre la SIDA ha estat qüestionada per diverses veus. L'evolució de la pandèmia, que avui en dia és una malaltia crònica però no necessàriament mortal, posa en qüestió les primeres i apocalíptiques profecies. O potser tot va millor perquè els medicaments són més eficaços. No m'atreveixo a mullar-me en aquesta qüestió per ignorància pura i dura.
Però fins i tot els millors medicaments són totalment ineficaços si no es compta amb la complicitat dels qui els han d'ingerir. I els qui han fet de pont amb aquesta població rebel, contribuint a millorar la Salut Pública, són professionals, sovint mig hippies, que han sabut emprar la seva humanitat com eina terapèutica.
I avui, que aquesta filosofia i aquests professionals tornen a ser qüestionats pels apostòlics i biologicistes antidrogues, amb la seva narrativa apropiada només per a les companyies d'assegurances i les multinacionals farmacèutiques, amb aquest reduccionisme economicista que no s'adapta a la complexitat de les persones; avui, dic, els vull dedicar aquest reconeixement.

Piotr Kropotkin i el comunisme anarquista (1)

Ferran Aisa

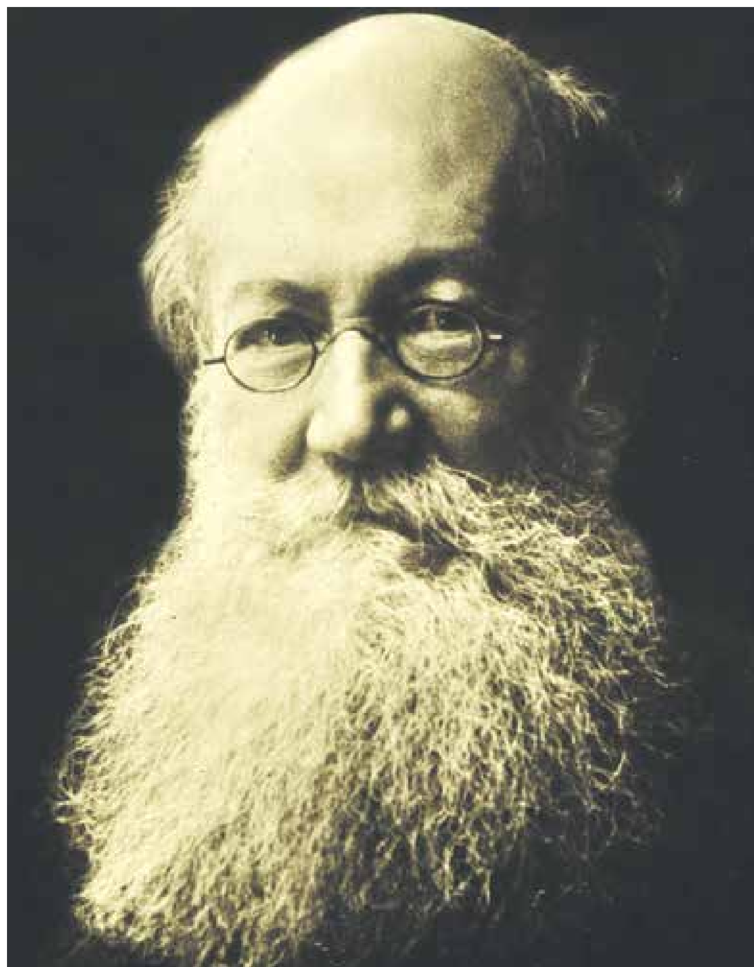
Piotr Alexevich Kropotkin va néixer a Moscou el 9 de desembre de 1842 dins d'una família de la noblesa russa. Orfe de mare als tres anys va trobar en la bondat dels serfs per créixer envoltat de l'afecte necessari per un infant.

Kropotkin va rebre una educació de príncep entrant als quinze anys al cos de patges. *A Memorias de un revolucionario* Kropotkin escriu pàgines commovedores sobre la seva infantessa i relata la trista vida de serfs i domèstics que eren humiliats, castigats, se'ls casava contra la seva voluntat i els seus fills se'ls enviava a fer de carn de canó a l'exèrcit o a la marina. Kropotkin, a les seves memòries, escriu: "No es reconeixia, ni es sospitava, que els serfs tinguessin sentiments humans..."

El següent pas formatiu de Kropotkin va ser l'escola militar, dels vint als vint-i-cinc anys viurà destinat a Amur (Siberia), on el contacte amb la natura i amb homes de totes les condicions li permetran desenvolupar les seves dues passions: la ciència i la revolució. En aquesta etapa militar és quan llegeix per primera vegada Proudhon gràcies a l'amistat que fa amb el poeta desterrat M.L. Mikhailov.

Acabat el servei militar, el 1867, torna a Moscou per estudiar a la Universitat matemàtiques, geografia i ciències.

Una vegada acabats els seus estudis és contractat per la Societat Geogràfica que l'envia en una expedició científica a Finlàndia i Suècia amb l'objectiu d'explorar els dipòsits glacials. Kropotkin va elaborar un informe científic en què sostenia que una capa de gel de gairebé mil metres d'espessor havia cobert Europa fins el sud de Rússia, durant el període glacial. El seu informe va tenir tan èxit que li van oferir el càrrec de director de la Societat Geogràfica, que Kropotkin no va acceptar, doncs, aleshores, li començava a preocupar més la ciència social.

El 1872 Kropotkin viatja per primera vegada a l'Europa Occidental (Suïssa i Bèlgica). A Zuric entra en contacte amb grups d'estudiants russos i amb integrants de l'Associació Internacional de Treballadors. A Neuchâtel coneix a James Guillaume i als bakuninistes del Jura. A les seves memòries, Kropotkin diu: "Els aspectes teòrics de l'anarquisme, segons començava a expressar-se a la Federació del Jura, particularment per Bakunin; la crítica al socialisme d'Estat de Marx i Engels, que vaig sentir parlar allà, i el caràcter revolucionari de l'agitació, van deixar un profund rastre a la meva ment. Però les relacions d'igualtat que vaig trobar a les muntanyes jurasianes, la independència de pensament i d'expressió que vaig veure desenvolupar-se entre els treballadors i el seu il·limitat amor a la causa, van cridar amb mi l'atenció, i quan vaig deixar les muntanyes, després d'haver passat una setmana amb els rellotgers, les meves idees sobre el socialisme s'havien definit, era un anarquista".

Al seu retorn a Rússia Kropotkin s'incorpora al Cercle Chainovski, dedicant-se activament a la propaganda socialista i revolucionària. El 1874 és detingut i tancat durant dos a anys a la fortalesa de Sant Pere i Sant Pau, on havien estat abans Bakunin, Dostoievski i altres militants revolucionaris. A la sortida de la presó Kropotkin surt cap a Suècia i via Noruega s'embarca cap a Anglaterra. El príncep anarquista s'amaga dels agents tzaristes i arriba a Londres amb el pseudònim de Levashov. Kropotkin, per guanyar-se la vida, escriu a la revista Nature i al diari Times.

D'Anglaterra passa a Suïssa on es retroba amb els seus camarades anarquistes del Jura en un moment en què la lluita ideològica ha esclatat dins de la Internacional, per una banda la democràcia socialista, és a dir el marxisme i els grups afins a ell; i per l'altra, els federalistes, és a dir, bakuninistes, proudhonians i, en general, els antiautoritaris. Kropotkin, a les memòries, deixa ben clara aquesta confrontació dialèctica: "El conflicte entre els partidaris de Marx i els de Bakunin no tenia un caràcter personal: era el resultat inevitable de l'antagonisme entre els principis federals i els centralitzadors, el municipi lliure i la paternal tutela de l'Estat, l'acció espontània de les masses i el millorament de les condicions capitalistes existents mitjançant la legislació; conflicte entre l'esperit llatí i el "Geist" alemany que, després de la derrota de França en el camp de batalla, reclama la supremacia en el terreny de la ciència, en el de la política i també en el del socialisme; qualificant de "científica" la seva concepció d'aquestes idees i d'utòpiques totes les altres".

L'antagonisme havia portat al trencament de la Internacional després del Congrés de l'Haia de 1872. Bakunin i Guillaume van ser expulsats de la Internacional, Marx va constituir el Consell General a Nova York; mentre a Europa la tendència bakuninista, després del Congrés Internacional de Saint-Imier (Suïïsa) va continuar organitzada entre la classe obrera espanyola, italiana, suïssa, belga i una gran part de França i d'Holanda. Kropotin viu aquesta etapa revolucionària col·laborant amb el moviment obrer suís, allà coneix als italians, Cafiero i Malatesta, i escriu al *Bulletin de la Féderation Jurasienne.*

Els següents anys són d'un gran activisme revolucionari per part de Kropòtkin, que salta d'un país a l'altre fugint de la policia i finalment es refugia una temporada a Londres per estudiar al Museu Britànic la història de la revolució francesa, que més tard publicarà una gran obra sobre aquest tema.

Al seu retorn a Suïssa el 1878 es casa amb Sofia Ananiev, una jove rebel ucraïnesa que estudiava biologia a la Universitat de Berna. Un any després comença a publicar el quinzenari L*e Révolté* (que va canviar el nom més endavant per el de *Temps Nouveaux*). Fa amistat amb Eliseu Reclus i publica nombrosos opuscles en què presenta les seves idees revolucionàries entre les quals hi ha *Paraules d'un rebel i Als joves*. aquests llibres són traduïts a les principals llengües europees i són impreses en milers i milers d'exemplars que són devorats per la classe obrera.

A *Paraules d'un rebe*l, Kropotkin escriu sobre un tema encara avui de rabiosa actualitat: "El capital, aquest producte del treball de l'espècie humana, acumulat per uns quants potentats, desapareix, ens diuen, com l'agricultura i la indústria per falta de seguretat i protecció. On va, doncs,a refugiar-se quan surt de les caixes de cabdals? Hi ha per a ell col·locacions de més guany. Anirà a alimentar els arens del Sultà, a sostenir guerres d'unes nacions contra altres, o bé servirà per fundar una societat d'accionistes, no per produir res útil, sinó simplement per fer als dos o tres anys una fallida escandalosa, que permeti als fundadors retirar-se portant-se els milions que representen "al benefici de la idea". (...) Per on més es dirigirà el Capital és al joc de l'alta Borsa. El capitalista especula sobre l'alça fictícia en el preu del blat o el cotó, sobre la política... (...) essent amb freqüència agents mateixos del govern els que promouran les especulacions. (...) El poble no pot patir més crisis provocades per la voracitat de les classes dominants; vol viure treballant i no passar anys i més anys de misèria amb acompanyament de caritat humiliant".

La recepta

Crema de castanyes

L'amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients:
250 g castanyes
1 l. brou vegetal
1 ceba
1 porro
Canyella en pols

Elaboració:
Fer un sofregit amb la ceba, el porro i les castanyes (torrades donen més gust, si no bullides per pelar-les millor). Ofegar-ho tot sense deixar cremar. Afegir el brou i cuinar lentament fins que les castanyes estiguin completament tendres. Al voltant de 30 minuts. Triturar la crema, salpebrar i afegir la canyella en pols.

Bon profit!!!

Diccionari militant

Martín Escudero, Antonio (1895-1937): "El Durruti de la Cerdanya" (i 2)

Antonio Gascón i Agustín Guillamón

La Cerdanya després de la mort de Martín

El cenetista i cooperativista Pedro Lozano va organitzar el 28 maig 1937 un míting cooperativista a Puigcerdà, que es va celebrar al Cinema de la Cooperativa, "local que pertanyia a l'anomenada Cooperativa Popular". Van participar en el míting Joan Rovira, Miquel Mestre (PSUC) i Francesc Camps, com a representants de la Federació de Cooperatives de Catalunya.

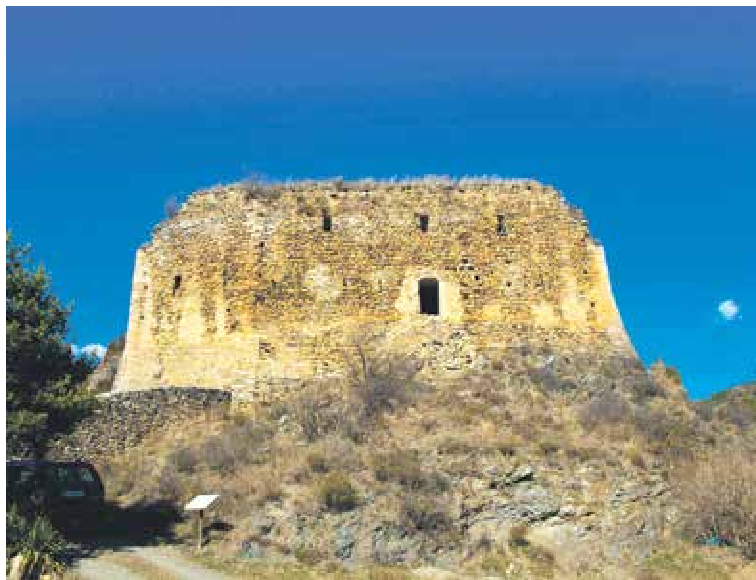
Després de la insurrecció victoriosa del 19 de juliol de 1936 s'havia creat *La Comunal,* que va absorbir a la cooperativa anomenada *La Mútua puigcerdanesa*, així com a gairebé tot el comerç local, "amb coacció o sense ella".

Aquesta *Cooperativa Popular*, "fundada a la calor de la revolució" posseïa un gran magatzem general de venda de queviures, un altre de vins, diverses sucursals de venda de carn, robes, merceria i altres. Però tal cooperativa no tenia socis inscrits ni cap reglament, necessari segons la Llei de Cooperatives, "només tenia una comissió designada pel poble i un responsable en la persona de Lozano. És a dir, que més que una cooperativa era un organisme revolucionari confederal (*La Comunal*) que havia monopolitzat el comerç de Puigcerdà i part de la Cerdanya.

La finalitat del míting no era altra que la de normalitzar la situació i iniciar un procés de liquidació de la Comunal o Cooperativa Popular, tot tornant als seus antics propietaris els béns confiscats i diferenciant les pertinences de l'antiga Mútua Puigcerdanesa de les confiscacions posteriors.

L'obra revolucionària del cantó anarquista de la Cerdanya, liderada per Antonio Martín, i materialitzada a *La Comunal,* havia de ser desfeta per tornar a la legalitat republicana, tot restaurant les propietats de l'antiga cooperativa de la Mútua i tornant als antics propietaris privats els béns expropiats.

Però no n'hi havia prou amb destruir *La Comunal*. La contrarevolució volia liquidar també als revolucionaris que l'havien fet possible. Així s'ha

fet sempre en qualsevol etapa contrarevolucionària, en qualsevol país on la revolució hagi estat derrotada. I maig de 1937 havia estat una derrota dels revolucionaris.

Un informe de la Comissió Jurídica cenetista explicava que a les nou del matí del dia 10 de juny de 1937, mentre "els companys José Basagañes, José Anglada, Joan Maranges, Esteve i Jaume, així com un oncle de Casagañes" es trobaven treballant a l'edifici conegut com "*La Serradora*", es van presentar al lloc "nombroses forces compostes per Carabiners, Guàrdies d'Assalt i Agents de Vigilància", que seguint "un pla plenament concebut pel Delegat d'Ordre Públic, anomenat Fernández, van començar a disparar "contra l'edifici amb l'únic objectiu" de provocar i veure si feien resistència, els companys que es trobaven dins", per poder justificar que les forces d'ordre públic havien estat atacades prèviament.

Tots els testimonis presencials van testimoniar que l'acta policial havia falsificat els fets, i no era cert que els cenetistes haguessin llançat bombes i disparessin els seus revòlvers, "ja que d'haver estat cert hauria hagut ferits i potser morts" entre la força pública, quan no haver-hi entre ells ferits, ni un ferit lleu.

El doctor Còrdoba que va certificar la mort dels "companys que tan vilment van ser assassinats" podria "donar detalls sobre la mort dels nostres militants".

Del salvatgisme de l'atac donava proves la rematada per ràfega de metralladora de dos dels companys que havien quedat ferits. Alguns dels assassinats havien estat membres del Comitè Revolucionari: aquest era el motiu de la matança.

Diversos militants cenetistes van fugir de Puigcerdà per intentar escapar a la brutal repressió en curs, "sent detinguts posteriorment els companys José Catrafel, Ángel Cortés, Pere Parés, Joaquín Ortas, Felipe Ugalde, Valentí Pous i Antonio Martínez, acusats i processats per diversos delictes que els atribueixen".

Van ser detinguts com a governatius Miguel Domenge, Juan Escoriza, José Anglada, Eusebio Meranges, José Sals, Salvador Cinquilla, Julián Gallego, Luciano Durán, l'ancià Tricheaux (destacat militant anarquista francès) i el seu gendre, així com dos milicians de la Columna Durruti que es trobaven en els voltants de Puigcerdà.

També estava com a detingut governatiu, tot i hospitalitzat, "el destacat militant Mariano Pont", sens dubte de forma arbitrària, segons l'opinió popular.

El 12 de juny de 1937 a una sessió extraordinària, presidida pel delegat d'Ordre Públic Gerónimo Fernández (el mateix que dos dies abans havia dirigit l'assalt i assassinats de La Serradora), es va nomenar el nou ajuntament, constituït segons els decrets del 9 i 12 d'octubre de 1936, que va quedar d'aquesta manera: alcalde, Josep Clot (ERC); segon alcalde, Antoni Junoy (ERC); tercer alcalde, Pedro Lozano (CNT); i la resta de consellers: Joan Casanovas (Unió de Rabassaires), Agustí Sánchez (CNT), Antonio Gordillo (CNT) i Elisi Font (ERC).

A la sessió municipal del 30 de juny es van crear impostos sobre bars, la llet produïda a la comarca (amb el seu consegüent encariment per als barcelonins que passaven gana) i es

va municipalitzar *La Serradora* (autogestionada des de la seva confiscació del 19 de juliol de 1936 fins als assassinats del 10 de juny).

En la sessió del 15 de juliol del 1937, la CNT va comunicar el seu acord de substituir els seus representants a l'ajuntament: Lozano, Sánchez i Gordillo, pels nous representants designats per l'Organització en assemblea: Joan Coll, Pau Porta i Eduard Martín. ERC es va oposar al nomenament d'Eduard Martin per la seva participació en els Fets de Maig.

Després de tres sessions que no van poder celebrar-se per absència dels consellers cenetistes, amenaçats de mort, es va realitzar la sessió del 27 de juliol, en la qual CNT va comunicar la substitució d'Eduard Martí, perseguit judicialment, per la del doctor Ramon Còrdoba. En aquesta mateixa sessió el PSUC va nomenar als seus consellers a l'ajuntament: Juan Salom i Lluís Pubill.

A finals d'agost l'ajuntament de Puigcerdà, com tants altres de la comarca, estava pràcticament dissolt i les seves funcions havien estat absorbides pel Comitè Executiu de la Cerdanya.

El informant de la Comissió Jurídica assenyalava com a "instigador principal de la persecució" dels militants anarcosindicalistes a Puigcerdà a Vicente Climent [PSUC], i un anomenat Juan Bayran Clasli, del PSUC", que al costat del "alcalde de Bellver, un agent de Vigilància, anomenat Samper, i un altre agent el nom ignoro en aquest moment, tots dos pertanyents a Estat Català, tenen format un Comitè Executiu que s'acarnissen amb la persecució de militants de la nostra organització".

Com a prova de la brutalitat d'aquest Comitè Executiu de la Cerdanya relatava l'informant "l'agressió de què va ser víctima, fa uns dies a la plaça pública, el company Eulalio Oña, el qual va ser agredit i bufetejat per l'agent Samper, comminant-lo a que en el termini de vint hores s'absentés de la població", sota amenaça que si no ho feia així, "el farien desaparèixer".

Aquest Comitè Executiu que havia imposat el terror mitjançant la persecució dels cenetistes de Puigcerdà, es va reunir per prendre "greus acords", entre els quals hi havia el d'expulsar de la Cerdanya a tots els militants de la CNT i de la FAI, sota

amenaça de fer desaparèixer els que no complissin tal ordre.
Els familiars dels assassinats a *La Serradora* eren constantment assetjats, amb l'objectiu explícit de expulsar-los de la comarca.
Els cenetistes Leocadio Mediavilla, Antonio Gordillo i Agustín Sánchez, antics regidors a l'Ajuntament de Puigcerdà, havien fugit davant les amenaces de ser detinguts, i estaven sent "buscats pel grup de l'Agent Samper i veïns i alcalde de Bellver", que interrogaven als militants cenetistes amb la finalitat de "esbrinar on es troben i procedir a la seva detenció" o assassinat.
Relatava l'informant que el local de les Joventuts Llibertàries havia estat requisat per les forces d'ordre públic, "instal·lant-se en el mateix les forces de Carrabiners", i la biblioteca existent lliurada a la UGT, "o al delegat que la Generalitat enviï per al seu lliurament".
El local del Sindicat de la CNT havia estat assaltat "per un grup d'individus pertanyents a Estat Català i PSUC", per lliurar-lo al antic propietari. L'informe acabava amb una referència a la Seu d'Urgell, que vivia una persecució similar a la de Puigcerdà.
El resultat de la repressió era la tornada a Puigcerdà dels feixistes i enemics de la revolució del 19 de juliol: Obiols, el jutge perseguit el 19 de juliol, era el mateix jutge que admetia totes les denúncies contra els cenetistes, però que es posava malalt per eludir tota responsabilitat pels assassinats de cenetistes; havia tornat l'alcalde de la Dictadura de Primo de Rivera; la família del cura "i molts altres, als quals se'ls atén en les seves denúncies i reclamacions en perjudici dels nostres militants", amb l'única finalitat "de carregar tota la responsabilitat sobre la nostra organització i els seus components".
Les forces d'Ordre Públic, les antigues autoritats, els feixistes i la burgesia estaven reconquerint la Cerdanya, desencadenant una repressió salvatge i brutal contra els militants anarcosindicalistes, que anaven des de l'assassinat, la presó i el desterrament fins a la metòdica persecució dels familiars i de tots els militants cenetistes, passant per la confiscació de locals i les amenaces de mort o l'efectiva eliminació física. I com a complement inevitable i justificatiu d'aquesta repressió estalinista, governamental i classista es reafirmava i creixia la llegenda negra dels anarquistes catalans en general i d'Antonio Martín en particular.
Els continus registres, les confiscacions de diners i estris a les llars, la ruptura de la correspondència, les pallisses, fins i tot públiques al mig del carrer, les amenaces de mort o desaparició, fetes als militants i als seus familiars, i un llarg etcètera d'excessos i persecució, efectuat per policies i veïns de Bellver, van aconseguir que al setembre de 1937 la CNT hagués ja desaparegut com a organització a tota la comarca de la Cerdanya.
El 1938 Joan Solé va ser nomenat comissari municipal de diversos pobles de la comarca, que regia sense cap oposició, mentre la CNT iniciava una tímida reorganització plena d'obstacles.

Arxius contra llegendes

Llegenda és la narració de successos fabulosos que es transmet per tradició com si fossin històrics i reals. Els arxius són llocs on es custodien documents, que són els vímets amb els quals l'historiador construeix un relat fidedigne i rigorós del passat.
L'1 d'octubre de 1937, Martín Salvat Pujadas, encarregat del cementiri de Puigcerdà, en resposta escrita a l'ofici rebut, va declarar que les inhumacions realitzades per morts violentes, des del 19 de juliol de 1936, sumaven un total de trenta-una víctimes. La consulta dels enterraments registrats al cementiri d'aquesta ciutat ens permet la seva classificació per dates: els vint-i-afusellats en la matança del 9 de setembre de 1936, dues dones apallissades a les tàpies del cementiri el 30 d'octubre de 1936, els dos anarquistes caiguts en l'enfrontament armat de Bellver, el 27 d'abril del 1937 (Antonio Martín i Julio Fortuny), i els sis anarquistes assassinats a *La Serradora*. En resum, 23 feixistes i 8 anarquistes.
El mite dels afusellaments massius a la collada de Toses, ordenada pel Comitè de Puigcerdà, s'ensorra davant la precisió i contundència d'un document de la Causa General que conclou, un cop desenterrats i analitzats els sis cadàvers trobats, que es tractava en la majoria de persones molt joves, identificats alguns com dretans i desertors, que havien estat abatuts per trets dels carrabiners en intentar creuar la frontera. Ni comitè, ni afusellaments; carrabiners i desertors, i en tot cas morts alienes a la problemàtica interna de la Cerdanya, que no han de comptabilitzar-se com a fruit dels conflictes socials i polítics d'aquesta comarca.
Però la realitat històrica no importa, els documents que destrueixen una fabulosa difamació, tampoc. Ens trobem davant d'un fenomen sociològic i antropològic molt complex, que escapa a la ciència històrica, perquè els fets històrics es transformen en llegenda i creences mítiques, que a més fonamenten una mena d'orgullosa Fuenteovejuna de tot el poble de Bellver, unit en la seva essència catalana, republicana i civilitzada,

enfront del salvatgisme dels xarnegos anarquistes i revolucionaris de Puigcerdà. No importa que tot sigui fals des d'un punt de vista històric: es tracta d'un mite fundacional i heroic del poble de Bellver, tan indiscutible com irracional i religiós.
La llegenda permet variacions contradictòries: tots i cadascun dels que van disparar des de la muralla van ferir mortalment al coix Martín; però això conviu amb el pacte comú de silenci de no revelar el nom de qui realment el va matar: un guàrdia civil retirat, i amb el més heroic encara de que van ser tots a una.
La llegenda té també els seus dogmes, indiscutibles e inapel·lables:
1.- No hi ha dubte: el coix era un lladre i un assassí, com tots els anarquistes.
2.- L'objectiu de Martín, al requisar el bestiar de Bellver, era el de enriquir-se personalment.
3.- Va travessar el pont a la babalà, per collons; sense ànim de parlamentar, tot sabent que el pont estava batut per nombrosa gent armada, atrinxerada en les altes muralles, i que l'assalt a Bellver des del pont era un acte suïcida. Un coix que corria pel pont!
4.- No hi va haver cap emboscada.
5.- Ningú (ni tan sols involuntàriament i sota amenaça armada) va acollir Martín a casa, agonitzant per la ferida de bala rebuda.
Quan la història es converteix en mite, i encara més, en mite identitari i heroic del poble de Bellver, l'historiador desapareix engolit per l'èpica del sagrat: els anarquistes sempre han estat, són i seran culpables d'haver lluitat per la revolució. I això, només això, i l'odi infinit que genera a la burgesia, és suficient per alimentar i justificar ahir, avui i sempre la llegenda negra de l'anarquisme català. A la història sagrada (d'aquests historiadors al servei de l'amo que els paga) no li importa la seva falsedat; només li interessa la irracional condemna dels revolucionaris i de la seva "evident" naturalesa diabòlica, criminal i maligna. El seu delicte va ser el d'imaginar un món millor, just i sense explotació. El seu crim va ser combatre per la llibertat, pel poder de decidir sobre la seva pròpia vida, per la gestió comuna de les prioritats socioeconòmiques, per la destrucció de l'Estat, pel comunisme llibertari. Ni més ni menys.

Salvador Gurucharri, militant llibertari

Ferran Aisa

Salvador Gurucharri Ochoa va néixer a Barcelona en plena Guerra Civil. Era fill d'un navarrès que fou destacat militant anarquista de la CNT, treballador de la Companyia de Tramvies de Barcelona, que s'hagué d'exiliar en acabar la guerra. A França, el pare va patir l'horror dels camps de concentració i finalment va anar a raure a Londres, ciutat on Salvador Gurucharri també hi va anar a viure quan tenia deu anys. El jove va trobar a la capital britànica una munió de militants llibertaris de primera línia, com ara Suceso Portales, Delso de Miguel, Acracio Ruiz i l'exsecretari de la Federació Local de Barcelona de les Joventuts Llibertàries del 1936, Agustín Roa. Al seu costat el jove Salvador va adquirir una sòlida formació llibertària. Als vint anys va ingressar al nucli de Londres de la CNT i també a la FIJL, des on va establir llaços amb les Joventuts Llibertàries de París i amb militants com ara Luis Andrés Edo, Octavio Alberola i Lucio Uturbia.
El 1960, va assistir al Congrés de Llemotges en el procés de reunificació de les dues CNT que hi havia des del 1945 i, a més, va participar en les fases preparatòries de Defensa Interior, format per tots els sectors de la CNT i del Moviment Llibertari Espanyol (MLE).
Com a secretari de la Comissió de Relacions de la FIJL va participar en la Comissió de Defensa. La repressió franquista a Espanya amb la detenció, judici, condemna a mort i execució dels militants llibertaris Joaquín Delgado i Francisco Granado va seguir l'agost del 1963 amb la detenció, a França i a petició del govern espanyol, dels militants anarquistes Cipriano Mera, José Pascual Palacios, Salvador Gurucharri, entre altres, i la FIJL va ser prohibida a França.
Salvador Gurucharri va quedar en règim d'assignació sota vigilància a París, on es va integrar en la Comissió de Relacions, de caràcter clandestí. L'any 1965 es va poder establir a Brussel·les, on va constituir la Delegació Exterior de la FIJL. El 1976, amb Franco ja mort, va tornar a la península i es va afiliar a la CNT-AIT, però no va prendre part en el V Congrés, que va comportar la gran escissió de l'anarcosindicalisme espanyol.
A Barcelona va obrir, amb la seva companya, la llibreria Los Artales, a la plaça Sant Josep Oriol o d'El Militant Desconegut (segons el nomenclàtor de l'etapa revolucionària de Barcelona). La llibreria es va convertir en un punt calent de tertúlies llibertàries amb la presència d'històrics com ara Luis Andrés Edo, Abel Paz, Miquel García i joves militants llibertaris. Posteriorment, Gurucharri va tenir una parada als encants dominicals de llibres del mercat de Sant Antoni.
Durant la dècada del 1990 va militar a la CNT de Catalunya, anomenada la desconfederada, va promoure la llibreria anarquista Rosa de Foc del carrer Joaquim Costa i va dirigir fins al 1999 el periòdic mensual de la CNT de Catalunya Solidaridad Obrera.
Gurucharri és autor de Bibliografía del anarquismo español 1869-1975. Anotaciones para una bibliografía razonada (La Rosa de Foc, 2004) i coautor, amb Tomàs Ibáñez, de l'assaig Insurgencia libertaria. Las Juventudes Libertarias en la lucha contra el franquismo (Virus, 2010).
Salvador Gurucharri va morir sobtadament als 77 anys el 13 de maig passat a Girona, on residia des de feia un temps.

** Ferran Aisa és escriptor i historiador. Article publicat al suplement Cultura del diari El Punt Avui.*

Llibres

Homes del bosc: Una història dels maquis

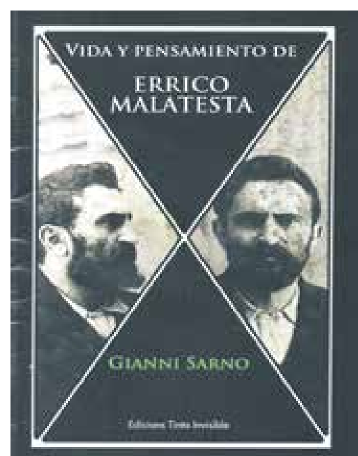
Homes del bosc: Una història dels maquis

Francisco Collado Cerveró

Autoedició, 2014, 160 pàg.

Un text que, amb un llenguatge assequible i entenedor, barreja el relat juvenil, la divulgació històrica i el gènere epistolar. Els més menuts d'una família descobriran, a partir d'unes cartes amagades, el recorregut vital d'un guerriller i coneixeran perquè va esclatar la Guerra Civil, com es va desencadenar una duríssima repressió per part de la dictadura i com front a això, milers de persones resistiren i la combateren durant anys. Aquest llibre intenta que la història quasi sempre amagada i la memòria d'aquestes persones que lluitaren fins el seu últim alè cercant la llibertat arribi als més joves.
L'autor, vinculat a diferents col·lectius i moviments socials de València, va estudiar Història però treballa com a bibliotecari. Ha publicat un llibre sobre la història del Moviment Okupa a la ciutat de València i un altre sobre el poble sahrauí.
A banda del llibre, Núria Mestre Marcotegui, mestra de professió, ha redactat una Proposta Didàctica amb un ample ventall d'activitats per a fer a les aules.
El llibre s'ha fet amb micromecenatge, a través de la plataforma Verkami.
Tant el llibre (10 euros) com la Proposta Didàctica (5 euros) poden aconseguir-se a contactant amb l'autor a través del correu fcollado@bib.upv.es o del blog del llibre: http://homedelbosc.wordpress.com/

Vida y pensamiento de Errico Malatesta

Gianni Sarno

Edicions Tinta Invisible, 2014, 24 pàg.

Errico Malastesta és una de les grans figures en la història del pensament anarquista. Nascut el 1853 en el si d'una família italiana de classe burgesa, queda de molt jovenet seduït per aquesta ideologia. Participa en els congressos anarquistes del moment, promou gires propagandistes, s'implica en insurreccions a mig món (Egipte, Síria, França, Bèlgica, Suïssa, Anglaterra, etc.) i viatges a l'altre mig (Argentina, Cuba, Estats Units, etc.); impulsa publicacions periòdiques, en les quals ell també hi escriu centenars d'articles. Passa deu anys a la presó i uns trenta a l'exili. El feixisme el perseguirà fins a la seva mort, que es produeix el 1932.
L'historiador Gianni Sarno, nascut a Itàlia però afincat al nostre país des de fa uns anys, explica els moments clau en la vida de l'activista italià que, com es veu, va tenir una participació important en l'organització de l'anarquisme a nivell internacional. En la segona part ofereix una síntesi del seu pensament, en aspectes com l'antidogmatisme, l'insurreccionalisme, el gradualisme en la consecució dels objectius i l'estructura d'una organització.
Ens trobem davant d'un opuscle senzill divulgador de la vida i l'obra d'aquest anarquista, ben escrit, en un llenguatge planer i força assequible. L'ha confeccionat la cooperativa Edicions Tinta Invisible.

Josep Estivill

Del pueblo para el pueblo El modelo de la economía participativa

Robin Hahnel

Icaria Editorial, 2014, 184 pàg.

És possible viure en altre tipus d'economia allunyada del neoliberalisme? Aquest llibre està dirigit a aquelles persones que desitgen conèixer les característiques d'una alternativa desitjable al capitalisme. Està dirigit a aquells que desitgen una mica més que una càndida descripció d'individus treballant en harmonia. Està pensat per a persones que desitgen aprofundir més en el significat de la justícia i de la democràcia econòmiques.
És un llibre dirigit als optimistes, els qui creuen que l'espècie humana mereix més que sucumbir a la competència i l'avarícia o l'autoritarisme i que desitgen saber com podem assolir-lo. És també un llibre per a aquells que dubten, que demanen una demostració concreta i explícita de la manera que una moderna economia pot prescindir tant dels mercats com de la planificació autoritària, i com centenars de milions de persones poden administrar la seva pròpia divisió del treball de manera eficient i equitativa.
Aquest llibre està escrit per algú que comprèn que el capitalisme pot ser reemplaçat únicament per un sistema econòmic superior quan una majoria es trobi preparada per a fer-lo.

Revistes

CGT HOSPITAL JOAN XXIII

Butlletí de la Secció Sindical de CGT a l'Hospital Joan XXIII de Tarragona, https://www.facebook.com/JoanXXIII.CGT

A RIVISTA ANARCHICA

Històrica revista mensual anarquista italiana editada a Milà, http://www.arivista.org/

EL LIBERTARIO

Revista sobre anarquisme i moviments socials autònoms a Venezuela, http://periodicoellibertario.blogspot.com.es/

LIBRE PENSAMIENTO

Revista trimestral d'anàlisi i reflexió de la CGT, http://librepensamiento.org/

Ha sortit l'Agenda Llibertària 2015

ACTLL/CEJEB

L'Agenda Llibertària 2015 ja ha sortit. Un any més i van vint-i-sis! Com altres anys, l'agenda és multilingüe, inclou el calendari menstrual, el calendari per programar-te les setmanes, el calendari 2015-2016, l'horari, el calendari del pagès, i clar el directori actualitzat de col·lectius anarquistes d'arreu, mantenim les pàgines per apuntar telèfons i les pàgines en blanc per prendre notes.
Enguany l'agenda tracta el tema dels presos i les presons. Un argumentari anticarcelàri. Amb textos i dibuixos de les persones preses en lluita en l'actualitat a i contra l'estat i amb textos explicatius sobre el sistema penitenciari. També incloem llistat d'adreces de presxos i de col·lectius que treballen per la seva llibertat.
El preu final de venda al «públic», és a dir, a les persones individuals —siguin militants o no— és de 10 €; així la venem nosaltres, independentment de la quantitat d'agendes demanades. Un euro va directament a les lluites anticarcelàries i la resta de benefici va per finançar l'autogestió dels projectes del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i l'Ateneu Columna Terra i Llibertat.
Però els col·lectius o distribuïdores que al seu torn venen l'agenda a persones individuals, tenen un 30% de descompte, és a dir, ens paguen 7 € per agenda, també independentment de la quantitat d'agendes demanades. Entenem que aquest 30% de benefici que guanyen les distribuïdores, es destinarà a un altre projecte autogestionari i col·lectiu. En definitiva, el què busquem és que els beneficis de l'agenda vagin sempre destinats a l'autofinançament dels projectes polítics, ja sigui el nostre o el de les persones que la compren per vendre-la; a la vegada, intentem evitar que, amb l'excusa política, es financin butxaques privades.
També la podreu comprar als llocs habituals.
Podeu fer les comandes a: agenda@berguedallibertari.org.
Ateneu Columna Terra i Llibertat / Centre d'Estudis Josep Ester Borràs
Carrer del Balç 4, 08600 Berga
Tel. 938 216 747
http://www.bllibertari.org

Lídia Porcar, mediadora artística

"Cal afavorir l'experimentació de nous models creatius comunitaris"

"L'art viscut com una experiència creativa col·lectiva sempre aporta grans resultats"

LA FRASE

"Els nostres projectes tenen la voluntat de crear espais de pensament crític"

Fotografia cedida per la família Masalles, de Montblanc

Josep Estivill

Montcada i Reixac (Barcelona),1958. Llicenciada en Belles Arts (UB). Docent a l'Escola d'Art i Disseny a Reus. Realitzadora amb Jordi Martorell de projectes artístics en context a la Conca de Barberà i Tarragona. Directora amb Jordi Martorell del programa cultural de ràdio per internet La Casa de Palla.

- Comenta'ns alguns dels teus projectes; per exemple, l'experiència del taller de vídeo-teatre de l'obra "Ubu Rei"?
- És un projecte en col·laboració amb dues associacions culturals: La Veu Jove de la Conca i la de Pro Disminuïts Psíquics de la Conca de Barberà APRODISCA.
Tots els projectes en els quals treballem tracten de trobar un espai mediador entre les idees que proposa l'artista i les necessitats dels col·lectius amb els quals treballem.
APRODISCA volia muntar un taller de teatre per a alguns usuaris del tallers del seu centre a Montblanc, i així va ser fàcil posar-nos d'acord quan vàrem proposar un taller de teatre que tingués una part d'acció continuada amb assajos setmanals i el desenvolupament de diferents accions teatrals lúdiques adreçades a aconseguir una posada en escena final per enregistrar en vídeo. Aquesta manera de treballar responia a les dificultats dels actors per memoritzar el paper que representaven.
Es va escollir Ubu Rei d'Alfred Jarry, per ser la primera performance de les avantguardes artístiques del segle XX i perquè representa una crítica a l'abús de poder, la qual cosa anava molt bé per recordar que als disminuïts psíquics del nostre país no se'ls hi havien reconegut els drets com a ciutadans fins molt avançats els anys 70.
L'art viscut com una experiència creativa col·lectiva sempre aporta grans resultats, que es situen més enllà dels conceptes estètics.

- Parla'ns del documental sobre "La lluita antifranquista i la Transició a la Conca de Barberà"?
- Aquest projecte respon a un desig per visitar un passat que ens era molt proper, el de la lluita antifranquista. Teníem com a objectiu recollir els testimonis dels protagonistes d'aquests moments de la història recent del país a la Conca de Barberà.
Es va pensar en un format de clips de vídeo documental de curta durada per a cada tema i alhora es podia escoltar en format radiofònic a Ràdio Montblanc.
El projecte va servir per construir una televisió popular per internet, l'actual Xarxa TV.
Un dels nostres objectius com a artistes és el de crear espais que serveixin a altres projectes creatius, una vegada finalitzada la nostra experiència.

- Fins a quin punt podem refiar-nos de la memòria dels testimonis? És possible construir una història objectiva?
- Els nostres projectes de memòria oral mai no han tingut un objectiu històric, estem interessats per la narració oral, perquè porta implícita, i no oculta, la subjectivitat del narrador.

- Què t'ha suposat treballar per a sectors de població una mica marginal (segons la classificació que en fa el sistema), com la gent gran, el disminuïts psíquics o el món rural?
- Al món rural la marginalitat no és tan explícita com en una gran ciutat, ja que existeixen uns elements aglutinadors socials, que són la festa i les manifestacions rituals del folklore. És per això que les institucions polítiques posen molt d'èmfasi en les festes majors i en d'altres actes culturals participatius exempts de pensament crític.
Els nostres projectes tenen la voluntat de crear espais de pensament crític en les diferents associacions culturals amb les quals treballem. I de generar espais renovats de cultura popular, on la cultura s'exerceixi com a portaveu de noves manifestacions que transgredeixin els rituals acomodatius del folklore.

- Com veus la relació entre els creadors culturals i els polítics?
- Hi ha diferents espais de relació i diferents tipus de creadors culturals. Mentre els paràmetres d'acció se situïn en el ritual de la festa, no hi ha gaires problemes entre els creadors i els polítics. Però si parlem de noves manifestacions artístiques, hi ha molta incomprensió. La majoria dels petits ajuntaments no disposen de tècnic de cultura i les administracions locals es mouen de manera intuïtiva i molt conservadora. En les grans urbs s'aposta més per festivals puntuals, que donen prestigi a les propostes electorals dels partits polítics, però no es construeix una autèntica xarxa creativa i de comunitat; sovint es treballa per una aposta espectacular de l'art i la cultura.

- Dibuixa'ns un model ideal de política cultural
- És fa difícil marcar models que no siguin efímers i canviants depenent de les necessitats de les diferents comunitats socials. Per altra banda no pot haver-hi un autèntic model de política cultural sense que els propis
artistes ens plantegem un debat sobre el que vol dir ser artista avui. I, per descomptat, no pot haver-hi política cultural sense repensar aquest concepte al segle XXI.
Un espai ideal, incorporaria l'activitat artística a l'escola amb nous models pedagògics. Afavorir l'experimentació de nous models creatius comunitaris, on les individualitats foren presents per nodrir xarxes col·lectives de creadors. Entendre que el valor del mercat no és l'únic valor de reconeixement de l'art i l'artista. I no confondre la cultura amb els esdeveniments espectaculars dels mitjans de comunicació.
Molts d'aquests desitjos s'estan experimentant en l'actualitat, de vegades amb l'ajut de les institucions i de vegades autogestionades pels propis artistes. El que és segur que l'art i la cultura no marxen al marge dels esdeveniments socials.